

28. číslo

ISSN 1802-4327

www.milujte.se

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

**Boží láska nás objímá,
Boží moc nás chrání...**

z modlitby, kterou si vzal astronaut Aldrin na cestu k Měsíci

- 3 **Modlitba na povrchu Měsíce**
- 4 **Tisíc bodů**
- 5 **Řekli svatí...**
- 6 **Cena za křest**
- 16 **Křest v nouzi**
- 17 **Marcel Callo (1921–1945),
třidvacetiletý blahoslavený**
- 22 **Lítost a její čtyři podstatné vlastnosti**
- 26 **Křížové výpravy do Svaté země**
- 31 **Za co vděčí naše civilizace
katolické církvi**
- 33 **Specialisté na nejtěžší misie**
- 34 **Když je s námi Bůh**
- 36 **A hlavně netlačit na pilu**
- 38 **Duch Svatý**
- 41 **Jsem / Strom života / Založit rodinu**
- 42 **Bud' poutníkem naděje**
- 44 **Mami, ty se stydíš?**
- 45 **„Katolická“ na vlastní kůži**
- 48 **Definice lásky**
- 50 **Smysl Vánoc**
- 51 **Noc a den**
- 52 **Svatost manželství**
- 57 **Smíšená manželství**
- 58 **Příkládání**
- 59 **Krok od rozvodu**
- 62 **Společenství čistých srdcí – Zpytování
svědomí metodou tří otázek**

Milovaní čtenáři!

Znám řadu lidí, kteří za svou víru vděčí setkání s nějakým jiným člověkem. Ale začátkem proměny celého života může být také setkání s knihou nebo nějakým textem. Například svatý Ignác z Loyoly, zakladatel řádu jezuitů, byl tak zasažen tím, co četl, když se léčil ze svého zranění, které jako voják utřil při dobývání města Pamplony, že pak změnil celý svůj následující život.

Setkání s člověkem může ovlivnit k dobrému. Kniha může ovlivnit k dobrému. A proč tyto dva způsoby nezkombinovat? Při setkání dát i něco zajímavého k přečtení jako dárek...

I s tímto úmyslem jsme začali vydávat časopis *Milujte se!*. Má posloužit nejen vám, ale i těm, ke kterým se vaším prostřednictvím dostane. Vždy připomínám, že je dobré ho „dávát otevřený“. To znamená najít něco, co druhého zaujme, nalistovat to a říci: „Přečti si tohle, to tě bude zajímat. Je to o...“

Ke stejnému účelu je možné použít i knihy, na jejichž vydávání se nyní společně s P. Pavlem Zahradníčkem OMI, šéfredaktorem časopisu *Milujte se!*, podílíme. Jde o novou edici A.M.I.M.S. M. – to poslední M. znamená: pro misijní použití. Pro objednávku lze použít kupon na str. 43 nebo si o ně napsat na apostolat@fatym.com (formát A5, 96 stran, doporučený příspěvek na tisk je jen 20 Kč za kus + poštovné). Třetí knihou z řady A.M.I.M.S. M. je publikace *Ze života pro život*. Obsahuje výběr z nejzajímavějších příběhů – svědectví ze života skutečných lidí –, které byly otištěny v prvních dvaceti číslech časopisu *Milujte se!*. Podobně jako předcházející knihy z této řady můžete i tuto použít jako dárek při setkání s lidmi.

V Kristu P. Marek Dunda

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2400089111/2010, specifický symbol 7777, a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
28/2014, VIII. ročník, vydáno 21. ledna 2014

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P. Mgr. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P. Mgr. Pavel Zahradníček OMI, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Adresa redakce: Časopis *Milujte se!*, 671 03 Vranov nad Dyjí 20
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, <http://res.claritatis.cz>,
číslo účtu pro zaslání darů: 2400089111/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis *Milujte se!* je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatně či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejněné texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.

Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: DVIDS (NASA Courtesy Photo)

Modlitba na povrchu Měsíce

Dne 20. července 1969 v 17:44 světového času se lunární modul expedice Apollo 11 s astronauty Armstrongem a Aldrinem odpojil od velitelského modulu. Začalo přistání prvních lidí na Měsíci. Krátce před přistáním hlásil navigační a řídicí počítač hned několik poplachů způsobených vychýlením z plánované trasy. Astronauti viděli, že počítač je vede do oblasti plné obrovských kamenů. Armstrong převzal ruční řízení nad lunárním modulem. Ve 20 hodin 17 minut a 43 sekund modul přistál. V tu chvíli měl zbytek paliva na méně než 30 sekund letu. Vteřiny, které dělily úspěch od tragédie... Edwin Buzz Aldrin, který se účastnil expedice Apollo 11 jako pilot lunárního modulu a který jako druhý člověk v dějinách lidstva vstoupil na povrch Měsíce, si s sebou na cestu vzal báseň-modlitbu „The Prayer for Protection“ (Modlitba za ochranu). Jejím autorem je James Dillet Freeman.

Na Měsíc se později dostala i další, rozsáhlejší Freemanova báseň „I Am There“ (Jsem tady).

Na povrchu Měsíce ji zanechal astronaut James B. Irwin, pilot měsíčního modulu při expedici Apollo 15. Báseň začíná slovy: „Potřebuješ mne? Tady jsem. I když Mne nevidíš, jsem světlo tvých očí...“ (text této druhé básně najdete v „Milujte se!“ č. 22, str. 3 – dostupné i v archivu všech dosud vydaných čísel na www.milujte.se).

The Prayer for Protection

The Light of God surrounds Us
The Love of God enfolds Us
The Power of God protects Us
and the Presence of God watches over Us
Where ever we are God is!
Amen.

Modlitba za ochranu

Boží světlo nás obklopuje
Boží láska nás objímá
Boží moc nás chrání
a Boží přítomnost bdí nad námi
Ať jsme kdekoliv, je tam Bůh!
Amen.

překlad „Milujte se!“ (CC BY 2.0) ■

Graffiti „u dveří do nebe“ na domě v kanadském Torontu (heaven – anglicky: nebe)

Foto: Flickr, mcfrandall (CC BY-NC-ND 2.0)

U nebeské brány

Mám rád různé krátké příběhy pro zamyšlení. Nedávno mě jeden zvláště zaujal.

K nebeské bráně přišel jakýsi člověk. A rovnou se hrnul dovnitř. Ale ouha... Z nebeské vrátnice kdosi vystrčil hlavu a změřil si ho pohledem – kupodivu to nebyl jako v jiných podobných příbězích svatý Petr, ale sám Pán Ježíš. Dívá se na toho člověka a povídá: „Kampak? Kampak?“

„Jdu do nebe!“ odvětil ten člověk sebevědomě a hrnul se dál.

„Tak moment,“ povídá Pán Ježíš, „do nebe může jen ten, kdo má tisíc bodů...“

Ten člověk se na chvíli trochu zarazil – o něčem takovém nikdy neslyšel. Ale pak se usmál: „Pane Ježíši, já jsem chodil pravidelně do kostela.“

„Výborně, pravidelná účast na bohoslužbách je mimořádně důležitá,“ řekl vážně Pán Ježíš. „Máš bod!“

V tom člověku trochu hrklo – čekal, že za to bude bodů výrazně víc. Ale naštěstí měl v zásobě ještě pěknou řádku dobrých skutků: „Pomáhal jsem jedné staré sousedce, když byla nemocná.“

„Výborně, máš už dva body,“ pochválil ho Pán Ježíš.

„A také jsem přispíval na černoušky v misiích...“

„Výborně, to jsou už tři body!“ na to Pán Ježíš.

„A taky jsem pomáhal na farních brigádách, dával bezdomovcům desetikorunu, staral jsem se o nemocné rodiče, přispíval na potřeby farnosti... a odtáhl jsem jednoho cizího člověka do servisu, když se mu dálnici pokazilo auto, a rozdělil jsem se o svačinu se spolužákem, když jsem chodil do první třídy.“

„Výborně, tak to už máš, jestli to dobře počítám, šedesát jedna bodů,“ řekl Pán Ježíš, když ten člověk u nebeské brány dokončil svůj velmi dlouhý výčet dobrých skutků.

„No, tak já už půjdu...“ na to ten člověk a cpal se znovu do nebeské brány.

„Moment,“ zastoupil mu Pán Ježíš cestu, „už jsem ti to říkal: do nebe může jen ten, kdo má tisíc bodů.“

Ten člověk tam stál a nevěděl, co má dělat. Na žádné další dobré skutky si už nemohl vzpomenout – a navíc začínal tušit, že ani pár dalších dobrých skutků navíc ho stejně nevytrhne... Kde vzít tisíc bodů?

Se slzami na krajíčku se obrátil k Pánu Ježíši a prosil: „Já už opravdu nemám nic dalšího... Prosím tě, Pane Ježíši, pusť mě dovnitř. Prosím tě, smiluj se nade mnou!“

„Výborně,“ usmál se Pán Ježíš, „nyní máš tisíc bodů – pojď dovnitř.“ Pak vzal

Foto: Flickr, a n i y (CC BY-NC-SA 2.0)

toho člověka za ruku a provedl ho branou.

Křesťanství je o spásě – o záchraně od Boha

Ten příběh se mi velmi líbí, protože zdůrazňuje to, na co se často zapomíná: **Každý člověk – bez výjimky – potřebuje Boží spásu.** Potřebuje být zachráněn Božím milosrdenstvím. Nechat se zachránit...

Ano, **konat dobro je nesmírně důležité** – i ten člověk v příběhu za to „získal spoustu bodů“. Ano, **jsme zváni, abychom získávali zásluhy – poklady pro nebe**, jak řekl sám Pán Ježíš (srov. Mt 6,20; možnost zásluh popíral protestantismus). Ale myslet si, že věčný život s Bohem – nebe – dostanu jen na základě vlastních výkonů (to kdysi tvrdil tzv. pelagianismus – blud odsouzený v 5. století Církví), je totéž, jako si myslet, že se z bažiny vytáhnou sám, když se chytím za své vlasy a napnu všechny síly. Bez toho, že natáhnu ruku a chytím se nabídnuté Boží ruky, nemohu být zachráněn!

Křest je prvním okamžikem, kdy přijímám nabídnutou zachraňující Boží ruku. Také přijímání dalších svátostí je přijetím této nabídnuté ruky – setkáním s Ježíšem Kristem, který zachraňuje. Proto jsou křest a další svátosti tak důležité. A setkáním se zachraňující Boží láskou je i každá chvíle, kdy dokáží říci: „Pane Ježíši, ty jsi dal na kříži za mě, za mé hříchy, svůj život. Smiluj se, prosím, nade mnou – hříšníkem!“

P. Pavel Zahradníček OMI ■

Řekli svatí...

Není nám dovoleno zoufat, protože Bůh je milosrdný; není nám dovoleno setrávat ve špatnosti, protože Bůh je spravedlivý.

sv. Jan Zlatoústý

Bůh neměří dokonalost počtem věcí, které pro Něho konáme, ale způsobem, jak je konáme.

sv. František Saleský

Snaž se dosáhnout co nejvyššího stupně dokonalosti, protože tak, jak umřeš, zůstaneš po celou věčnost.

sv. Maxmilián Maria Kolbe

Co by z nás bylo, kdyby od nás Bůh odňal milosrdenství?

sv. Vincenc z Pauly

Ani my netoužíme po odpuštění hříchů tak, jak nám je touží odpustit Bůh. Neexistuje milost, kterou by nebylo možné získat modlitbou. Tu může konat i největší hříšník – jen když se modlí vytrvale.

sv. Jan Zlatoústý

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾

Boží Syn se stal člověkem, aby vykoupil lidi. ^[De fide]

Padlý člověk nemůže sám sebe vykoupit. ^[De fide]

Kristus nás svou smrtí na kříži vykoupil a smířil s Bohem. ^[De fide]

Svátosti jsou pro člověka nutné ke spásě. ^[De fide]

Bůh může udělit milost i bez svátosti. ^{2) [Sent. cert.]}

Spravedlivý získává dobrými skutky nárok na nadpřirozenou odměnu ze strany Boha. ^[De fide]

Ospravedlněný si zasluhuje svými dobrými skutky rozmnožení posvěcující milostí, věčný život a rozmnožení nebeské slávy. ^[De fide]

Srov. *Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.*

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

²⁾ I když člověk je vázán využít nabízené svátosti, Bůh může těm, kteří svátosti přijmout nemohou, nabídnout spásu i jinými způsoby.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

Jestli si duše přisvojí to, co je ve skutečnosti darem od Boha – bude ji Bůh i nadále zahrnovat milostmi? Vždyť by ji jen podporoval v její povýšenosti! Pyšné duši Bůh odepře bohatství svých darů z milosrdenství.

sv. Maxmilián Maria Kolbe

Připravila Irena Brožová ■
(podle: Marek Dunda, „Řekli svatí a to platí“, 1. a 2. díl, A.M.I.M.S., 2009 a 2010; kompletní text on-line na www.fatym.com, objednávka v papírové podobě na www.amims.net nebo kuponem na str. 43 tohoto čísla, příspěvek na tisk á 20 Kč)

Foto: Flickr, Keith Allison (CC BY-NC 2.0)

Cena za křest

Když se ve Francii v roce 2010 odvážil zveřejnit svůj příběh, stala se jeho kniha „Le prix á payer“ (Cena, kterou je třeba zaplatit) bestsellerem. Hned v prvním roce se prodalo 50 000 výtisků ve francouzštině. Ještě tentýž rok vyšlo jeho šokující svědectví o tom, jakým překážkám a mučení musí čelit v arabském světě muslim, který se rozhodne pro křest, také v angličtině a o rok později i v italštině, polštině... Knihu vydal pod svým novým jménem Joseph Fadelle, ale jeho původní muslimské jméno bylo Mohammed al-Sayyid al-Moussaoui*.

Už to prasklo

V červnu 1997 se čtyřiatřicetiletý Mohammed al-Sayyid al-Moussaoui a jeho manželka Anwar vracejí pozdě

večer z jednoho ze svých tajných výjezdů do centra Bagdádu. Jedou ze setkání s křesťany. Naproti jim vybíhá vystrašená služebná. S pláčem oznamuje, že v době

jejich nepřítomnosti přišli Mohammedovi bratři a prohledali celý dům: „Nalezli nějakou bezbožnou knihu!“ Byla to Bible.

Ale nejen to. Mohammedovi bratři probudili jeho čtyřletého syna Azhara. Měl velkou radost, když uviděl strýčky,

*Je to příběh
konkrétního
člověka. Ale
ukazuje, jaká je
situace mnoha
dalších konvertitů
ke křesťanství.*

*) Pozn. redakce: Přepis jména z arabštiny do různých jazyků používajících latinku se značně liší, např.: al-Moussaoui (franc.), al-Moussawi (angl.), česky by se celé jeho jméno psalo Mohamed al-Said al-Músáví. Upřednostňujeme nejrozšířenější francouzskou variantu, jak ji uvádí sám Joseph Fadelle.

**„Stal ses křesťanem?“
zařval otec.
„Úplně ses pomátl!“**

kteří přišli „na návštěvu“ – měl je velmi rád. Když mu řekli, ochotně jim předvedl, co dělá s rodiči, když se modlí: udělal znamení kříže. Mohammedovi bratři pak odešli. Věděli už dost...

Mohammed prožil bezesnou noc. Brzy ráno zabušil na dveře jeden z jeho bratrů: „Otec chce, abys hned přišel!“

Jde o čest celé rodiny

I když je časně ráno, v sále otcova domu jsou už shromážděni všichni: bratři, bratřanci, strýčkové a samozřejmě i otec s matkou. Jakmile Mohammed vejde, všichni se na něj vrhnou a surově jej mlátí.

„Otče, co se děje? Proč?“

„Co se stalo? Stal ses křesťanem?“ zařval otec. „Úplně ses pomátl! Dokážeš si představit, jaká je to hanba pro tvého otce?! Už když se děti stanou sunnity (jde o odlišnou větev islámu, Mohammedova rodina byli šíité – pozn. redakce), tak jejich rodiče nemají právo se s námi setkat, dokonce ani nesmí vstoupit do našich mešit. Dokážeš si to představit – syn křesťanem?! Zbude mi jediné: dát si přes tvář roušku, tak jak tvoje matka, abych vůbec mohl vyjít na ulici...!“

Ale ještě horší než bolestné údery byla strašná slova jeho vlastní matky: „Zabijte ho a hodte do Bazelu!“ – Bazel byl podzemní kanál, který do města přivádí slanou vodu, která vše rozežírá.

Fatva

Pak jej nechávají ležet na zemi a on slyší, jak se v sousední místnosti radí. Zasluchne jen slova: An Nadžaf. Jedná se o posvátné místo šíitského islámu asi dvě stě kilometrů od Bagdádu.

Spoutaný Mohammed je vhozen do zavazadlového prostoru auta a celá společnost – bratři, strýčkové, bratřanci – se vydává na několikahodinovou cestu.

V An Nadžafu je předveden před ajatolláha Mohammeda As-Sarda. Ajatolláh je nejvyšší hodnost, jakou může v šíitské větvi islámu dosáhnout znalec islámského práva. Ajatolláh mu nechává dobrotivě rozvázat pouta, ujímá se slova a asi deset

Svatyně v Nadžafu

Foto: Flickr, james_gordon_losanjeles (CC BY-NC 2.0)

Pronáší fatvu: „Jestli se potvrdí, že je křesťanem, je třeba ho zabít a Alláh odmění toho, kdo tuto fatvu vykoná.“

Foto: Flickr, NewsHour (CC BY-NC 2.0)

minut vychvaluje islám a zároveň kydá hnuj na křesťanství, které v jeho očích zasluží jen pohrdání.

Ke konci této ohromné řeči se Mohammed osměluje k překvapivé otázce: „Poslyšte, jaké máte důkazy, že jsem křesťanem?“ – v té chvíli totiž ještě není pokřtěn.

Chtěl by být, ale není. Za celá léta, co je v kontaktu s křesťany, ještě nenašel nikoho, kdo by se ho odvážil pokřtít...

„A knížky?“ doslova vyštěknou jeho příbuzní.

„Mám ve své knihovně i jiné knížky: poezii, zeměpisné, lékařské... A to ▷

Foto: Flickr, benleto (CC BY-NC-SA 2.0)

Zavřeli ho do cely dvakrát dva metry. Je v ní dalších sedmnáct vězňů!

„Neznám!“

A vše pokračuje nanovo. Jeden z katů opouští místnost a po pěti minutách se vrací s kusem elektrického kabelu tlustým nejméně dva centimetry. Se síleným smíchem se na mě vrhá jako mučitel, který je opojený ukrutností svého činu. Je to strašná nelidská bolest...“

• • •

Muslim se skvělou budoucností

Mohammedův příběh začal zcela nenápadně deset let před jeho uvězněním. Mohammed al-Sayyid al-Moussaoui je mladý irácký muslim pocházející z velké šíitské rodiny Moussaoui. Je zcela ponořen do muslimského prostředí a s tímto světem se plně ztotožňuje – nedokáže si představit nic jiného. I když není nejstarší syn, otec si ho vybral jako svého nástupce – což mu v této islámské společnosti a v rodině, kde otec má téměř neomezená práva, dává už nyní spoustu

ještě ze mě nedělá básníka nebo lékaře. Zajímá mě to – mám chuť se vzdělávat.“

„A tvůj syn dělá znamení kříže!“

„To nepovažuji za důkaz!“

Bratři jen zatínají pěsti...

Ajatolláh Mohammed As-Sarda si už není tak zcela jistý, ale přesto pronáší osudnou fatvu: „Jestli se potvrdí, že je křesťan, je třeba ho zabít a Alláh odmění toho, kdo tuto fatvu vykoná.“

Rozsudek padl a Mohammed si paradoxně oddechl.

Vězení, mučení, výslechy

O dvě hodiny později se kufr auta znovu otevírá. Je už noc. Mohammed vidí, že je sám pouze se svým bratrancem, který pracuje pro tajnou policii iráckého diktátora Saddáma Husajna. Jsou ve věznicí. Po noci na samotce ho zavřou do maličké cely dvakrát dva metry. Je v ní dalších sedmnáct vězňů!

Denně ho předvádějí k výslechu: „Víme, že jsi chodil do kostelů a za křesťany! Jaké to byly kostely? Kdo byli ti křesťané?“ Na otázky zatím neodpovídá.

Po letech na tyto hrozné výslechy vzpomíná:

„Na jednu stranu bych si mohl vylepšit podmínky... Ale pokud bych jim vyzradil jména, vystavil bych mnoho křesťanů v Iráku velkému nebezpečí. V tu chvíli si vybavuji slova otce Gabriela, který měl odvahu se mě kdysi ujmout a začít mou přípravu na křest: „Když prosíš o křest, riskuješ svůj život. Ale riskuješ i životy těch,

kdo na tvou prosbu odpoví.“ – Nechci ublížit těm, kteří se mi skrže společnou víru stali tak drazí.

Padají rány pěstí, kopance... Svíjím se na zemi, popadám dech... Snažím se tvář obrátit k zemi, abych se alespoň trochu chránil.

„Řekni nám jména!!!“

Foto: Flickr, modernadude (CC BY-NC-ND 2.0)

výhod. Je před ním „skvělá budoucnost“. Svých výhod si je vědom a naplno je využívá.

Ponižující setkání s křesťanem

Tehdejší irácký diktátor Saddám Husajn potřebuje vojáky, a tak i tento privilegovaný synek nastupuje ve svých 23 letech, začátkem roku 1987, vojenskou službu – nastupuje s jistotou, že ho otec protekcí a penězi dostane z vojny brzy domů.

Hned první den však zažívá silný otřes, který ve světle Koránu vnímá jako nejhorší křivdu: velitel ho přidělil na jednu místnost spolu s vojákem – křesťanem. To je pro něj naprosto nepřijatelné! Myšlenka, že by měl strávit noc v jedné místnosti s křesťanem, ho naplňuje hrozným vztekem. Sám při vzpomínce na toto bezpráví později říká: „Nikdy předtím jsem nezažil takové ponížení...“

Počáteční odpor vůči tomuto křesťanovi – jmenuje se Masúd – se postupně mění. Brzy Mohammed dozraje k velkolepému plánu: udělám z něj muslima, získám si slávu pro nebe a obdiv všech známých.

Jenže aby mohl vyvrátit „křesťanské lži“, musí nejdřív něco o křesťanství vědět a znát jeho největší „bludy“. Masúd ale nechce o křesťanství mluvit. Jako ostatní křesťané v muslimských zemích dobře ví, že šíření křesťanských myšlenek může být

Korán

Foto: Flickr, javicurrante (CC BY-NC-SA 2.0)

– a také bývá – přísně trestáno. I smrtí... Proto je velmi opatrný.

Nejdřív si sám přečti Korán!

Mohammed zjistil, že křesťané mají knihu, která pro ně má podobný význam jako Korán pro muslimy. (Pozn. redakce: To je ve skutečnosti určité zjednodušení; základem islámu je víra, že celý text Koránu dostal prorok Mohamed bezprostředně od Boha, a proto je Korán absolutně neomylný, a to i ve všech detailech, včetně přírodopisných a topografických podrobností... – Bůh se přece nemůže mýlit! S jedinou chybou Koránu by padl celý Korán, a vlastně i islám. Katoľici považují Písmo svaté za inspirované Bohem a věří, že učí bez omylu těm pravdám, které jsou nutné k naší spáse. Ale na rozdíl od muslimů připouštějí také spoluúčast nedokonalého lidského prvku při vzniku biblických textů – viz článek *Písma vdechnutá Bohem* o inspiraci Bible v *Milujte se!* č. 24/2013, str. 20–24; on-line v archivu dosud vydaných čísel časopisu na www.milujte.se.)

Chce si od Masúda Bibli půjčit. Křesťan neřekne ne, ale má podmínku: „Nejdřív si přečti celý Korán! A přemýšlej, jestli mu rozumíš...“ To Mohammeda nikdy nenapadlo. Korán z větší části

Když prosíš o křest, riskuješ život.

Ale riskuješ i životy těch, kdo na tvou prosbu odpoví.

neznal. A to, co z něj slyšel, bral tak jako ostatní muslimové nekriticky a nikdy ho nenapadlo zamyslet se hlouběji nad jeho obsahem.

Začíná od konce: od koně ke Koránu

Mohammed si je jistý úspěchem. O dovolence jde nejprve vybrat a koupit koně – podle starého zvyku je člověk nově obrácený na muslimskou víru oblečen do bílého šatu a slavnostně vezen na koni. V duchu už vidí, jak na tom koni veze Masúda obráceného na islám, vidí obdiv přátel...

Také si z domu přiváží Korán a se zájmem se do něho začte. Těší se, jak brzy splní úkol – přečte Korán a Masúd mu půjčí svou Bibli. Pak už to půjde snadno – dokáže tomu chudákovi, v jaké ▷

Foto: Flickr, Ramy Alaa (CC BY-NC-ND 2.0)

nesmysly věřil, a přivede ho na pravou víru – tedy na islám...

Jenže četba Koránu neprobíhá tak snadno, jak si to představoval. Sám na tyto okamžiky vzpomíná: „Už od chvíle, kdy jsem začal číst druhou súru, nazvanou

Kráva (Al-Baqara), nastaly komplikace. Bezradně se začínám potýkat téměř s každým veršem a tím se mé čtení stává neobvykle těžké a pomalé.“ Naráží i na místa, která se mu přímo přičí. Jedním z nich je i postoj Koránu k ženám: například

V Koránu naráží na místa, která se mu přímo přičí.

Foto: Flickr, Greg Robbins (CC BY-NC-SA 2.0)

34. verš súry Ženy (An-Nisa) přikazuje: „napomínejte ty, jejichž neposlušnosti se bojíte“, „zanechte je v ložích“ a v případě potřeby „bijte je“.

Nepřesvědčivé odpovědi ajatolláha

Aby překonal pochybnosti, navštěvuje Mohammed rodinného přítele šejka Aliho Ajatlu, který je ajatolláhem – mohli bychom říci: šiitským doktorem teologie. Předkládá mu další zneklidňující verš, který ustanovuje, že ženy jsou vlastnictvím mužů: „Vaše ženy jsou pro vás orným polem. Přicházejte si tedy na vaše pole, tak jak chcete...“ (súra 2,223) Znamená to, že muži si mohou se ženami dělat, cokoliv

Jedním z nich je i postoj Koránu k ženám.

iniciátorkou rozvodu. „Zapuzení může státi se dvakrát,“ praví Korán (2:229). Pokud k němu dojde po třetí, žena se k němu nemůže vrátit, dokud se neprovdá za jiného, který se s ní rovněž rozvede (žena s ním samozřejmě rovněž musí sexuálně žít...). Nařizuje to Korán: „Zapudil-li by pak muž ženu svou po třetí, není dovoleno mu vzít ji zpět, dokud nebyla se provdala za jiného muže.“ (2:230)

Muž má ženu trestat buď bitím, nebo odmítnutím intimního soužití: „A ty, u nichž obáváte se neposlušnosti, kářejte: vykažte jim oddělené lůžko a bijte je: však jsou-li vás poslušny, nevyhledávejte příčin proti nim.“ (4:34)

Sexuální život

Žena je předmětem uspokojujícím sexuální touhu muže: „Ženy vaše jsou polem vašim: tudíž vcházejte na pole své zkadkoli se vám zlíbí.“ (2:223)

Citace Koránu dle překladu Ivana Hrbka používaného i českými muslimy (on-line www.al-islam.cz/od-ivana-hrbka-1972.html)

Korán a islám o ženách

Status ženy

Podle Koránu muž ženu převyšuje: „muži jsou o stupeň výše“ (Korán 2:228).

Žena má polovinu práv, které má muž – jako svědkyně: „A žádejte svědectví dvou svědků z mužů vašich, a nemáte-li dva muže, pak vezměte jednoho muže a dvě ženy“ (2:282), i ohledně dědictví (4:11).

Ženy (panny srov. 56:35–38) budou nástrojem k obšťastňování mužů v ráji:

„Však bohabojným dán jest byt blažený: zahrady a vinice; a (děvy) prsou okrouhlých; jim rovné věkem; a plné poháry.“ (78:31–34)

Manželství

Islám dovoluje polygamii: „pojměte z žen, které se vám líbí, jen dvě, tři neb čtyři za manželky“ (4:3).

K rozvodu stačí ústní prohlášení muže – naproti tomu žena nemůže být

*Zaráží ho, když čte,
že se prorok Mohamed
oženil se sedmiletou
dívenkou Aišou...*

Foto: Flickr, The U.S. Army (CC BY 2.0)

se jim zachce? Odpověď ajatolláha je však pro Mohammeda nepřesvědčivá: „Muž může milovat kdekoliv s výjimkou mešity a kdykoliv s výjimkou ramadánu a jakkoliv se mu zachce...“

Když ajatolláh viděl, že Mohammed není s odpověďmi spokojen, doporučil mu, ať se raději zajímá o životopis proroka Mohameda – to mu pomůže lépe rozumět Koránu. Ale tam mladý muslim nachází ještě další nesrovnalosti. Zaráží ho, že prorokovo jednání se někdy s učením Koránu shoduje, ale jindy mu vysloveně odporuje – jakoby v duchu zásady „káže vodu, pije víno“. Neuspokojuje ho, když tento rozpor mezi jednáním a učením vysvětlují muslimské autority tak, že prorok jednou dává příklad a jindy „antipříklad“ – tak jak se jim to zrovna hodí. Zaráží ho, když čte, že se prorok Mohamed oženil se sedmiletou dívenkou Aišou (pozn. redakce: většina starých muslimských pramenů uvádí, že měla 6 let v době svatby a 9 let, když byla přivedena do domu proroka Mohameda a manželství bylo „dovršeno“ – viz <http://wikiislam.net>) nebo že oženil svého adoptivního syna Zajda, a pak si sám vzal jeho ženu, aby z ní udělal svou sedmou manželku...

Pomalu ztrácí důvěru jak v Korán, tak v proroka. Tím pro něj ztrácí význam i úsilí o obrácení Masúda – proč přivádět někoho na víru, o které ví, že není důvěryhodná? ▷

*... že vzal ženu svého adoptivního
syna Zajda a udělal z ní svou
sedmou manželku.*

Foto: Flickr, james_gordon_losangeles (CC BY-NC 2.0)

Foto: Flickr, Omar Chatrivala (CC BY-NC-ND 2.0)

První sen v životě

Další dny a týdny prožívá Mohammed v nejistotě. Je jakoby vykořeněný.

V květnu 1987 se jednoho dne probouzí se zvláštní radostí – poprvé v životě si pamatuje, co se mu v noci zdálo! Vždy se cítil jako méněcenný, když jeho sourozenci ráno vyprávěli, co všechno se jim zdálo, a on nikdy žádný sen neměl. Kdysi kvůli tomu navštívil i lékaře, aby se ujistil, že je normální. Tentokrát si sen poprvé pamatuje velmi živě:

„Nacházím se u příkopu s vodou. Na druhé straně je asi čtyřicetiletý člověk, spíš vyšší, v béžovém oděvu na východní způsob... A já cítím, že mě k němu něco přitahuje. Je to jakási chuť přejít na druhou stranu, abych se s ním mohl setkat. Když ale zkouším přeskočit příkop, jsem několik minut ve vzduchu. Připadá mi to jako věčnost. S hrůzou si začínám myslet, že se mi nikdy nepodaří doskočit na pevnou zem. Ten člověk naproti, jako by vycítil moje obavy, napřahuje ke mně ruce, aby mi pomohl překonat vodu. A teprve nyní, až když vedle něj stojím na pevné zemi, si mohu prohlédnout jeho tvář: modrošedé oči, dost hustá bradka a delší vlasy. Jeho vzhled mě uchvacuje. Dívá se na mě pohledem bezmezně přátelským

a říká mi uklidňujícím hlasem: „Abys ten příkop mohl překonat, musíš sníst chléb života.“

Trochu moc zvláštností naráz

To ráno se z krátké dovolenky vrací i Masúd a přináší Mohammedovi knížku evangelií: „Začni číst od začátku – od Matoušova evangelia.“

Ale Mohammed si nepotřebuje nechat radit od nějakého křesťana! Otvírá uprostřed a čte Janovo evangelium. Vše je mu jaksi blízké a při četbě šesté kapitoly se dostává k Ježíšově řeči o „chlebu života“. Hned se mu vybaví jeho sen – tolik zvláštních souvislostí a vše v jediné květnové ráno...!

Od tohoto okamžiku berou věci nově spád. Mohammed se s Masúdem otevřeně baví, dokonce se společně modlí. Někdy i dlouhé hodiny. Zamilovává se do Krista. Chce obětovat cokoli, aby mohl být pokřtěn a přijmout „chléb života“.

A pak je Masúd nečekaně propuštěn z vojny. Ani se spolu nestihli rozloučit. I Mohammed se díky otcovu vlivu dostává z vojny domů. Netuší, že Masúd zahynul při nehodě pár dnů po návratu z vojny. Dozví se o tom až o mnoho let později. Marně celé měsíce čeká, že se

jeho přítel ozve. S Masúdem ztratil i kontakt na křesťany.

Sám se modlí a čte evangelia. Vnější praktikování islámu jen „na oko“ se mu stává stále odpornějším. Touží po křtu, po společenství s křesťany; život s Kristem je pro něj vším. Pozvolna dozrává k rozhodnutí: Pojedu do Bagdádu a poprosím v některém křesťanském kostele o křest.

„Jdi někam jinam!“

Není jednoduché uvolnit se nepozorovaně na několik hodin z rodiny. Několik týdnů hledá vhodnou příležitost. A když ji najde, nesetkává se s vysněným přijetím. Hned jak řekne, že je muslim a že žádá o křest, jedny křesťanské dveře za druhými se před ním zavírají. Nikdo z křesťanů s ním nechce nic mít – dokonce i biskup ho odmítá: „Nemohu obětovat celé stádo pro jedinou ovci.“ Neví, zda Mohammed není jeden z provokatérů.

Opakuje své cesty do Bagdádu, prožívá týdny, měsíce a roky nadějí a zklamání. Vždy je to stejné: „Jdi někam jinam. U nás tě přijmout nemůžeme. Je to příliš velké riziko...“ Přesto se nevzdává. Mezitím se modlí a evangelia už zná téměř nazpaměť.

Vybral jsem ti manželku!

Postupně se začíná v Bagdádu orientovat – ví, kde křesťany hledat. Věří, že jednou uspěje.

Na počátku roku 1992 mu otec zkomplikuje již slibně se rozvíjející plány: „Synu, našel jsem ti nevěstu.“ Námitky syna nebere vážně. „Už jsem dal své slovo, a tak je to záležitost mé cti.“ Za několik dní se koná svatba. Manželka, kterou mu vybrali, se jmenuje Anwar.

Pro Mohammeda je nyní ještě těžší nalézat soukromí pro modlitbu a záminky pro velmi časté výjezdy do Bagdádu, vzdáleného dvě desítky kilometrů.

Radost a zděšení

A pak jeho vytrvalost přináší první plody! V jednom krámku se mu podaří sblížit se s křesťanem. Jmenuje se Michael a ten Mohammeda přivádí ke knězi. Kněží si ho předávají mezi sebou – mají strach. Ale již je mezi křesťany!

Konečně má někoho, kdo je ochotný riskovat život a věnovat se mu. Mohammed dochází na pravidelná setkání. Časem mu otec Gabriel, řeholník ze Švýcarska, dovolí přijíždět i na nedělní bohoslužby – vše ale prožívá tajně, aby se rodina nic nedověděla. Nesmí vyvolat ani to nejmenší podezření.

Ale nic nejde snadno. Jednou, bylo to v roce 1994, se vrací ze své tajné cesty do Bagdádu. Jeho manželka, která dosud snášela všechny jeho tajnosti vždy bez nároku na vysvětlení, je krajně rozčilená: „Příznej se, jezdíš za nějakou ženskou!“ Doposud se domnívala, že manžel je ve chvílích své nepřítomnosti se svým otcem a bratry. Ale právě oni se po něm dnes celý den sháněli...

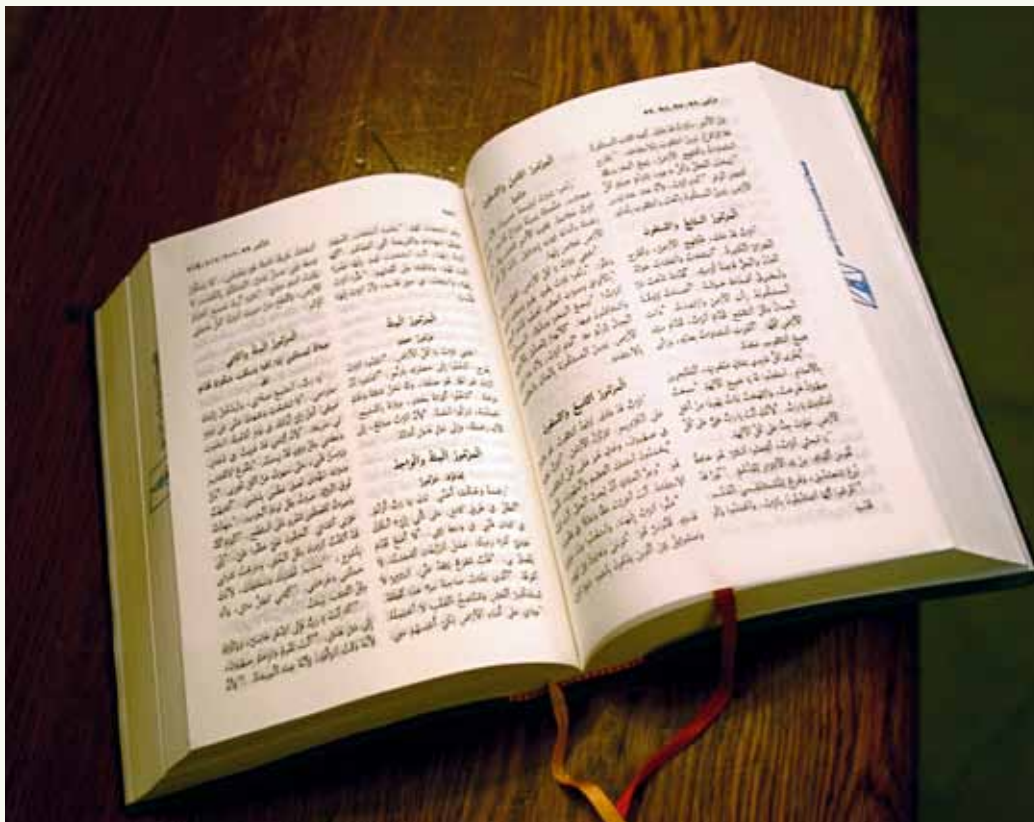
Rychle se rozhoduje a pak řekne: „Víš, nejsem jako ostatní členové rodiny Moussaoui. Nejsem už muslim, nevěřím islámu. Navštěvuji křesťany, každou neděli jezdím na mši. To je moje tajemství. Teď víš všechno!“

Bolestné vyjasňování

Reakce manželky je strašná. Cítí se podvedena, ponížena a zklamána – vše pro ni náhle ztrácí smysl. Sám při vzpomínce na ty okamžiky říká: „Raději bych vzal strachem nohy na ramena, než muset snášet tu scénu, při které jsem byl postaven do role toho špatného.“ Ale nemůže už couvnout. A cítí, že pravda je i osvobozující.

Anwar volá svému bratrovi a utíká i s dítětem z domu – Mohammed zůstává ve velké nejistotě. Má počítat s nejhorsím, nebo je ještě alespoň malá naděje? Pokud

Sám se modlí a čte evangelia. Vnější praktikování islámu jen „na oko“ se mu stává stále odpornějším. Touží po křtu, po společenství s křesťany; život s Kristem je pro něj vším.

Bible v arabštině

Foto: Flickr, KOREphotos (CC BY-NC-SA 2.0)

se Anwar ve své rodině zmíní jediným slovem, že ona – jejich příbuzná – byla dána jako manželka křesťanovi, pak je mu jasné, co to v šitském prostředí znamená. Manželka nyní drží v rukou jeho život...

Čtvrtý den Mohammed sebral veškerou odvalu – telefonuje manželce, zda může přijít. Zdá se, že je překvapená, ale říká ano. V její rodině je kupodivu dobrá atmosféra, jako by se jednalo jen o běžné manželské nedorozumění. Když jsou sami, říká mu Anwar: „Nic jsem nikomu neřekla... Když jsi mi to oznámil, bylo to, jako bych dostala ránu po hlavě. Ptala jsem se, zda jsi nezešílel. A pak to na mě dolehlo – jsem provdaná za křesťana!“ Hanbou jí znovu tečou slzy po tváři...

Jedině Alláh může pomoci!

„První den jsem chtěla všechno říct své rodině. Ale nešlo to! Nedostala jsem ze sebe ani slovo...“, pokračuje Anwar. „Tři dny jsem nic nejedla a stále se obra-

cela k Alláhovi. Jedině On – žádný člověk – jen On nám může pomoci. Ať nám ukáže pravdu a jak z toho všeho vyjít... Na konci třetí noci jsem vyčerpáním usnula. Zdálo se mi, že jsem byla společně s několika lidmi u něčeho, co připomínalo chléb. Všichni měli pěkné, usměvavé tváře a byli oblečení odlišným způsobem, jako by žili v jiné době. A u stolu bylo pro mě místo... A ženský hlas mi říká: umyj si ruce před jídlem. A když jsem se probudila, měla jsem mokrou tvář...“

Mohammed žasne. Původně neřešitelnou manželskou krizi se daří pozvolna rozmotávat. Manželka se vrací domů a společně pročítají Korán. Nacházejí v něm řadu dalších nesrovnalostí. A zároveň se přibližují ke Kristu. Společně se modlí a společně tajně dojíždějí mezi křesťany do Bagdádu. Prožívají krásné roky manželství a společné touhy po křtu a svátostech. ▶

A pak přišlo uvěznění a mučení. S nebezpečím počítali...

Foto: Flickr, KamrenB Photography (CC BY 2.0)

A pak přišlo uvěznění a mučení. Nepřišlo zcela nečekaně. S nebezpečím počítali...

Irácká věznice není ozdravovna

Hrozné výslechy s mučením pokračovaly denně po tři měsíce. Pak náhle končí. Řadu měsíců však ještě Mohammed zůstává v nesmírně těžkých podmínkách ve vězení. Věznění i mučení se podepsalo na jeho zdraví. A pak je stejně náhle, zcela nečekaně propuštěn. Při nástupu do vězení byl Mohammed silný, více než stokilový chlap. Při propuštění váží pouhých padesát. Až na svobodě se dozvídá, že konec brutálních výslechů má souvislost s náhlým úmrtím jeho bratrance, který sloužil u tajné policie a který ho do vězení zavezl.

Rodina má přednost

Rozhoduje se, kam jít. Nabízí se možnost uchýlit se na zbytek života do nějaké daleké, zapadlé křesťanské vesničky. Anebo se vrátit k manželce a dvěma dětem. Láska k rodině vítězí.

Otec pořádá na počest návratu syna velkou hostinu. Schází se celá rodina. Mohammed to nechápe. Proč tolik radosti a velkorysosti od těch, kteří mu nejvíc ublížili a kterým dosud on sám nedo-

káže odpustit? A pak mu to dojde: jedná se o jedno velké divadlo pro sousedy a známé. Otec nechtěl zatížit rodinu potupou, že syn má něco společného s křesťany. Rozšířil proto zprávu, že syn byl omylem a neprávem zavřen do vězení. V Iráku to není nic mimořádného. Ani Mohammedova manželka Anwar nevěděla, kde manžel je.

Znovu riskují pro víru

Když se situace trochu uklidnila, manželé, kteří zůstávají pod přísným dohledem Mohammedovy rodiny, začínají znovu hledat cesty, jak se spojit s křesťany. Často si pomáhají drobnou lstí: předstírají hádku, pak Anwar praskne dveřmi a jede „ke své matce“. Mohammed za chvíli vyrazí „pro ni“. Domů se vracívají až v neděli k večeru a vypadají celkem usmířeně – to už spolu prožila celá rodina nedělní bohoslužbu. Díky této fintě odjíždějí na vyučování ve víře i častěji během týdne. A stále touží po přijetí křtu...

Od určité doby si však všímají, že křesťané se vůči nim chovají ještě opatrněji než doposud – cítí strach, kamkoliv přijdou. A po čase jim otec Gabriel dokonce oznámí: „Musíte vycestovat z Iráku. Církev vás o to prosí! Dále už zde není pro vás bezpečno a vystavujete velkému nebezpečí i ostatní věřící.“ Dostanou na výběr dvě

možnosti a k nim týdenní lhůtu na rozmyšlenou: buď vycestujete, nebo už nikdy nesmíte přicházet do kostela a mezi křesťany. Společné rozhodnutí je zvláště těžké pro Anwar. Je s celou širokou rodinou svázána ještě víc, než je u Arabů obvyklé, ale podobně jako Mohammed dává přednost naději, že budou moci v cizině žít podle své víry a dočkají se konečně i vytouženého křtu.

Přípravy na vycestování jsou velmi náročné – o to víc, že vše musí proběhnout v naprostém utajení. Vše je naplánováno do posledního detailu, a přesto stále visí ve vzduchu nebezpečí, že celá akce nevyjde – že budou vyzrazeni, uvězněni, nebo i zabiti. Útěk je naplánován na pátek 19. května 2000. Předchází mu bolestné loučení s několika málo křesťany. Jordánsko je jediná země, do které mohou svobodně přejít.

K jordánské hranici jedou taxíkem. Důstojník na hraničním přechodu zadal do počítače údaje z Mohammedových dokladů. Pak zvedl hlavu od monitoru: „Máte zakázáno překročit hranice!“

Naštěstí si nechali pro tento případ napsat od jednoho zkorumpovaného úředníka doložku, že se jedná o jiného člověka se shodným jménem – stálo to nemálo peněz a doložka vypadá krajně nevěrohodně. Ale pomohla.

Jordánsko

Místo několika předpokládaných dnů tráví v Jordánsku víc než rok. Jordánsko je sice pro křesťany trochu příznivější zemí, ale i tam je trestné přestoupit z islámu ke křesťanství. S pomocí křesťanů se stěhují a skrývají. Stále hledají možnost, jak z Jordánska vycestovat. Zdá se to však zcela nemožné, zvláště když se jednomu muslimskému úředníkovi UNHCR (UN High Commissioner for Refugees – Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky) podaří Mohammeda před západními úřady křivě obvinít, že se v Iráku podílel na plynových útocích proti Kurdům, které si vyžádaly 5000 obětí.

Hledá je i jejich vlastní rodina.

A vynesená fatva platí nejen v Iráku.

Velký den

Sobota 22. července 2000 je pro celou rodinu velkým dnem. Konečně jsou všichni čtyři – tedy i se synem a dcerou – katolicky pokřtěni. Křest je sice tajný a je provázen mimořádnými bezpečnostními opatřeními, ale to nemůže nic ubrat z obrovské radosti, která pak provází i mši svatou, při které poprvé přistupují ke stolu Páně a přijímají Chléb života. Díky křesťanským přátelům se pak koná i malá oslava s pohoštěním. Mohammed – nyní již Joseph – čekal na křest třináct let!

Bolestné loučení

Ale ani pronásledovatelé nelení. Mohammeda-Josepha se v Jordánsku pokusí zabít jeho vlastní strýc Karim. Střelil z těsné blízkosti se slovy: „Tvoje nemoc se nazývá Kristus a neexistuje na ni lék...“ Kulka zraní – ale jako zázrakem ho nezabije. Ani další výstřely.

Je jasné, že vše může mít ještě pokračování. Jejich křesťanští přátelé vynakládají maximální úsilí, aby se podařilo nemožné. Po mnoha nezdařených, a často i riskantních pokusech konečně celá rodina odlétá 15. srpna 2001 z Jordánska. Provázejí je smíšené pocity. Mají radost, že konečně budou moci žít svobodně svou víru a že jim už nehrozí bezprostřední nebezpečí smrti. Zároveň pociťují bolest, protože se zřejmě nadlouho loučí s arabským světem – svým domovem. Odcházejí do neznáma, do úplně jiné civilizace, a to bez jakýchkoli prostředků.

Ať Irák pozná Krista

Pod novým jménem Joseph Fadelle žije nyní Mohammed i s rodinou ve Fran-

*Konečně jsou
pokřtěni.
Čekal
na křest
třináct let!*

Foto: Flickr, BostonCatholic (CC BY-ND 2.0)

Foto: video, Joseph Fadelle

Joseph Fadelle, dříve Mohammed al-Sayyid al-Moussaoui

cii. Má již čtyři děti. Křesťané ve Francii je pěkně přijali a pomohli rodině udělat první samostatné kroky. Pokud se má Joseph objevit na veřejnosti, doprovází ho policie. Nebezpečí pořád trvá a po vydání knihy s jeho šokujícím příběhem muslimského konvertity ke křesťanství ještě vzrostlo.

Rodina stále touží po návratu do Iráku a modlí se za to, aby i v jejich vlasti byla náboženská svoboda. Sní o tom, že jednou i celá rodina Moussaoui pozná Krista a přijme křest.

Zatím však musí žít na cizím kontinentě – v Evropě. Je to kontinent, kde miliony lidí dostávají bez svého přičinění krátce po narození to, na co Joseph musel čekat dlouhých třináct let: křest, kvůli kterému riskoval život, podstoupil mučení, opustil jen s těmi nejbližšími svou vlast... Někteří křesťané v Evropě si naopak svého křtu moc neváží.

A jak je to s námi? Znáte asi přísloví: „Lehce nabyt, lehce pozbyl...“ Kdo naopak objeví hodnotu daru víry, touží se o něj rozdělit. Jak je to s námi?

P. Marek Dunda ■

Prameny:
Fadelle, Joseph. *Le prix à payer*. Paris: L'Œuvre éditions, 2010.

fr.wikipedia.org/wiki/Joseph_Fadelle
fr.wikipedia.org/wiki/Le_Prix_à_payer_(livre)
wikiislam.net

*A jak je to s námi?
Znáte asi přísloví:
„Lehce nabyt, lehce
pozbyl...“*

Foto: Flickr, billnwmsu (CC BY-NC-ND 2.0)

Křest v nouzi

Křest je tak důležitý, že v případě nutnosti může tuto svátost udělit kdokoliv. Je to takzvaný křest v nouzi.

Přišli za mnou rodiče malé Lucinky. Dohodli jsme přípravu na křest. První setkání se uskutečnilo na faře, na druhé jsem se vypravil k nim domů. A pak se měli sami ozvat a navrhnout termín dalšího setkání. Dlouho se neozývali.

A potom přišli v neděli do kostela, ale bez Lucinky. Viděl jsem, že se něco děje: mamince během mše svaté tekly po tváři slzy. Po bohoslužbě na mě čekali vzadu v kostele. Začali vyprávět. Důvod, proč se víc jak měsíc neozvali, byl úplně jiný, než jsem si myslel. Většinu času totiž malá Lucinka strávila v nemocnici

V rubrice „Pokřtil“ má Lucinka napsáno jméno své maminky.

a maminka tam byla s ní. Holčička se čas od času začínala dusit. Nikdo nevěděl proč. Stávalo se to stále častěji a bylo to čím dál horší. Od včerejška byla situace kritická. Umístili ji na ARO – maminka tam s ní nemohla být. Proto mohla přijít do kostela...

„Dostanete se k ní? Můžete ji navštívit?“ zeptal jsem se rodičů.

„Ano, hned z kostela jedeme do nemocnice, chceme ji alespoň vidět...“

„A můžete až k ní?“

„Ano,“ odpověděli nechápavě.

„I když věřím, že se uzdraví – přesto by bylo dobré, kdybyste ji ještě dnes pokřtili.“

Rodiče se na mě podívali velmi překvapeně. Vysvětlil jsem jim, jak na to. Řekne se jméno – a pak se přidají slova, která ustanovil Pán Ježíš, tedy: „Lucie, já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.“ A přitom se **lije voda třikrát na hlavu křtěného tak, aby stékala** (k platnosti křtu by stačilo lít i jen jednou). Nestáčí tedy jen vodou pokropit. Křtít v takové neodkladné situaci může každý – dokonce i nevěřící. Takže kdyby se například k dítěti z nějakého důvodu v nemocnici nemohli dostat, mohla by to udělat i nějaká spolehlivá sestra a nemusí být vůbec sama pokřtěná... Důležité je,

aby to udělala tak, jak to dělá Církev, aby měla úmysl křtít: aby chtěla dělat to, co Církev dělá při křtu.

Ještě jsem nabral do lahvičky vodu ze křtitelnice a dal jsem ji rodičům. To ale nutné není, pro křest v nouzi stačí jakákoliv čistá voda! Odpoledne vyrazili do nemocnice. Maminka křtila, tatínek kontroloval, zda na nic nezapomněla a křest je platný.

Za několik týdnů mi přišli na faru s radostí oznámit: „Lucinka už je doma, je naděje, že její stav se bude dále zlepšovat...“

A skutečně, o několik měsíců později, o Vánocích na svátek svatého Štěpána, byla ještě jedna velká slavnost. Říká se tomu doplnění obřadu křtu. Lucinku přinesli do kostela, dostala křestní roušku, svíčku, pomazání křížmem. Ale křtěna již nebyla – když oba rodiče dosvědčili, že křest v nemocnici proběhl přesně tak, jak jsem jim vysvětlil. V matrice i v křestním listu má Lucinka uvedeno něco, co by mohlo někoho zarazit. V rubrice „Pokřtil“ má napsané jméno své maminky. Ale není to žádná chyba, je to tak správně. A zcela správně bylo i to, že tehdy rodiče na nic nečekali a svou dceru ještě ten den pokřtili.

P. Pavel Zahradníček OMI ■

Marcel Callo (1921–1945)

třiadvacetiletý blahoslavený

„Pan Callo je příliš katolický;“
zněla obžaloba, která
padla 19. března roku 1944
a dovedla dvaadvacetiletého
francouzského dělníka
z Rennes do koncentračního
tábora v Mauthausenu. Marcel,
zamilovaný do své snoubenky,
tam o rok později vyčerpáním
zemřel. Ve své rodné zemi
je srovnáván se svatým
Maxmiliánem Kolbem. Podobně
se rozhodoval a podobně za to
zaplatil životem.

Aby si člověk zasloužil ve 22 letech takový rozsudek, bylo třeba na tom pracovat delší dobu – už dřív vydávat svědectví o své víře. Marcel Callo byl totiž odsouzen nikoli za takový nebo onaký čin, za jednotlivou akci. Byl odsouzen za postoj a ten člověk nezíská za den. A třebaže nebyl nikým důležitým, neudělal nic „velkého“ podle lidských měřítek, zasloužil si ještě jeden verdikt: ten byl vynesena 4. října roku 1987, když ho Jan Pavel II. uvedl mezi blahoslavené.

Marcel a osm sourozenců

Marcel Callo se narodil 6. prosince roku 1921 v chudé rodině bretaňských rolníků, kteří nechali hospodaření a odstěhovali se do Rennes. Jeho otec si našel práci v chemické továrně. Marcel měl staršího bratra Jeana, který se později stal knězem, a sedm mladších sourozenců – jedna sestra zemřela brzy po narození. Byl skautem a ve 12 letech začal pracovat jako pomocník v tiskárně, aby rodině finančně pomohl. Ve skautu se naučil službě a zodpovědnosti, doma ho matka naučila víře. Víra velmi brzy otevřela jeho srdce dokořán Pánu Ježíši.

Foto: archiv MSI

Dobrá Matko, pamatuj, že Ti patřím

Když se dvanáctiletý Marcel vracel z práce a vyprávěl o obhroublých, sprostých vtipch a rozhovorech svých starších spolupracovníků, o tom, jak chtějí „poučit“ nováčka, naučila ho matka krátkou modlitbu, ve které může svěřit sám sebe Panně Marii: **„Dobrá Matko, pamatuj, že Ti patřím. Starej se o mě a chraň mě jako svůj majetek a vlastnictví.“**

Práce v tiskárně byla pro dvanáctiletého kluka velmi namáhavá. Ale těžší než nosit olovené tiskařské matrice bylo pro Marcela snášet jízlivosti spolupracovníků, kteří se mu posmívali, když nesouhlasil s jejich jednáním a řečmi. Dali mu přezdívku „Ježíšek“. Marcela to bolelo, ale neodradilo. Svěřil se péči Neposkvrněné Panny Marie a ona ho od té doby chránila. Takto vyzbrojen šel každé ráno do práce a už se nebál, co přijde. ▷

Foto: Flickr, worldscouting (CC BY-NC-ND 2.0)

Ve skautu se naučil službě a zodpovědnosti. Matka ho doma naučila víře.

Normální aktivní kluk

Ve své farnosti se zapojil do eucharistické kruciáty, hnutí dětí a mládeže – jeho heslem bylo: „**Modli se, choď ke svatému přijímání, oběťuj se a buď apoštolem.**“

Trochu později, když dovršil 14 let, vstoupil do dělnického hnutí křesťanské mládeže JOC (*Jeunesse Ouvrière Chrétienne*), které vedli jezuité. Učinil tak nikoli bez vnitřního boje, protože angažovanost v JOC od něj vyžadovala vzdát se vedení skauta, se kterým se velmi sžil a kde se cítil dobře. Chápal ale, že musí být především apoštolem v pracovním prostředí, a to vyžadovalo solidnější křesťanskou formaci. Po večerech tedy studoval katolickou sociální nauku a organizoval setkání JOC-istů, u kterých se rychle stal váženým lídrem.

Foto: archiv MSI

Marcel Callo (stojí první zprava) se svými rodiči a sourozenci. Vzádu první zleva stojí Jean Callo, pozdější kněz (fotografie z roku 1937).

I v tiskárně si začali všimnout jeho schopností a také jeho poctivosti a ryzosti navzdory překážkám a kritice. Byl to přitom normální mladý kluk – rád s kolegy organizoval sportovní závody, společné večery v kině nebo taneční večírky v sídle

JOC. Jednou dokonce dost pohoršil „vážené“ farníky tím, když kolegům nabídl setkání v kině o slavnosti Všech svatých. Začalo se šeptat, že mládež má být ten den spíš v kostele na liturgii nešpor za zemřelé. Byly to ale zbytečné starosti. Mladí šli

do kina, a potom se všichni jako skupina přesunuli do kostela. Neopzdili se ani o chvíli.

Zásnuby

Začala druhá světová válka a Bretaň sdílela osud zemí okupovaných třetí říší. Marcel i nadále pracoval v podzemních strukturách JOC. Mladí se cítili trochu jako první křesťané z římských katakomb.

Marcelovi bylo dvacet let, když se zamiloval do své kamarádky Marguerite Derniaux. Po několika měsících se zasnoubili. Vzájemně si slíbili, že se po dobu svého zasnoubení budou modlit za svou budoucí rodinu, budou se denně účastnit mše svaté a chodit ke svatému přijímání tak často, jak to bude možné. Marcel se později světil svým kamarádům, když jim vysvětloval, proč si dával tak načas, než Marguerite řekl, že ji má rád: „Věděl jsem, že musím čekat na pravou lásku. Je třeba zdokonalovat srdce, dřív než ho dám někomu, koho mi vybral sám Kristus.“

Loučení uprostřed války

V březnu roku 1943 při bombardování Rennes zahynula jedna Marcelova sestra. Poznal ji podle boty, která trčela z trosk.

Nedlouho poté prožila jeho rodina další velkou ránu: Marcel byl povolán na nucené práce v Německu. Měl jet do Zella-Melhis, do továrny, která vyráběla rakety. Zápasil v myšlenkách dlouhých osm dní. Chtěl utéct a skrývat se. Nakonec se ale rozhodl, že nebude vystavovat zbytek rodiny nebezpečí. „Jedu tam

Foto: Flickr, stridli (CC BY-NC 2.0)

ne jako dělník, ale jako misionář,“ řekl svým blízkým. Navzdory bolesti, kterou mu působilo rozloučení s Margueritou, se dokázal takto statečně rozhodnout, protože věděl, že v prostředí dělníků na nucených pracích pro třetí říši bude jeho apoštolát velmi potřebný.

Posmívali se mu, když nesouhlasil s jejich jednáním a řečmi.

Když se na nádraží v Rennes loučil se svojí snoubenkou, uslyšel od ní, že se stane mučedníkem. Nedůvěřivě namítl: „Nikdy si to nezasloužím.“ Oba však cítili, že se už znovu nevidí. Alespoň ne na tomto světě... Marguerita zůstala svému snoubenci věrná. Pokračovala ve své práci v JOC a později byla úřednicí na poště. Zemřela v roce 1997.

Hledej štěstí druhých a najdeš vlastní

Tábor nucených prací v Zella-Melhis v Durynsku se příliš nelišil od vězení. Deportovaní dělníci bydleli v přečpaných barácích, pracovali víc než deset hodin denně a dostávali jenom nepatrný žold. Měli ale trochu víc svobody než v koncentračních táborech. Mohli se po práci setkávat a společně si organizovat volný čas.

První dva měsíce prožíval Marcel těžkou krizí. Upadl do deprese, psal své snoubence dopisy plné zármutku, nemohl jíst a ztrácel síly.

Po tomto období zhroucení potkal v lágru kněze, který souhlasil s tím, že bude jednou za čas sloužit mši svatou na baráku, kde bydleli mladí Fran- ▶

Dali mu přezdívku „Ježíšek“. Marcela to bolelo, ale neodradilo.

Foto: Flickr, Castor (CC BY-NC-SA 2.0)

Foto: Flickr, MTSOfan (CC BY-NC-SA 2.0)

Marcel a Marguerite, fotografie z roku 1942

„Je třeba zdokonalovat srdce, dříve než ho dám někomu, koho mi vybral sám Kristus.“

Marcel Callo o svém vztahu k Margueritě

couzi. Marcel získal naději a své Margueritě napsal: „Jednoho dne Kristus odpověděl a dal mi poznat, že se nesmím poddávat zoufalství. Ukázal mi, že se mám starat o své kolegy, a pak se mi vrátila radost.“ Obyvatelé baráku se brzy stali malým společenstvím; jedli skromné jídlo u společného stolu, společně se modlili a každý měsíc se účastnili mše svaté. Marcel byl znovu lídr jako za časů renneských setkání JOC-istů. Sám kardinál Suhard, pařížský arcibiskup, jim poslal dopis: „Děkuji vám za dobro, jaké konáte mezi svými kolegy. Žehnám vaši práci a modlím se za vás.“

Deportace a koncentrák

Mladíci se snažili chovat obezřetně, aby na sebe příliš neupozorňovali. Ale světlo se nedá držet pod nádobou... Marcel byl 19. března 1944 zatčen a obviněn z příliš

velké katolické aktivity, která škodí Třetí říši. Svědectví mladého štíhlého mladíka se ukázalo pro mocný totalitní režim nebezpečné.

Nejprve byl převezen do vězení v durynské Gotě a odtud do koncentračních táborů ve Flossenburgu a v Mauthausenu.

Přijímání... veliká radost

Z vězení v Gotě napsal Marcel svému bratrovi Jeanovi, jenž byl právě vysvěcen na kněze: „Naštěstí On je přítel, který mě ani na chvíli neopouští, který mě podporuje a utěšuje. S Ním mohu snést všechno, i ty hrozné hodiny plné utrpení. Jak jsem Kristu vděčný, že mi určil cestu, kterou nyní kráčím.“ Tam mu také po více než sto dnech věznění někdo tajně přinesl jeho poslední svaté přijímání v životě. Ve svém deníčku si tehdy Marcel pozna-

menal: „16. července... přijímání... veliká radost.“

Po převozu do koncentračního tábora v Mauthausenu měl Marcel potíže se žaludkem, které se stále zhoršovaly. Trpěl také znovu depresí. Ale spoluvězni svědčili, že to všechno snášel trpělivě. Dokonce při tom všem pozvedal ostatní na duchu a povzbuzoval je k důvěře v modlitbě.

Z výkalů do nebe

Dne 19. března roku 1944 za svítání už neměl Marcel, vyčerpaný úplavíci, dost sil, aby sám zvládl dojít si na latrínu, která byla snad schválně postavena tak, aby do ní ti nejslabší vězni spadli. To se stalo i Marcelovi. Pomohl mu plukovník Tibodo, který umírajícího mladíka přenesl na pryčnu. Později řekl: „Měl pohled světce. Nikdy předtím jsem neviděl nikoho, kdo by se tak díval.“ Marcel

Obraz patrona farního kostela v Linci

Koncentrační tábor Mauthausen

Foto: Wikimedia Commons, Werner100359 (CC BY-SA 3.0)

Scéna loučení Marcela a Marguerity z filmu *L'Espoir Fait Vivre* společnosti Bad Edit Films

„Naštěstí On je přítel, který mě ani na chvíli neopouští, který mě podpírá a utěšuje. S Ním mohu snést všechno, i ty hrozná hodiny plné utrpení.“

bl. Marcel Callo

Callo byl uvězněn na slavnost svatého Josefa a na tutéž slavnost o rok později odešel – z pozemského bahna rovnou do nebe. Na tentýž den připadá jeho liturgická památka.

Zcela odlišný verdikt

Byl to zcela jiný verdikt, než jaký vydali nacisté před čtyřmi desetiletími: 4. října roku 1987 na náměstí svatého Petra ve Vatikánu prohlásil Jan Pavel II. Marcela Calla blahoslaveným. Jeho „přílišná katolicita“ tentokrát neznamenal problém. Právě naopak – jako vzor byla představena dnešním mladým lidem, kteří často váhají a bojí se, že se jejich jasněmu a veřejnému rozhodnutí pro Krista bude posmívat okolí, v němž žijí, okolí často tak duchovně podobné tomu v tiskárně v Rennes, kde kdysi pracoval malý dvacíletý Marcel.

„Vám všem, laikům, řeholníkům, kněží i biskupům, adresuje Marcel Callo všeobecnou výzvu ke svatosti: ke svatosti a k mládí ducha, které náš starý západní svět tolik potřebuje, aby nadále hlásal evangelium, vhod či nevhod,“ (srov. 2 Tim 4,2) řekl Svatý otec Jan Pavel II. v homilii při beatifikační mši svaté, při které kromě Marcela Calla prohlásil za blahoslavené ještě dvě italské dívky: Pierinu Morosini a Antonii Mesinu. A dodal: „Marcel nedosáhl evangelijní dokonalosti ihned. Talentovaný a plný dobré vůle musel svést dlouhý boj s duchem světa, se sebou samým, s tíhou věcí i lidí. Byl však zcela otevřený milosti a dovolil, aby ho Pán postupně vedl až k mučednictví. Jeho láska ke Kristu dosáhla zralosti ve zkouškách. (...) Marcel Callo dosáhl věčné radosti v Bohu a svědčí tím, že křesťanská víra nevzdaluje zemi od nebe. Nebe

se připravuje už zde, na zemi, ve spravedlnosti a lásce. Když milujeme, jsme blahoslavení.“ (podle *L'Osservatore Romano*, polské vydání, č. 9–10/1987)

Marcel Callo byl svědkem až do konce. Do posledního pohledu – čistého a krásného jako jeho láska k Margueritě a ke Kristu.

Lilla Danilecka ■

„Jeho láska ke Kristu dosáhla zralosti ve zkouškách.“

bl. Jan Pavel II.

Foto: Flickr, shanon wise (CC BY-NC-SA 2.0)

Lítost

a její čtyři podstatné vlastnosti

Existuje rčení: Kdo dobře rozlišuje, dobře učí. Svátý Jan Maria Vianney dokázal velmi dobře vystihnout, co je podstatné, a předat to i svým posluchačům. Jeho kázání byla velmi dobře připravená a měla jasnou strukturu... I díky tomu si je jeho posluchači velmi dobře pamatovali. A jasně pochopili, o co jde.

Kdybych mohl, ukázal bych vám...

Krev Boha-člověka prolitá za zahlazení lidských vin o tom mluví lépe. Kdybych mohl, uvedl bych vás do zahrady Olivetské, ve které Ježíš pláče kvůli hříchům,

pláče ne normálními slzami, ale krví, která kvůli ohromnému smutku a strachu vytéká z jeho těla a zkrápí zem kolem něho. Uvedl bych vás do Jeruzaléma a ukázal bych vám Krista, jak padá pod břemenem kříže a ve strašné opuštěnosti na něm umírá.

Věřím, že k vám nemluví zbytečně

Ke komu v tuto chvíli mluvím? Mluvím k zatvrzelému hříšníkovi, který odprávdava nechodí ke zpovědi? To by vypadalo, že je to k ničemu. To by bylo asi jako polévat skálu vodou, která přece kámen neobměkčí.

Mluvím ke křesťanovi, který se pohrdavě dívá na misie, exercicie, na poučování svého pastýře? To by bylo také k ničemu.

Moje poučování by mnoho nepřidalo ani těm, kteří chodí k velikonoční zpo-

vědi, ale každý rok mají na svědomí čím dál tím víc hříchů (i když o nich možná vůbec nevědí nebo nechtějí vědět a říkají: „Nikoho jsem nezabil, neokradl, jen jsem se málo modlil,“ a víc si nepřipustí... – pozn. red.).

Mluvím k těm křesťanům, kteří se zpovídají každé tři týdny nebo jednou za měsíc, a přesto denně páchají ty samé hříchy? Ne, k nim se neobracím, protože to jsou slepci, kteří nevědí, co a jak dělají.

A tak ke komu vlastně mluvím? Kde mám hledat opravdovou lítost? Koho mám o ni prosit?

Lítost je dar – pros o ni!

Vím, Pane, kde je pramen opravdové lítosti! Ona pochází z nebe. Ty sám ji uděluješ. Bože, dej mi takovou lítost, která rozněcuje a šířá srdce, která se rozpaluje tvou spravedlností a mění nešťastnou věcnost ve štěstí bez konce.

Kdybychom v době nemoci ztratili řeč, nebyli bychom vázáni vyznat hříchy.

V čem spočívá opravdová lítost?

Na čem se zakládá lítost!? Čím je? Je to bolest duše a vědomý odpor ke spáchaným hříchům; ošklivost, se kterou souvisí pevné předsevzetí více se k těmto hříchům nevracet. Je nezbytně nutná k získání odpuštění.

Bez lítosti není odpuštění

Kdybychom v době nemoci ztratili řeč, nebyli bychom vázáni vyznat hříchy. Kdyby nás náhle zaskočila smrt, byli bychom zproštěni od zadostiučinění a vykonání zadaného pokání, přinejmenším v tomto životě. Ale bez lítosti se nemůžeme obejít. Bez ní bychom nezískali odpuštění hříchů. Právě z důvodu nedostatku lítosti se tak často páchají svatokrásné zpovědi a přijímání. Bohužel, lidé tomu nevěnují pozornost. Když někdo zatají hřích ve zpovědi, bojí se, je ustra-

Foto: Flickr, stuartpilbrow (CC BY-SA 2.0)

Kdyby nás náhle zaskočila smrt, byli bychom zproštěni od zadostiučinění a vykonání zadaného pokání, přinejmenším v tomto životě.

Foto: Flickr, JMI Rio 2013, Fernanda Sales (CC BY-NC-SA 2.0)

šený a nenachází pokoj, dokud ze srdce neodstraní zvrácenost. Naopak na nedostatek lítosti obrací pozornost málokdo.

Skutečná lítost musí mít čtyři rozměry: být vnitřní, nadpřirozená, nade vše a všeobecná.

1. Lítost musí být vnitřní

Musí pocházet z hloubi srdce, tedy zkroutěnost musí být vnitřní. Nezáleží totiž na slzách, které jsou věcí dobrou a užitečnou, ale nezaručují jistotu lítosti. Svatý Pavel se obrátil, obrátil se i zločinec ukřižovaný společně s Ježíšem. Nečteme však o nich, že by plakali, a přesto byla ▷

Ale bez lítosti se nemůžeme obejít. Bez ní bychom nezískali odpuštění hříchů.

Foto: Flickr, elaine faith (CC BY-NC-ND 2.0)

jejich lítost upřímná. Není třeba se moc soustředit na slzy, často nám spíše překáží. Mnoho lidí při zpovědi pláče, ale při první lepší příležitosti se vrací k dřívějším hříchům. Proto prorok Joel nevyzývá k pláči a roztržení šatů, ale připomíná, aby naše srdce byla roztržená a naplněná

lítostí: „Roztrhněte svá srdce, ne oděv, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu“ (Jl 2,13). Spasitel světa říká, že v duši a v srdci se odvíjejí zlé myšlenky a touhy (srov. Mt 15,19). A právě srdce by mělo litovat, pociťovat bolest; v opačném případě nám Bůh neodpustí.

2. Lítost musí být nadpřirozená

Lítost musí být nadpřirozená – to znamená, že má pocházet od Ducha Svatého; má vycházet z pohnutek nadpřirozených a nejen z pohnutek přirozených. Pro zpověď není nic platná lítost, kterou cítí mladý člověk proto, že kvůli hříchu ztrácí dobré jméno. Anebo někdo lituje proto, že byl chycen při krádeži. Taková lítost je jen přirozená. Při zpovědi musíme v srdci cítit bolest proto, že jsme kvůli hříchu ztratili věčná dobra, že jsme nasměrováni k peklu, protože hřích je velkým zlem. Taková lítost je nadpřirozená, pro-

Bože, dej mi takovou lítost, která rozněcuje a sžírá srdce a mění nešťastnou věčnost ve štěstí bez konce.

Foto: Flickr, oienik (CC BY-NC-SA 2.0)

Skutečná lítost musí mít čtyři rozměry: být vnitřní, nadpřirozená, nade vše a všeobecná.

tože pochází z pohnutek víry, i když je nedokonalá. Lítost dokonalou má ten, kdo lituje, protože zarmoutil nekonečnou dobrotu Boží. Dokonalá lítost ospravedlňuje již před zpovědí, i když člověk musí mít úmysl vyzpovídat se (hned jak to bude možné – pozn. red.).

3. Hříchů lituj víc než všeho ostatního!

Lítost nad hříchy by měla být nade vším. To znamená, že bychom měli víc trpět proto, že jsme urazili Boha, než proto, že jsme ztratili rodiče, majetek, zdraví atd. Často pláčeme, že jsme ztratili nějakou malou částku peněz, a někdy toho tak litujeme, že nemáme ani chuť k jídlu a nemůžeme spát. Ale kvůli těžkým hříchům neuroníme ani jednu slzu, nevydáme ze sebe ani jeden povzdech! Jak málo člověk chápe, čím je těžký hřích.

4. Je nutné litovat všech těžkých hříchů

Lítost musí být všeobecná. To znamená, že lítost by se měla vztahovat na všechny hříchy. Kdo by nelitoval jenom jednoho těžkého hříchu, pak i kdyby nad všemi ostatními hořce plakal, nezíská odpuštění.

Nejsi jako on?

Dozvěděl se jednou těžce nemocný římský místodržitel, pohan Chromos, že skrze svatého Šebestiána se dějí početné zázraky. Pozval tedy svatého k sobě a prosil ho o navrácení zdraví. Svatý Šebestián mu odpověděl, že pravý Bůh nebe a země mu navrátí zdraví jen pod podmínkou, že zničí všechny kameny, kterým se klaní. Pohan na to přistoupil a začal bůžky ničit. Ale jednoho z nich mu bylo líto, a tak ho uchoval a soudil, že mu taková drobnůstka v získání zdraví neuškodí. Velmi se ale spletl. Když jeho choroba stále více sílila, povolal k sobě svatého Šebestiána a začal mu dělat těžké výčitky, že cítí stále větší bolesti, i když odstranil ze svého domu bůžky. Na to se svatý zeptal: „Opravdu jsi vyhodil všechny bůžky? Nenechal sis ani jednoho?“

Mnoho hříšníků se podobá tomuto pohanskému měšťanovi. Jejich lítost není všeobecná, protože nemají opovržení vůči všem hříchům, s některými z nich jsou zvláštním způsobem spoutáni.

Pravou lítost potkáváme zřídka, a tak není divu, že i dobré svaté zpovědi jsou velmi vzácné.

sv. Jan Maria Vianney (zkráceno) ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co uschopňuje člověka k lítosti nad hříchy?

Je to především Boží milost, která pohne srdcem člověka. Z pohledu na osobní hřích pak vyrůstá touha napravit se; říkáme tomu lítost. Dospějeme k ní tak, že si uvědomíme rozpor mezi Boží láskou a svým hříchem. Tehdy nás naplní bolest nad hříchy, učiníme předsevzetí, že změníme svůj život, a veškerou svou naději upneme na Boží pomoc.

Hřích je často potlačován. Mnozí se dokonce domnívají, že pocity hříchu by se měly zpracovávat čistě psychologicky. Autentické pocity viny jsou však důležité. Je to jako v autě: když nám tachometr ukáže překročení povolené rychlosti, vina není na straně přístroje, ale na straně řidiče. Čím více se blížíme k Bohu, který je světlo, tím zřetelněji se ukáží naše stinné stránky. Ale Bůh není

světlem, které sežehuje, nýbrž světlem, které uzdravuje. Proto nás lítost vede k tomu, abychom vstoupili do světla, v němž se zcela uzdravíme.

Co znamená pokání?

Pokání je náprava spáchaného bezpráví. Pokání nemůže být pouze záležitostí rozumu, nýbrž mělo by se konkrétně projevit ve skutcích lásky a v práci pro druhé. Především pak v tom, že se člověk modlí, postí se a hmotně podporuje chudé.

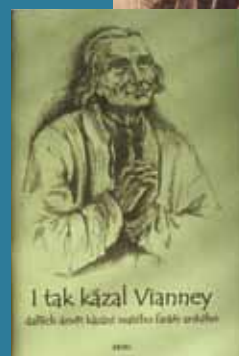
Pokání si často vykládáme špatně. Nemá nic společného se sebeobviňováním a skrupulantstvím. Pokání neznamená neustále přemýšlet o tom, jaký jsem hrozný člověk. Pokání nás osvobozuje a povzbuzuje k novému začátku.

Srov. Youcat. *Katechismus katolické církve pro mladé. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2011.*

Kompletní publikace on-line:

www.fatym.com/taf/knihy/vianney1.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney2.htm

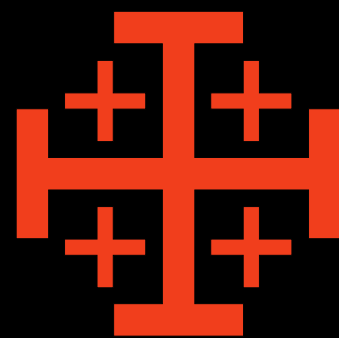
www.fatym.com/taf/knihy/vianney3.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney4.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney5.htm

Tištěné publikace si můžete objednat na adrese apostolat@fatym.com nebo na straně 43 tohoto čísla za příspěvek 15 Kč (výrobní náklady na jeden výtisk) a poštovné.

Křížové výpravy do Svaté země

Mnozí se domnívají, že za křížáky a jejich hnutí je třeba se jen stydět a omlouvat.

Takový postoj dnes platí za „politicky korektní“.

Neuvědomují si, že křížové výpravy, mimo jiné, zastavily na několik staletí invazi islámu do Evropy. Že šlo o obrannou válku, i když byla vedena na území nepřítelů – přesněji na území, které předtím nepřítel dobyl.

Představu o křížových výpravách, o jejich průběhu a o úloze Církve při jejich organizaci máme především z filmů. Ale chceme-li poznat pravdu, je třeba studovat dobové historické dokumenty.

A především zasadit celé křížové hnutí do širší souvislosti dějin.

Jean-Joseph Dassy: Robert z Normandie ve válce o Antiochii 1097–1098 (1850)

Právo na obranu

„Vést válku ve jménu Boha je zvrácenost,“ slyšíme často. S tím nezbývá než souhlasit. Ale i křesťané mají právo se bránit.

„Svatá válka“ – „džihád“ –, jak asi většina lidí ví, není termín původem křesťanský, ale pochází z islámu. I když nepatří mezi pět základních povinností muslima (vyznání víry v Boha a Mohameda, modlitba pětkrát denně, almužna, půst, pouť do Mekky), má džihád v islámu klíčový význam; takzvaná Hanbalovská právní škola ho dokonce klade naroveň předcházejícím pěti základním pilířům. Slovo „džihád“ se vyskytuje v Koránu celkem 41krát. Má dvojitý význam.

Zejména ve starších částech Koránu znamená vnitřní duchovní boj.

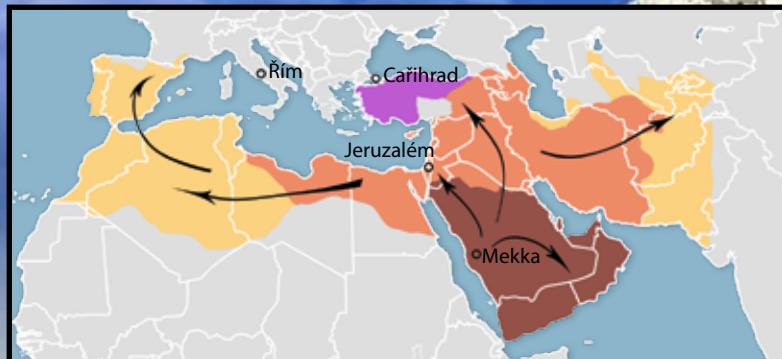
Pak ale prorok Mohamed v roce 627 dobyl město Mekku a dal jeho obyvatelům na výběr: přidat se k němu a žít, nebo vzdorovat a zemřít. Od té chvíle dostává „džihád“ nový význam: vnější boj – válka, kterou se islám a jeho panství šíří. Samo slovo islám znamená „poddání se“, „podrobení se“...

V Koránu čteme: „Bojujte proti těm, kdož nevěří v Boha a v den poslední a nezakazují to, co zakázal Bůh a Jeho posel, a kteří neuctívají náboženství pravdy, z těch, kterým se dostalo Písma (tj. křesťané a židé – pozn. redakce),

... i křesťané mají právo se bránit.

dokud nedají poplatek přímo vlastní rukou, jsouc poníženi.“ (9. súra, 29. verš – překlad I. A. Hrbka, tradičně používaný i českými muslimy) A Mohamed sám se těmito slovy řídil. Zaútočil na jižní hranici Byzantské říše a dobyl město Akaba. Další vedení „svaté války“ ale raději přenechal svým příznivcům. Sám se stáhl do soukromí a věnoval se svým devíti manželkám, z nichž nejoblíbenější byla Aiša, se kterou se oženil, když měla sedm let...

„Svatá válka“ – „džihád“, jak asi většina lidí ví, není termín původem křesťanský.

Expanze islámu: ■ hranice dobytých území za vlády proroka Mohameda 622–632, ■ za vlády volených kalifů 632–661, ■ za Umajjovců 661–750, ■ před začátkem 1. křížové výpravy v roce 1096

„Křesťané si nezačali...“

Když Mohamed v roce 632 zemřel, pokračovali jeho stoupenci ve svaté válce a do roku 700, tedy za pouhých sedm desetiletí, zaujímal svět islámu Egypt a celou Severní Afriku, Palestinu, Sýrii... Všechny tyto země byly předtím převážně křesťanské – a křesťanskými se nestaly proto, že by je křesťané násilím dobyli, ale proto, že jejich obyvatelé postupně pro křesťanskou víru získali.

V roce 711 se hrozivá vlna islámu přelila přes Gibraltar do Evropy. Za jediný rok zaplavila celé dnešní Španělsko a Portugalsko. Kdyby je v roce 732 ve Francii nezastavil Karel Martel, dědeček císaře Karla Velikého, zaplavili by mohamedáni pravděpodobně i Francii a v ohrožení by se ocitl i zbytek západní Evropy... Velká část území dnešního Španělska a Portugalska však zůstala pod nadvládou islámu a z Iberského poloostrova byli muslimové zcela vyhnáni až za víc než sedm set let – na konci 15. století.

V době těsně před začátkem první křížové výpravy se islám k Evropě hrozivě blížil i od východu: Seldžukové – předchůdci dnešních Turků – dobyli Niceu, která leží necelých sto kilometrů od Konstantinopole, hlavního města byzantské říše. A pokud by pokračovali dál, překročili Bospor a dobyli Konstantinopol, byli by již na evropské půdě i z východu! Byzantské říši hrozila katastrofa a Evropě velké nebezpečí.

Ve chvíli nejvyšší nouze přemohl pravoslavný byzantský císař Alexios I. Komnénos pýchu, a i když se jeho před-

chůdci se západními křesťany v roce 1054 po takzvaném „Velkém schizmatu“ rozešli ve zlém, požádal papeže Urbana II. o pomoc. Bylo to na začátku roku 1095.

Nejdříve zastavit invazi islámu, pak osvobodit Jeruzalém

Kronikář Bernold von St. Blasien (také Bernold von Konstanz čili Bernold z Kostnice – pozn. red.) zapsal důležitou část poselství, kterým se byzantský císař obrátil na papeže Urbana II.: „Císař z Konstantinopole naléhavě prosí pána papeže a všechny křesťanské věřící, aby mu poskytli pomoc proti pohanům na obranu svaté Církve, kterou pohané v těchto krajích již téměř zničili, protože už zabrali kraje až po hradby Konstantinopole.“

Aby zvýšil šanci na kladnou odpověď, nabídl císař Alexios I. Komnénos papeži a západním křesťanům i další cíl: osvození Jeruzaléma. O tom svědčí byzantský historik Theodoros Skutariotes: „... považoval to za Boží dar, že tento lid (západní křesťané) pokládá za nesnesitelnou vládu Peršanů (tj. Seldžuků) nad Jeruzalémem a životodárným hrozbem našeho Spasitele Ježíše Krista – a viděl to jako výhodu.“

Templářský rytíř z konce 13. století

Vlna nadšení pro dobrou věc

Když poslové byzantského císaře dorazili do Itálie, konal papež právě synodu v Piacenze. Účastníci synody byli svědky toho, jak vyslanci dramaticky a barvitě líčili drsný úděl křesťanů na Východě. Poslové nijak nepřeháněli. Situace křesťanů nejen v Jeruzalémě se opravdu velmi zhoršila...

Když jeden z Mohamedových nástupců, kalif Umar dobyl v roce 638 Jeruzalém, zaručil písemně tamějším křesťanům „... absolutní bezpečnost pro vaše životy, vaše vlastnictví a vaše kos- ▷

V uličkách starého Jeruzaléma

Foto: Flickr, Iyona (CC BY-NC 2.0)

Betlémská farnost při bohoslužbě

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) (CC BY-NC-SA 2.0)

val, že jde o správnou věc, když poslové z Byzance žádali o pomoc nejen pro Konstantinopol, ale i pro Jeruzalém.

Výchozí situace

Historik Michael Hesemann shrnuje situaci v roce 1095, když k papeži dorazilo poselstvo z Byzance s prosbou o pomoc, takto:

- 1) Muslimové porušili dohody, došlo k masovému ničení kostelů – zejména Chrám Božího hrobu. Křesťané byli terorizováni. Budoucnost křesťanů na posvátných místech v Palestině byla velmi ohrožena.
- 2) Bratrská křesťanská země Byzanc byla v krajně vážné situaci a prosila naléhavě o pomoc. Nebezpečí ze strany Seldžuků bylo takové, že jakékoliv otálení by mělo stejný účinek jako odmítnutí pomoci.
- 3) Nešlo o žádný „imperialismus“, „kolonialismus“ nebo nucené obracení muslimů na křesťanství, ale o přežití křesťanů na Východě a o bezpečí pro poutníky putující do Jeruzaléma ze Západu.

Byly jiné možnosti?

Ano. Byla tu ještě jiná možnost, než jakou tehdy zvolil papež Urban II.: Nedělat nic... Říci: „Je to daleko od nás – nás se to netýká...“

Profesor Egon Flaig z Univerzity v Greifswaldu napsal: „Urban II. viděl věci správně. Pokud by Konstantinopol padla již v roce 1100, pak by se obrovská vojenská síla tureckého vojska přivalila do střední Evropy o čtyři sta let dříve. Rozmanitost evropské kultury by pravděpodobně nikdy nevznikla: žádné svobodné městské ústavy, žádné debaty o ústavách, žádné katedrály, žádná renesance, žádný rozmach vědy: neboť v prostoru islámu vymizelo svobodné – řecké – myšlení právě v té době. Výrok Jacoba Burckhardta: ‚Je štěstí, že se Evropa jako celek ubránila islámu,‘ znamená, že křižákům bychom měli být podobně vděční jako Řekům, kteří kdysi odrazili nápor Peršanů.“ (*Frankfurter Allgemeine*, 16. 9. 2006) Účinkem tažení křižáckých vojsk, která prošla na cestě do Jeruzaléma Malou Asií a Sýrií, nebylo jen vytlačení politické moci islámu ze stovek kilometrů území na východ od Konstantinopole – z území, která předtím islám dobyl. Tento efekt trval jen několik desetiletí. Ještě důležitější bylo to, že se útoku islámu od východu podařilo vzít sílu. A tento účinek trval nejméně tři století.

tely“. Křesťané museli pouze platit tzv. náboženskou daň, která dle historika Michaela Hesemanna byla nižší než daně, které museli předtím obyvatelé Jeruzaléma odvádět byzantskému císaři do Konstantinopole. Pokojná koexistence křesťanů a muslimů fungovala v prvních staletích dobře i na dalších místech, kterých se vyznačovali islámu zmocnili.

I když už předtím se situace křesťanů zhoršila, vše se změnilo především s nástupem kalifů z fátimovské dynastie. Fátimovci pocházeli z Maroka a svůj původ odvozovali od Mohamedovy dcery Fátimy. Postupně získali vládu nad Egyptem, Sýrií i Palestinou. V roce 979 dobyli Jeruzalém, Chrám Božího hrobu byl vypálen, jeho kopule se zřítily a jeruzalémský patriarcha uhořel. Teprve za pět let mohl být chrám alespoň trochu obnoven.

Když kalif Abú Alí al-Mansúr al-Hákím (996–1021) napadl byzantskou říši a byl odražen, začal se mstít na křesťanech, kteří žili v jeho říši: byla zakázána veřejná procesí, křesťané byli vyhozeni z veřejných funkcí nebo nuceni k přestupu na islám. Za deset let bylo zabaveno nebo vyplněno 30 000 kostelů. V roce 1009 dal téměř srovnat se zemí i Chrám Božího hrobu. Křesťany v Evropě zachvátilo zděšení, když se o tom dozvěděli. A přicházely další zprávy: V roce 1056 bylo 300 křesťanů vypovězeno z Jeruzaléma, evropským poutníkům byl zakázán přístup, poutníci byli ohrožováni a ponižováni... Z garancí kalifa Umara se stal bezcenný cár pergamenu.

Jestliže se vžijeme do atmosféry doby a známe události, které předcházely, porozumíme také, proč nikdo nepochybo-

**Kdyby
Konstantinopol
padla již v roce
1100, obrovská síla
tureckého vojska
by se přivalila
do střední Evropy
o 400 let dříve.**

Weissenauký pasionál s autoportrétem iluminátora bratra Ruffila

Historik Michael Hesemann dodává, že různé excesy, ke kterým při křížových výpravách došlo (tažení lúzy – takzvaná lidová křížová výprava; křížová výprava dětí organizovaná několika blouznivci; pogromy na Židy, proti kterým se marně snažili Židy bránit biskupové ze Speyeru, Wormsu, Mainzu, Trieru a Kolína nad Rýnem; dobytí a ničení Konstantinopole při čtvrté křížové výpravě, které velmi rozhořčilo papeže Inocence III., když se o něm dozvěděl, a další privátní iniciativy, s jejichž organizací neměla Církev nic společného a které samotné papeže naplňovaly zděšením), tvoří samostatnou kapitolu a není možné je směřovat s celkovým záměrem křížáckého hnutí.

Rozmanitost evropské kultury by pravděpodobně nikdy nevznikla.

Ne z touhy po zisku, ale z přesvědčení

Účastníci křížového tažení bývají často obviňováni z touhy po majetku. Říká se, že účast na křížovém tažení byla pro mladší šlechtické syny, kteří by jinak doma nezdědili žádné pozemky, příležitostí získat půdu a moc ve Svaté zemi.

Pravdou je ale opak. V dekretu církvevního sněmu v Clermontu, na kterém papež Urban II. první křížovou výpravu vyhlásil, se jasně říká: „Jen tomu, kdo se zúčastní ze zbožnosti a z touhy osvobodit Boží Církev, a ne tomu, kdo je veden touhou dosáhnout slávy a peněz, bude cesta započítána jako pokání za všechny hříchy.“ Závěti křížáků sepsané před odchodem na první křížovou výpravu působivě ukazují, že tito lidé se rozhodli tak jako apoštolové „všechno opustit a následovat Krista“ (srov. Mt 19,27).

Faktem také je, že hlavní vůdcové první křížové výpravy Gottfried z Bouillonu, Robert z Normandie, Bohemund z Tarentu, Raimund IV. z Toulouse,

Balduin z Boulogne a Robert z Flander byli všichni s výjimkou Balduina prvorození synové, dědici významných vévodství a hrabství. Měli tedy v Evropě „své jisté“. Nešlo o nějaké druhorozené syny, kteří nic nezdědí, a proto si potřebují získávat majetek a pozemky v dalekých zemích.

Když měl být Gottfried z Bouillonu v dobytém Jeruzalémě korunován na krále, odmítl to se slovy, že se nesluší, aby nosil zlatou korunu ve městě, kde Ježíš Kristus nosil korunu z trní. Místo titulu krále přijal titul „ochránce Svatého hrobu“ (*advocatus sancti sepulchri*).

Stinné stránky

Jednou z nejsmutnějších událostí první křížové výpravy byl průběh dobytí Jeruzaléma 15. července 1099. Zprávy kronikářů jsou však evidentně nadsazené: krev zabitých nemohla sahat až po kotníky, jak píše křesťanský kronikář Fulcher ze Chartres (*Historia Hierosolymitana* I,27). Stejně tak nemohlo být 70 000 tisíc obětí (jak napsal muslim Ibn al-Jawzi; čti al-Džauzi), nebo dokonce 100 000 (jak napsal Ibn Taghribirdi), když Jeruzalém měl v té době nanejvýš 10 000 obyvatel. I zprávám o vyvraždění všech Židů v Jeruzalémě protirečí zápisy v archivu synagogy v Káhiře – hovoří o mnoha Židech, kteří se po dobytí Jeruzaléma přestěhovali do Káhiry. Přesto však to, co se po dobytí města dělo, bylo opravdu hrozné. ▶

Foto: Flickr, florianplag (CC BY 2.0)

Foto: Wikimedia Commons, Frater Ruffilus

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) (CC BY-NC-SA 2.0)

V Chrámu Božího hrobu

Foto: Vojtěch Novák

„Křižákům bychom měli být podobně vděční jako Řekům, kteří kdysi odrazili nápor Peršanů.“

Profesor Egon Flaig

Omluvou není ani to, co křižáci prožili a vytrpěli během pěti měsíců svého tažení, ani to, že středověk byl prostě velmi drsný a podobné scény se děly po dobytí měst běžně. Ani novověká praxe zacházení s poraženými a s válečnými zajatci není zcela dokonalá, ale za dosažený pokrok vděčíme staletím, jež následovala po křižáckých výpravách, po která křesťanství dále formovalo západní kulturu – způsob, jakým dnes věci vidíme a hodnotíme, není něčím samozřejmým a vděčíme za něj právě křesťanství! Pro srovnání: když sultán Saladin o devadesát let později v bitvě u Hattínu roku 1187 rozdrtil křižácké vojsko, „s úsměvem ve tváři“ pozoroval, jak jsou všichni křižáci, kteří boj přežili, státi, jak o tom svědčí kronikář Imad ad-Din.

„Nemohou, než chválit vládu Franků...“

Panství křižáků bývá v literatuře a filmech neprávem popisováno jako drancování, krutovláda a útlak muslimských obyvatel. Během téměř sta let došlo jistě i k řadě nespravedlností... Papež Jan Pavel II. se za ně jménem celé katolické církve muslimům omluvil. Ale arabský cestovatel a zeměpisec Ibn Jubayr (čti Džubair), který na své pouti do Mekky procházel i územími ovládanými křižáky, popisuje

ve své knize *Cesty Ibn Jubayra* život muslimů pod vládou křižáků zcela odlišně:

„Míjeli jsme zemědělské statky, kde se muslimům žije pod Franky velmi dobře – Alláh ať nás chrání od takového pokušení! ... Mnozí muslimové jsou v pokušení se zde usadit, když vidí velmi těžké podmínky, ve kterých žijí jejich bratři na územích pod muslimskou vládou. Neboť muslimové žijící na území pod muslimskou vládou mají stále důvod si stěžovat na nespravedlnost ze strany svých pánů a souvěrců, kdežto tito nemohou než chválit vládu Franků (tedy křižáků – pozn. red.), na jejichž spravedlnost se mohou vždy spolehnout.“ (viz Régine Pernoud: *The Crusaders. The Struggle for the Holy Land*, str. 172 – dostupné i na books.google.com)

Je to velmi překvapivé svědectví z pera muslima – očitého svědka z té doby, jak lákavá byla pro mnohé muslimy možnost usídlit se pod „nadvládou křižáků“.

Nabourává mnohá, dodnes opakovaná tendenční klíše o chování křižáků na jimi spravovaných územích.

Nesudme jen podle dnešních měřítek

Nemůžeme události ze začátku druhého tisíciletí soudit podle našich měřítek ze začátku tisíciletí třetího. Jak ukazuje hodnocení současníka – muslima, který dobře znal situaci na obou stranách –, může to být velmi zavádějící. Jednání křižáků, které bychom dnes považovali za tvrdé a nepřijatelné, bylo často ve srovnání se standardy tehdejšího světa značným pokrokem k lepšímu. Dokonce takovým pokrokem, že pro muslimy představovalo pokušení, aby se usazovali na území ovládaném křižáky.

A znovu si připomeňme, že za pokrok v chápání mnohých věcí vděčíme z velké části dalším staletím, po která katolická církev dále formovala evropskou kulturu a myšlení.

Připravil P. Pavel Zahradníček OMI ■

Prameny: Hesemann, Michael. *Die Dunkelmänner. Mythen, Lügen und Legenden um die Kirchengeschichte*. Augsburg; Sankt Ulrich Verlag, 2007.

Pernoud, Régine. *The Crusaders. The Struggle for the Holy Land*. San Francisco; Ignatius Press, 2003.

Fulcher ze Chartres. *Historia Hierosolymitana*. (německy on-line: manfredhiebl.de/Fulcher-von-Chartres/fulcher1.htm) wikipedia.org

Za co vděčí naše civilizace katolické církvi

Kniha amerického historika Thomase E. Woodse „Jak katolická církev budovala západní civilizaci“ je uvozena slovy: „Zeptáte-li se dnes vysokoškolských studentů, co vědí o katolické církvi, lze jejich odpovědi shrnout do jednoho slova: ‚zkaženost‘. Neměla by však jejich odpověď znít spíš ‚civilizace‘?“

Církvi vděčíme za celkovou humanizaci společnosti – vidíme to zvláště v kontrastu s jinými kulturami.

Zdánlivě samozřejmé věci

Západní civilizace dala světu základy moderní vědy, blahobyt pramenící z ekonomiky založené na volném trhu, bezpečnost zakotvenou v zákonech, rovnost před zákonem, jedinečný smysl pro lidská práva a svobodu, dobročinnost a charitu jako ctnost, nádherné umění, filozofii zakořeněnou v rozumu a bezpočet dalších darů, které naše civilizace – nejvyspělejší v lidské historii – bere jako samozřejmost. Odkud však vyvěrá toto bohatství? Mnohé z něj přebírá od naší civilizace zbytek světa. Ale odkud se toto bohatství vzalo právě v naší západní civilizaci? Odpověď je pro neodborníky možná velmi překvapivá: vděčíme za ně z velké části katolické církvi.

Od barbarů...

Něco nám Církev zprostředkovala od předcházejících kultur – židovské, řecké, římské. Většinu však sama vytvořila. V pátém a šestém století zaplavili Evropu „barbari“ – národy bez písma, které zničily římskou civilizaci i kulturu. V očích barbarů znamenal zákon jen udržení pořádku, ne nastolení spravedlnosti... Christopher Dawson píše: „Církev musela zavést zákon Evangelia a etiku Ježíšova horského kázání mezi lidi, kteří považovali vraždu za nejčestnější čin a pomstu za spravedlnost.“ Byl to úkol, který zabral řadu staletí! Bohatství předcházející kultury se prvních šest set let středověku

Foto: Flickr, loveCUK (CC BY-NC-SA 2.0)

předávalo téměř výhradně v kláštrech. Obrovský vliv klášterů si dnes dokážeme jen stěží představit: těch benediktinských bylo v Evropě v době jejich největšího rozkvětu 37 000!

Navíc kamkoliv mniši přišli, obraceli divočinu v kultivovanou zemi; zabývali se chovem dobytka a polním hospodářstvím, pracovali vlastníma rukama, vysoušeli bažiny, čistili lesy... Díky nim se střední Evropa stala úrodnou krajinou. Každý benediktinský klášter byl zemědělskou školou pro celý region.

... k vrcholnému středověku a vědeckotechnické revoluci

Byla to opět katolická církev, která v druhé polovině středověku vytvořila systém univerzit. Jejich předchůdkyněmi

byly katedrální školy u významných biskupských kostelů. A pak několik staletí – až do novověku – byla Církev hlavním, a většinou i jediným sponzorem vzdělání. Historikové žasnou, jak byla intelektuální debata na středověkých univerzitách svobodná a neomezená. To vše – sponzorováno Církvi – poskytlo rámec vědecké revoluci na Západě. Dnes již jen málokdo ví, kolik je mezi zakladateli různých vědních oborů katolických kněží (viz článek *Kněží vědci v Milujte se!* č. 14/2010, str. 22n, on-line v archivu vydaných čísel na www.milujte.se).

Právo

Často můžeme slyšet, že za právní systém vděčí Evropa Římské říši. Za mnohé právní zásady jí opravdu vděčíme, ale ▶

*Tisíc let
byla Církev
hlavním
a většinou
i jediným
sponzorem
vzdělání.*

Statisícové „Manifestace pro všechny“ v Paříži na jaře 2013 proti zákonu „Manželství pro všechny“

I základní principy západní morálky byly rozhodujícím způsobem utvářeny Církví.

mezinárodního práva je Francisco de Vitoria, katolický kněz a profesor. Když Vitoria a další katoličtí filozofové a teologové viděli, jak špatně Španělé zacházejí s domorodci v Americe, začali uvažovat o lidských právech a správných vztazích mezi národy. Vytvořili myšlenku mezinárodního práva a přirozených práv – tak jak je známe dnes.

Charita a morálka

Voltaire, jeden z nehorlivějších protikatolických propagandistů 18. století, napsal s obdivem o řeholních sestřích: „Není na světě nic většího než obětí mládí a krásy, často i urozeného postavení, kterou skládá něžné pohlaví kvůli práci ve špitálech a ulehčování lidské mizérie, na niž jen pohledět je pro naši delikátnost zneklidňující. Lidé mimo římské náboženství takto velkorysou charitu napodobují, ale jen nedokonale.“ A skutečně, veškerá charitativní zařízení mají svůj vzor v charitativní činnosti katolické církve, která ji nejen začala, ale také více než tisíc let v Evropě jako jediná vykonávala.

Nepřekvapuje, že i základní principy západní morálky byly rozhodujícím způsobem utvářeny katolickou církví. Mnoho z nejdůležitějších principů západní mravní tradice je odvozeno z jedinečnosti lidské osoby a posvátnosti života – protože pro křesťany je život Boží dar. Dnes se tento základní předpoklad o posvátnosti života v západní civilizaci vytrácí. Nehrozí nám pak ale návrat k barbarství? Nezačal již?

Připravil P. Pavel Zahradníček OMI ■

Doporučená literatura:
Woods, Thomas E., Jr. *Jak katolická Církev budovala západní civilizaci*. Praha; Res Claritatis, 2008.

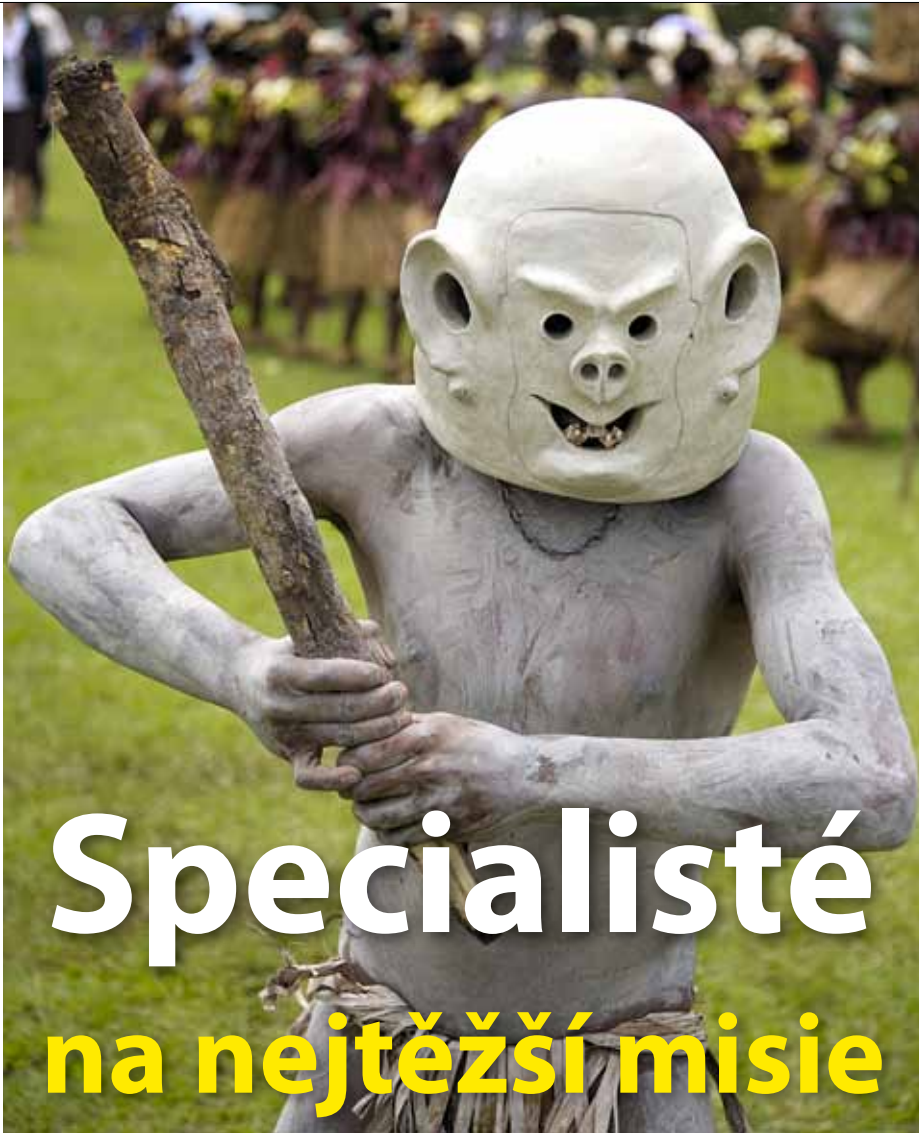
římské právo neznalo rovnost lidí před zákonem. Nevýznamnější starověký římský právník Ulpianus († 338 po Kristu) uvádí, že soudce má vynést „rozsudek s přihlédnutím k postavení stran a s ohledem na fakta případu“ – soudce tedy musel zohlednit nejen postavení a bohatství obžalovaného, ale také postavení a bohatství žalobce (viz Garnsey, P.: *Social Status and Legal Privilege in the Roman Empire*. Oxford, 1970, str. 98). Teprve křesťanství

přináší nový pohled: před Bohem jsou si všichni lidé rovni. A to se postupně promítá i do právních norem. Dnes je pro nás samozřejmé, že bohatý a chudý, urozený či neurozený mají před zákonem alespoň teoreticky stejné postavení. Ale i za tuto zdánlivou samozřejmost vděčí naše civilizace katolické církvi.

Také myšlenka lidských práv a mezinárodního práva se zrodila na španělských univerzitách 16. století a otcem

Fresky v kryptě katedrály v italském Anagni ze 13. století znázorňující tehdejší vědecké poznání (níže starověcí lékaři Galén a Hippokrates)

Specialisté na nejtěžší misie

Foto: Flickr, Anselmo Lastra (CC BY 2.0)

Papež Pius XI. nazval misionáře oblaty Panny Marie Neposkvrněné „specialisty na nejtěžší misie“ a papež Jan Pavel II. řekl, že jsou to „muži zasvěcení evangelizaci, zvláště mezi nejoboženějšími lidmi“.

Pro šíření evangelia to nejlepší

Je to známý příběh ze života svatého Maxmiliána Kolbeho. Když se v roce 1936 konaly letní olympijské hry v Berlíně, vypravil se tam. Mnozí tím byli překvapeni: „Otče Maxmiliáne, vás tak zajímá sport?“ A překvapivá byla i jeho odpověď: „Bude tam ta nejlepší mediální technika, jaká dnes je. Chci ji vidět a pak použít pro šíření evangelia. Evangelium si zaslouží, abychom pro jeho šíření nasadili to nejlepší, co je k dispozici...“

Podobnou zásadou se řídil i kněz, řeholník Kongregace misionářů oblatů Panny Marie neposkvrněné P. Paul Schulte OMI. V roce 1927 založil orga-

nizaci MIVA (Missions-Verkehrs-Arbeitsgemeinschaft). S pomocí desetitisíců dárců začala tato organizace opatřovat moderní technické prostředky pro misie: auta, letadla, lodě, vysílačky... A mimo jiné, pomocí moderní techniky propagovali také myšlenku misíí.

Několik let po prvním zvukovém filmu

První zvukový film na světě byl natočen v roce 1927 (snímek *Jazzový zpěvák*). A již o pár let později natočil otec Paul

Kolik prostředků a na co věnujeme my? Do techniky, pokud jde o naši zábavu, neváháme investovat...

Schulte první zvukové filmy o misiích. Dva se dochovaly dodnes: *Ledová misie* o misionářích mezi eskymáky a *Odkaz misionáře* z jihu Afriky, z Namibie. Otec Paul Schulte je z části natáčel přímo na misijních stanicích. Nyní jsou oba filmy v českém znění kdykoliv dostupné na křesťanské internetové televizi TV-MIS.cz. Dnes již neoslňují technickou kvalitou. Ale jejich svědectví o nasazení misionářů pro Pána Ježíše v nejdlehlších oblastech země, v extrémních podmínkách, je stále mimořádně působivé. A působivé je i svědectví, které vydali tvůrci těchto filmů: pro šíření evangelia, pro misijní činnost Církve se nesmíme spokojit s málem – jen s nějakými zbytky. Snažili se být opravdu na výši doby, použít nejmodernější techniku, nelitovali prostředků... Věděli, že není nic důležitějšího než šíření evangelia.

Kolik na zábavu? A kolik pro Krista?

Napadá mě zajímavé srovnání: Kolik prostředků a na co věnujeme my? Do techniky, pokud jde o naši zábavu, neváháme investovat hodně: různé přehrávače, televizory, domácí kina, mobilní přístroje... A kolik jsme ochotni investovat pro šíření evangelia? Pro Krista?

P. Pavel Zahradníček OMI ■

Unikátní filmové dokumenty na TV-MIS.cz

Odkaz misionáře (56 min.)
www.tv-mis.cz/titul.php?id=753

Ledová misie (44 min.)
www.tv-mis.cz/titul.php?id=754

Průkopníci jižního moře (87 min.)
www.tv-mis.cz/titul.php?id=737

Poslední film z Papuy – Nové Guineje byl původně němý. Při českém přetitulování byl doplněn nahrávkami písničků Scholy z Lidečka a mariánských družin Marianek. Doporučujeme již kvůli těmto písničkám.

Když je s námi Bůh

Jestě nedávno jsem se jmenovala Lerato, snídala avokáda a tančila při mších svatých. Nedávno jsem se totiž vrátila z Jihoafrické republiky, kde jsem strávila rok svého života jako salesiánská dobrovolnice v tamní základní škole. Učila jsem především matematiku, ale i angličtinu a výtvarnou výchovu.

Jestě než jsem se pustila do svého vysněného afrického dobrodružství, prošla jsem roční přípravou pro všechny salesiánské dobrovolníky, kteří touží pomáhat v některém ze salesiánských projektů ve světě. Tento projekt s názvem **Adopce nablízko** připravuje dobrovolníky na všechno, co je může v jejich práci potkat a s čím vším se budou muset během roku služby vypořádat. Roční příprava mi nedala pouze znalosti a dovednosti, ale ještě mnohem důležitější pomoc. Díky Bohu a skrze tento program jsem se seznámila se svou spoludobrovolnicí a věrnou pomocnicí Anežkou, která se vydala se mnou na cestu až na nejjihnější cíp afrického kontinentu.

Bůh věděl, co dělá, když nás poslal právě tam.

Když mi poprvé oznámili, že mě s Anežkou vyšlou pravděpodobně do Jihoafrické republiky, byla jsem trochu zklamaná. Moje představy o JAR neodpovídaly zrovna tomu, co jsem si představovala jako nejchudší Afriku, kam bych ráda zamířila. Ale Bůh věděl, co dělá, když nás poslal právě tam. Nakonec se totiž JAR ukázala mnohem afričtější, než jsem čekala.

Nejrozvinutější, ale Afrika...

Jihoafrická republika se řadí mezi nejrozvinutější státy Afriky. Ale o to větší tam jsou rozdíly mezi bohatými a chudými, mezi čtvrtí bělochů, míšenců a černochů. Děti, které navštěvují naši školu na předměstí Johannesburgu, pocházejí ze slumu, kde se s bídou setkáte ve velmi

surové podobě. Rodiny žijí v domech sbíratých z vlnitých plechů a s udusanou hlínou místo podlahy. V domečku s jedinou místností žije bez problémů osm lidí. Pro osm postelí by ale místo sotva našli. Proto spí jednoduše přímo na zemi. Šťastnější rodiny alespoň na matracích. Jídlo, oblečení, hygiena... Vše v žalostném stavu.

Liják

Proč se ale navzdory tomu naše děti ve škole pořád usmívaly? Co jim dávalo tolik štěstí a radosti? Co jim to zářilo z očí? Světlo v dětských očích je jistě jedním ze zázraků Afriky, se kterým jsem se mohla setkávat téměř denně navzdory bídě, špině a nepříznivým podmínkám.

Nejsilněji jsem to pocítila v době, kdy naši školu zasáhly velké deště hned na začátku období dešťů (září). Silný liják, který trval celý víkend, nám ve škole strhal stropy téměř ve všech třídách. Pouze jedna třída vyvázla bez větších problémů. Všude byla voda, vše bylo promočené a zničené. O pohromě jsme se dozvěděli

Magdalena Šváblová při školním obědě

„Pláštěnka“ žáka školy ve Finetownu, části Johannesburgu

Foto: 3x archiv SADBY

až v pondělí těsně před začátkem výuky. Děti už přicházely do školy v „pláštěnkách“ zhotovených z pytlíků od toustového chleba nebo igelitových tašek. Před školou si ještě vyprávěly, kam jim doma natekla voda, co všechno mají mokré a jakou mají doma zimu. Ale při ranním nástupu v hale, která zůstala téměř nedotčená, se děti (jako každý jiný den) seřadily a začaly zpívat píseň s textem: Hayo matata, hayo matata, hayo Modimo aliteng. Do češtiny se dá přeložit jako: „Nic se nám nestane, nic se nám nestane, nic se nám nestane, když je s námi Bůh.“

Toto krátké zpívané vyznání bylo pro mě jedním z největších svědectví, se kterými jsem se v Africe setkala. Děti, které doma čeká jen zima a mokro a které právě stojí uprostřed trosek ze spadlých stropů svých tříd, tyto děti stojí ve vzorných řadách a vyzpívávají svoji důvěru v Boha.

„... hayo matata, hayo Modimo aliteng“ – „... nic se nám nestane, když je s námi Bůh.“

Přes veškeré trápení se dokážou těšit z toho, že jsou si jisté Boží pomocí, kterou jim Pán zaslíbil.

Před očima jsem v tu chvíli neviděla pouze naše děti a jejich rodiny, ale promítly se mi i vzpomínky na domov. Vzpomínala jsem na povodně, které vzaly mnoha rodinám úplně všechno. Vzpomínám na beznaděj, která otrásla životy mnoha lidí u nás. Beznaděj, která obvykle provází podobné události. Beznaděj, která pramení ze ztráty všech jistot, na které se člověk spoléhal.

Učila jsem se od nich žít pod Boží ochranou

Kde ale byla beznaděj zde, při nástupu, při zpěvu chval a vyznání? Po zoufalství nebylo ani památky. Děti s úžasnou silou dál pokračovaly ve zpěvu a já si uvědomovala, jak hluboce tu lidé prožívají svoji víru a důvěru v Boží záchranu na každý den. Lidé, se kterými jsem pracovala, neměli téměř nic. Neměli žádnou hmotnou jistotu, že se o sebe dokážou postarat. Jediné, na co se mohli spolehnout, byl Bůh. Jen On jim mohl každý den znovu poskytnout všechno, co potřebovali. A tato každodenní zkušenost důvěry jim byla jistotou i v době, kdy přišli i o to málo, co vlastnili. Věděli, že Pán se o ně staral předtím a že se o ně postará i teď.

Byla to pro mě velká lekce pokory, vztahu k majetku a důvěry v Boží milost a lásku. Kéž bychom všichni měli skutečně tolik síly, abychom v každé těžké situaci, která nás potká, dokázali najít naději a alespoň ve svém srdci zpívat: Hayo matata Modimo aliteng!

Magdalena Šváblová

(dobrovolnice v Jihoafrické republice od července 2012 do června 2013 – titulky redakce)

SADBA – Salesiánská asociace Dona Boska

www.adopcenablizko.cz
www.darujmevzdelani.cz

Darujme vzdělání
První podpora vzdělání v rozvojových zemích
www.darujmevzdelani.cz

A hlavně netlačit na pilu

Foto: Flickr, kellysikkema (CC BY 2.0)

Chtěl bych se s vámi rozdělit o zkušenost z jedné nesprávně uchopené šance.

Do kněžského semináře jsem nastoupil ještě v době totality. Po druhém ročníku byli bohoslovci, kteří ještě neměli odslouženou vojenskou službu, posláni na dva roky na vojnu. Na bohoslovce se totiž nevztahovaly výhody ostatních vysokoškoláků, kteří měli vojnu jen na rok.

Ze semináře – do žumpy

Byl jsem poslán k ženistům. Na naší rotě převládala vulgarita, ponižování, a to nejen ze strany mazáků vůči bažantům, ale i mezi vojáky vůbec. A velitelé šli často tím nejhorším příkladem. Náš velitel roty v tom zvláště vynikal. Při každém nástupu a každé své řeči použil nejméně několik desítek sprostých slov nejhoršího kalibru. Některé věty obsahovaly pomalu víc vulgárních slov než těch ostatních.

Byl to pro mě poměrně velký kontrast – v semináři to bylo zcela o něčem jiném. Ale co už... Modlit se v duchu, v srdci mi nikdo nemohl zakázat ani při těch nejhrubších urážkách a nejsprostějších výrazech.

Bůh dává šance i v těch nejtěžších podmínkách

A tak jako vždy – takovou zkušenost totiž mám – mi Pán Bůh nabídl šanci, abych to vše mohl alespoň trochu ovlivnit.

Bylo to jednoho krásného dne ještě v tzv. přijímači, kdy si mě předvolal do kanceláře výkonný praporčík. Jednalo se o mazáka v základní službě, který to ale dopracoval tak daleko, že ve skutečnosti každý den psal ve své kanceláři na psacím stroji na velkou plachtu papíru rozkaz na příští den, který pak při nástupu v šestnáct hodin odpoledne četl náš velitel roty a tvářil se, že to vypracoval on sám.

Výkonný praporčík si mě prohlédl a povídá: „Dundo, zjistil jsem v papírech, že ty jsi v naší rotě jediný vysokoškolák. Já si tě vždycky vyžádám a ty mi budeš psát na stroji, co budu diktovat do rozkazu. Máš sice špatný politický posudek, ale aspoň vím, že mi tady nic neukradneš...“

Když jsem poprvé zasedl za jeho psací stroj, byl velmi mile překvapen, že píšu všemi deseti. V tuto chvíli se mi hodilo, že při studiu na gymnáziu jsem si ještě na sousední ekonomce udělal kurz psaní na stroji. On psal pouze ukazováčky – jak se u nás říká: psal jako blesk. Blesk totiž uhodí, pak dlouho nic, a pak zase po čase znovu uhodí... Není divu, že mu sepsání rozkazu vzalo mnoho hodin, vykouril přitom spoustu cigaret a pronesl mnoho jadrných slov.

Povolil jsem si opasek a začal vymýšlet

Bylo mi tam s ním poměrně dobře, nikdo další totiž na mě neřval, a i on se postupně uklidnil. Dokonce mi dovolil povolit si opasek, který jsem do té doby musel nosit stažený o 15 cm za poslední dírkou – v nové dírce, kterou mi tam navrtal jistý svobodník, mazák.

Byl jsem poslán k ženistům. Na naší rotě převládala vulgarita, ponižování...

Spolupracovalo se nám poměrně pěkně. To, co diktoval, bylo stále na jedno brdo. Už druhý den jsem mu napovídal a třetí nebo čtvrtý den mi říká: „Už to napiš, Dundo, sám.“

Šlo mi to jak po másle. Ale právě zde jsem udělal zásadní chybu. Ve svém nadšení a nerozváženosti jsem nedocenil tuto velkou šanci dlouhodoběji působit na celou rotu a chtěl vše změnit hned.

Napsal jsem vše tak jako vždycky, jak to mělo být, ale text jsem prošpikoval několika krátkými větičkami typu: „A vojáci, už na naší rotě nechci slyšet ani jediné sprosté slovo,“ nebo „Očekávám, že si při této činnosti budete vzájemně pomáhat.“ A tak dál... Vše jsem měl hotovo ještě dřív než v uplynulých dnech, kdy mi výkonný praporčík text diktoval. On byl spokojený a v jeho přirozené lenosti ho ani nenapadlo přečíst si to po mně. Zbytek času jsem si mohl číst.

Rozkaz ve čtyři

V šestnáct hodin odpoledne byl pravidelný nástup. Velitel řval jak tygr, jedno sprosté slovo za druhým. Pak vyndal rozkaz a začal ho číst. Když došel už na několikátou mou větičku typu „a už nechci slyšet žádné sprosté slovo“, následoval mezi vojáky výbuch smíchu a on přidal několik slov, o kterých právě oznámil, že je slyšet nechce... Ale přečetl to všechno i s chlupama.

S utaženým opaskem, ale o zkušenost bohatší

Po tomto rozkazu se silně zachvěla židle pod výkonným praporčíkem, který se ani neodvážil říct, že rozkaz psal někdo jiný. Dál si rozkaz datloval dvěma prsty jako blesk a mně jen řekl: „Vidíš, vidíš, Dundo, kdybys nebyl úplně hloupej, tak jsi tady ještě mohl v klidu psát.“

Místo psaní jsem zase běhal s utaženým opaskem a poslouchal rvaní našich mazáků.

Bylo to pro mě velmi poučné a od té doby si pamatuji, že dobro se musí dávat jen v takových dávkách, jaké jsou stravitelné pro příjemce. Dnes už vím, že všechno chce svůj pomalý organický růst a že se nesmí nic uspěchat. Dlouhodobé, ale i vytrvalé působení malého dobra může přinést mnohem lepší a hojnější ovoce než netaktické předávkování dobrem. Jeden můj známý, pan Bloudiček ze Zadních Hamrů, na toto téma říkává: „A hlavně netlačit na pilu.“

P. Marek Dunda ■

Foto: Flickr, hebedesign (CC BY-NC-SA 2.0)

Dlouhodobé, ale i vytrvalé působení malého dobra může přinést mnohem lepší a hojnější ovoce než netaktické předávkování dobrem.

Foto: Flickr, Kraska Photography (CC BY-NC 2.0)

Foto: Flickr, Muffet (CC BY-NC 2.0)

Duch Svatý

Za války jsem prožil jeden příběh, který mě děsí, a teď, po mnoha letech, i baví...“

Každý míváme několik příběhů, které rádi dáváme k dobru. Tohle byl jeho oblíbený příběh. I když jsem ho už slyšel, přece jsem se těšil, že si ho poslechnu znovu. S některými příběhy to bývá jako s knihami – i když je známe, rádi se k nim vracíme.

Bylo to na konci války...

„Bylo to na konci války. Už jsem si myslel, že jsem válku vyhrál, protože jsem přežil. Není tohle hlavní vítězství, jaké může patnáctiletý kluk ve válce dosáhnout?

Chtěl jsem hrát s kluky fotbal, jenže strýček mi nakázal, že žádný fotbal, kdepak, z domu nepůjdeš, to tak, ve městě se střílí a teď, když končí válka, aby ses ještě někam přichomýtl, ne, jsem za tebe zodpovědný, tady a teď slíbíš, že zůstaneš doma a z domu nepůjdeš na krok.

No co se dá dělat... Slíbil jsem.

Zase taková oběť to nebyla, strýček měl báječnou velkou knihovnu, a tak jsem se v tom květnovém dni posadil do arkýře jeho bytu, obložil jsem se nádhernými

knihami, vytahal jsem je z knihovny a rozhodl jsem se, že si udělám krásný den...

Střelba a dupot

A pak začala střelba. Poslouchám. Do arkýře dolehla střelba z několika stran, byly to nejenom pušky, byl to i kulomet.

To se ví, lákalo mě vyběhnout z domu a podívat se na to dobrodružství. Jako by to lákalo každého patnáctiletého kluka... Ale slíbil jsem. Tak jsem se jenom díval okny na různé strany. Nikde nebylo nic vidět, pouze ty výstřely někde práskaly a bylo slyšet rozčilené hlasy...

A pak jsem zaslechl dupot na schodech. Nejenom dupot, také řev, štěkání vlčáků, vojenské povely, ženský pláč, ječení.

Přistoupil jsem ke dveřím bytu a chtěl naslouchat s uchem na dveřích. V tu chvíli se ozvala do dveří z druhé strany taková rána, zřejmě kopnutí vojenskou botou, až jsem od nich poodskočil... a pak řev, řev, řev a zase kopání, nakonec jsem dveře, které by jinak někdo zběsilý na druhé straně vykopnul, raději otevřel...

Vběhl řvoucí voják. Popadl mě za krk a vystrčil ze dveří, hnál mě po schodech.

Najednou se poklid jarního dne proměnil... Jako když se podřimující kůň rozběhne do trysku. Nechápal jsem, co se děje. Muž mě napůl dovlekl, napůl dokopal ke skupince lidí. Velice zděšených lidí. Rozeznal jsem mezi nimi několik zbitých sousedů a plačících sousedek, zřejmě se vojáci zaměřili na strýcův dům... i pár dětí tady mezi námi jsem uviděl.

Kolem pobíhali vojáci a vlčáci, chápal jsem, že není, jak bych unikl. Pak na nás pár vojáků namířilo samopaly, jeden dokonce vystřelil do vzduchu. Výstřel ohlušivě zazněl s několikerou burácivou ozvěnou, vracela se na malém, úzkém a vysokém velkoměstském dvorku, hnali nás před dům, hnali nás řevem a kopanci k blízkému mostu.

Živý štít

Pochopil jsem. Slyšel jsem o tom, co se takhle dělo, ženou nás k mostu, na kterém stojí barikáda. Ženou lidi jako živý štít.

Běželi jsme po ulici a za námi s namířenými samopaly vojáci. Ženy kolem mě začaly hlasitě vzlykat a děti plakaly, až se zalykaly.

Foto: Flickr, Churechawa (CC BY 2.0)

Kdo mi ta slova, tu jedinou větu, jaká mi mohla v tu chvíli zachránit život, kdo mi ji dal na rty?

Jedno malé dítě se mě chytilo za ruku. Dojímá mě to ještě teď... mělo zřejmě pocit, že když se někoho drží za ruku, nemůže se mu nic stát.

Pane jo, říkal jsem si, pane jo, pane jo... a to mi strýček zakazoval, abych vyšel z bytu... Kdybych ho neposlechl a šel si zahrát s kluky fotbal na druhý konec čtvrti, teď bych podle všeho stál jako jindy touhle dobou v brance... a neutíkal bych před vojáky v plačícím, k smrti odsouzeném davu, k barikádě... neutíkal bych

před namířenými nepřátelskými hlavěmi k namířeným hlavním povstalců.

Nápad?

PANE JO. Pamatuji si i tohle slovo, co jsem si tehdy opakoval, otisklo se mi pevně do paměti, opakoval jsem si je znovu, znovu...

A pak jsem dostal nápad. Vykřikl jsem německy na vůdce skupinky, který klusal těsně za mnou.

„Pane poručíku, nevypnul jsem doma plynový vaříč.“

Mladík se zlatými tenkými brýlemi se na mě nechápavě podíval a pak mě udeřil pažbou samopalu.

„Co?“

Zopakoval jsem větu.

Znovu mě udeřil pažbou samopalu, až jsem vyjel...

„No tak,“ vykřikl na mě, „co tady děláš, mazej domů a vypni to, nevíš, že dům může vyletět do povětří?“

Vyběhl jsem ze skupinky a běžel do strýcova bytu. Nikdo po mně nestřílel. I v tom spěchu postřehli, že mě jejich velitel někam posílá. Když jsem doběhl do mlčícího domu, padl jsem na gauč, rozplakal se...

Foto: Flickr, Churechawa (CC BY 2.0)

Foto: Flickr, Churechawa (CC BY 2.0)

Ne, na tohle jsem nebyl stavěný, z klidu se dostat před dvojnásobnou popravčí četou a potom zase do klidu... žiju, žiju. Budu žít.

Vnuknutí!

Pak, když jsem se vyplakal, jsem si klekl a modlil se. Modlil jsem se, jak si pamatuji, hlavně k Duchu Svatému.

Kdybych byl vojáky prosil, nepustili by mě.

Kdybych plakal –

Kdybych sebehlasitěji křičel –

Ne, ne, pro mě byla jenom jedna jediná možnost – že se stane něco, co oni dokáží pochopit.

Jak jsem na něco takového přišel?

Jak mě, patnáctiletého chlapce, něco takového mohlo napadnout...?

Kdo mi ta slova, tu jedinou větu, jaká mi mohla v tu chvíli zachránit život, kdo mi ji dal na rty?

Ten dávný jarní den pro mě nikdy neskončil, neskončí... Stále jako bych v tom dni žil. Lidé mívají okamžiky, které neodcházejí, okamžiky, které je oslo- ▶

Když nevíme, o co máme prosit Pána Ježíše, prosme o Jeho Ducha, neboť ten je životem naší duše. sv. František Saleský

Foto: Flickr, Lyle58 (CC BY-NC 2.0)

Foto: Flickr, tsgoons25 (CC BY-NC-ND 2.0)

vuji poznáním... A tohle je ten můj nerozplývající se čas...

Proč mě pustil voják z toho naříkajícího hloučku? No tak co, jeden dům by vyletěl do povětří... Jeden dům navíc... Jak to, že to poručíka nenapadlo... no tak jeden dům by vyhořel, tolik domů ten den hořelo. Ale já jsem volil zřejmě

jediný způsob, který mohl toho poručíka obměkčit. Poručík byl vycepovaný, byl přesný, miloval pořádek... A nemohl strpět nějaký nepořádek, jakým podle něj byl třeba i jeden nevypnutý vaříč v nepřátelském, vzbouřeném městě.

Duch Svatý –

Pro mě nejtajemnější z Trojice – postava, která nás utěšuje a vede, ta se mi tehdy v strýcově bytě zdála tak blízká –

Víte, my se přece na tomto světě nemůžeme znepokojovat.

Nikdy.

Kvůli ničemu.

Protože Ten, který nás stvořil, nás také miluje...“

Eduard Martin (redakčně upraveno) ■ Z knihy Eduarda Martina „Andělská škola lásky“, Karmelitánské nakladatelství, 2012.

Zámka

Zámka je úkon mysli, kterým jsou během mluvy slova zaměřována k jinému než obvyklému smyslu. („Nevypnul jsem plynový vaříč“ obvykle znamená „nechal jsem ho hořet“ – možnost, že „nevypnul vaříč, protože vaříč nebyl zapnutý“, vojáka v té rychlosti nenapadla...)

Určitá forma zámlky je morálně přípustná ve výjimečných situacích. Ale je nepřipustná, když je třeba vyznat víru, když nastala povinnost varovat bližního před nebezpečím nebo omyly, když má tážající se plné právo na otevřenou pravdu a taky při uzavírání oboustranných smluv (zatajení závady prodáváného předmětu je nepřipustné). Více na: ktf.cuni.cz/~skoblík/km_nove/km_kapitola6.htm

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

V Bohu jsou tři osoby: Otec, Syn a Duch Svatý. Každá z těchto tří osob vlastní numericky tutéž Božskou bytnost.^[De fide]

Syn vychází z Otcova intelektu.^[Sent. cert.]

Duch Svatý pochází z vůle – z oboustranné lásky Otce a Syna.^[Sent. cert.]

Otec posílá Syna, Otec a Syn posílají Ducha Svatého.^[Sent. cert.]

Veškerá činnost Boží navenek je společná všem třem osobám.^[De fide]

Boží troj osobnost může být poznána pouze Božím zjevením.^[Sent. fidei prox.]

Přirozený rozum není schopen ani po zjevení dosáhnout vnitřního vhledu do dogmatu Nejsvětější Trojice.^[Sent. fidei prox.]

Srov. Dogmatika, Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus

Jak je Duch Svatý nazýván?

„Duch Svatý“ je vlastní jméno třetí osoby Nejsvětější Trojice. Ježíš ho také nazývá: Přímlovce (Utěšitel, Zastánce) a Duch pravdy. Nový zákon užívá také pojmenování: Duch Kristův, Duch Páně, Duch Boží, Duch slávy, Duch zaslíbení.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Jsem

Na jednom obnoveném kříži u Volyně v jižních Čechách je místo obvyklého nápisu „Pochválen buď Ježíš Kristus“ jedno jediné slovo: „Jsem“.

To jediné slovo vyvolává otázky, nutí k zamyšlení i dává odpověď. Někoho z projíždějících možná při pohledu na kříž napadne: „Ten kříž zde kdysi postavili křesťané, ale je vůbec nějaký Bůh?“ A Ježíš z kříže odpovídá: „Jsem.“

Tomu, koho napadne, že je to jen nějaká legenda nebo postava z dávné minulosti, odpovídá Ježíš z kříže: „Já neříkám: Byl jsem, ale říkám: Jsem. Jsem s vašimi předky, kteří postavili tento kříž, jsem i s vámi, kteří jste se u něj zastavili. I vy můžete zakusit mou blízkost, když mi otevřete svá srdce. Jsem tu s vámi a pro vás.“

*„Jsem tu s vámi
a pro vás.“*

Strom života

Na začátku rodiny stojí láska, kterou muž a žena před oltářem slibují sobě i svým potomkům neodvolatelně až do konce svého života. Je to, jako by společně zasadili malý stromeček, který postupně vyroste v košatý strom, jehož koruna se stále rozšiřuje: rodiče, děti, babičky a dědečkové, vnukové a vnučky, strýcové a tety, bratrance a sestřenice, snachy a zeťové... Tuto jemnou síť vztahů drží pohromadě láska a věrnost těch dvou na začátku! Jestliže se rozejdou – to vše se rozpadá. A to je velká škoda pro celou společnost, protože takto šířeji chápána rodina je i kusem společnosti. Jestliže Církev hájí věrnost a čistotu, je to nenahraditelná služba pro zdraví společnosti.

Založit rodinu

Co vůbec znamená založit rodinu? Toto úsloví označuje něco, co má přetrvat, vydržet, co dává pocit bezpečí a jistoty, něco, co má základy! Jen tam, kde je vztah mezi mužem a ženou zakotven ve slibu věrnosti v časech dobrých i zlých, ve zdraví i v nemoci, v hojnosti i v nedostatku, v lásce a úctě, se může vytvořit skutečný domov. Zavázat se slibem znamená vždy dát svému životu pečeť zodpovědnosti, dát někomu druhému jistotu do budoucna. Pak se mohou utvořit hluboké a trvalé vztahy.

3x Mons. Jiří Mikulášek ■
(„Přichází Král“, Biskupství brněnské, 2005)

*Založit znamená
položít základ.*

Foto nahore: Flickr, undenwheimer (CC BY-NC 2.0); foto dole: Flickr, alexindigo (CC BY 2.0)

*Jestliže Církev hájí
věrnost a čistotu, je to
nenahraditelná služba
pro zdraví společnosti.*

Bud' poutníkem naděje

Foto: Flickr, Symbic (CC BY-SA 2.0)

Naděje souvisí s vírou a láskou. Jak být tím, kdo putuje životem s nadějí – jak být poutníkem naděje? To ve velmi stručné knížečce „Poutníkem naděje“ ukazuje P. Martin Sedloň OMI. Ta knížečka má jednu zajímavost: dá se začít číst kdekoliv, kde ji otevřete – a nejen že dává smysl, ale přímo vtáhne... Podobně také naději můžeme nechat vstoupit do našeho života v kterékoliv jeho části, bez ohledu na to, co bylo předtím...

- Rozpomínej se často na vše krásné ze svého života a ještě víc na to, co Boží milosrdenství přetavilo ve zkušenost Boží moci a blízkosti, ačkoli to byl jen nevyživný jedovatý hnůj. Zaručuji ti, že ve svém srdci i životě zakusíš předchuť ráje.

- Nemysli si, že naděje vstupuje do člověka jen prostřednictvím nějaké vysoké teologie či mystického usebrání. Naději nechá Boží režisér vstoupit do tvého srdce třeba i skrze hrnek lahodného čaje a trochu úsměvu. Skrze pár slov jdoucích od srdce k srdci.

- Vydej se na cestu. Bud' na cestě. Staň se poutníkem z povolání. A budeš koukat, kolik se dá potkat naděje v tomto beznadějném světě.

- Bud' hodný na lidi. I na ty zlé. A budeš plný naděje.

- Nemůžeš odpustit, protože nemáš naději. A nemáš naději, protože nemůžeš odpustit.

- Nauč se prožívat přítomný okamžik a naděje tě tak snadno neopustí.

- Jaký lék bych ti doporučil na beznadějně stavy srdce i hlavy? Radost z maličkostí.

Lék na beznadějně stavy srdce i hlavy? Radost z maličkostí.

- Ptáš se mne na nejspolehlivější zdroj nadpřirozené naděje? Plň své povinnosti. Vždy aspoň o pět minut dřív, než je nutné, a vždy s úsměvem o kousek hlubším, než je ten sebezáchovný, který je jen k tomu, aby ses nezbláznil.

- Neboj se humoru. Naopak. Uč se sám sobě zasmát. Zasmát se své slabosti a neschopnosti, tomu, jak vypadáš,

Chceš mít naději? Dodávej ji druhým.

*Ano,
z křesťanského
hlediska nemůže
existovat nic,
nikdo ani jediná
situace, prostě nic,
co by Bůh nemohl
obrátit v dobré.*

tomu, co jsi zase zbabral, i když ses tolik snažil. Udělej si legraci z toho, co tě nejvíc ponižuje. A uvidíš, že odstup, který tím získáš, ti pomůže zahlédnout a získat naději, a tedy i světlo, sílu a odhodlání.

- Chceš mít naději? Dodávej ji druhým.
- Chceš, abych ti prozradil, co mně osobně dodává největší naději? Přesvědčení z víry, že Bůh nedopustí nic, co by nemohl obrátit v dobré. Ano, z křesťanského hlediska nemůže existovat nic, nikdo ani jediná situace, prostě nic, co by Bůh nemohl obrátit v dobré. „Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému,“ píše svatý Pavel (Řím 8,28). A já se domnívám, že toto je jádro radostné zvěsti. Pavel opravdu myslí všechno. I to největší zlo, selhání či zanedbání.

Foto: Wikimedia Commons, Michal Maňas

I tu největší křivdu, která tě v životě potkala. Jestli se rozhodneš milovat Boha, není už třeba rmoutit se

Pán je opravdu veliký. Dokonce i smrt se skrze spojení s Ním obrací v něco velmi dobrého.

nad minulostí, i kdyby se v tvé minulosti stalo i to nejhorší, co si jen můžeš představit. Nic, co na tebe dopadá, nebo může dopadnout, nemůže být mocnější než Boží všemohoucnost. Pán je opravdu veliký. Dokonce i smrt se skrze spojení s Ním obrací v něco velmi dobrého.

P. Martin Sedloň OMI ■
(„Poutníkem naděje“, A.M.I.M.S. 2011, 40 stran, možno objednat za příspěvek na tisk 10 Kč – viz kupon na této straně; kompletní knihy P. Martina Sedloně si také můžete přečíst nebo stáhnout na www.fatym.com nebo na www.amims.net)

To, co se děje, se naplňuje z Boží vůle. sv. Řehoř z Nyssy

objednávkový kupon

Jméno:	adresa:	PSČ:		
Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk			kusů	
<i>Ze života pro život</i> (nejzajímavější svědectví z časopisů <i>Milujte se!</i> ; A5, bar. obálka, 96 str., 20 Kč)				
<i>sestra Cecílie: Útěk sestry Cecílie</i> (napínavé i humorné; formát A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)				
<i>sv. Alfons: Návod na dobrý život</i> (stručný ale jasný; formát A5, bar. obálka, 96 stran, 20 Kč)				
<i>Sedloň: Poutníkem naděje</i> (knihy o naději pro každého; formát 21 x 12 cm, 40 stran, 10 Kč)				
<i>Řekli svatí a to platí I. a II.</i> (2 x 777 citátů svatých a blahoslavených; A5, 80 + 84 stran, 2 x 20 Kč)			I. díl	II. díl
<i>Dunda (ed.): Tak kázal Vianney</i> (10 kázání; formát A5, 72 stran, 15 Kč)				
<i>Dunda (ed.): Jak kázal Vianney o svaté zpovědi</i> (dalších 10 kázání; formát A5, 68 stran, 15 Kč)				
<i>Dunda (ed.): I tak kázal Vianney</i> (dalších 9 kázání; formát A5, 68 stran, 15 Kč)				
<i>Dunda (ed.): Promluvy sv. Jana Marie Vianneye</i> (21 promluv; formát A5, 60 stran, 15 Kč)				
<i>Dunda (ed.): Z myšlenek sv. Jana Marie Vianneye</i> (formát A5, 36 stran, 10 Kč)				
<i>Dunda a kol.: Příprava na svátost smíření dnes</i> (praktická pomůcka; formát A6, 48 stran, 25 Kč)				

Nezapomeňte, prosím, uvést své jméno, adresu a PSČ.

Objednávkový kupon odstříhnete a pošlete na adresu

A.M.I.M.S.

Římskokatolický farní úřad

671 03 Vranov nad Dyjí 20

(je možné objednávat i na internetu

www.amims.net nebo e-mailem

na apostolat@fatym.com,

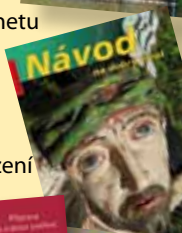
či telefonicky 515 296 384).

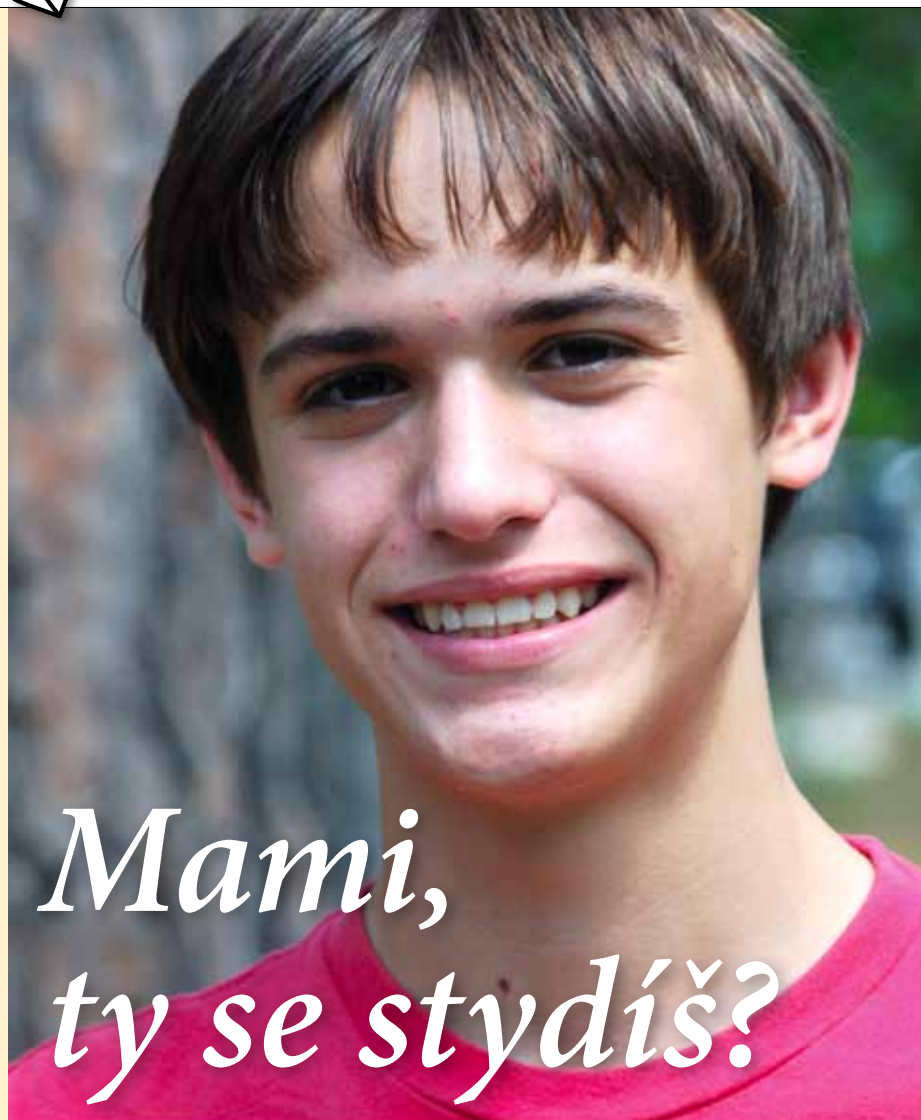
Knihy přijdou na vaši adresu

s přiloženou složenkou na uhrazení

příspěvku na tisk a poštovné.

**Asi 70 dalších publikací
najdete na [www.amims.net!](http://www.amims.net)**

Mami, ty se stydíš?

Foto: Flickr, peter.clark (CC BY-NC 2.0)

Někdy nás děti svým příkladem, jednoduchým a přímým jednáním, plynoucím z čistoty srdce, mohou oslovit a donutit k zamyšlení.

Můj krátký příběh se stal už před pár lety, krátce po tom, co v naší farnosti proběhly misie. Lidové misie byly pro naši rodinu opravdovým zážitkem. Milosti, které jsme v té době obdrželi, se projevují

až do dneška. Misie „probudily“ všechny členy naší rodiny. Povzbudily nás pro život s Pánem Ježíšem.

Jeden z mých synů, který v průběhu misí denně ministroval (někdy i vícekrát), byl z nás všech nadšený nejvíc. Hodně se modlil, denně si četl Písmo svaté. Svoji víru prožíval s radostí a evangelizoval jedno-duše, přirozeně: svými postoji a jednáním.

Bydlíme uprostřed vesnice, to znamená v místě, kde je nejvíc rušno. Jednou brzo odpoledne jsem se vracela domů a slyším z dálky melodii žalmu. Za pár kroků už rozumím i textu. A vzápětí poznávám výrazný hlas svého syna. Okamžitě jsem si uvědomila, že činnost, kterou si díky našim misionářům velmi oblíbil – zpívání žalmů –, dělá u dokořán otevřeného okna. Rozpačitě jsem se rozhlídla, kdo je na ulici a slyší zpěv. Po příchodu domů jsem syna pochválila a jenom na okraj jsem poznamenala, že okno může být příště zavřené... Syn se na mě překvapeně podíval a zeptal se: „Mami, ty se stydíš?“ Jeho další slova mě celkem překvapila: „Mami, je ti to nepříjemné, že lidi venku slyší slova žalmu? Já musím každý den poslouchat nadávky, rouhavé řeči... – a nikoho nezajímá, že si to nepřeju. Proč by oni nemohli slyšet slova žalmu?“

Ta otázka mě úplně odzbrojila. Zastyděla jsem se před Bohem, synem... – i před sebou...

Alžběta ■

Já musím každý den poslouchat nadávky, rouhavé řeči... – a nikoho nezajímá, že si to nepřeju. Proč by oni nemohli slyšet slova žalmu?

Foto: archiv České kongregace sester dominikánek

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

Jsme jednou z větví dominikánské rodiny neboli Kazatelského řádu (*Ordo Praedicatorum*). Jsme společenstvím zasvěceného života, které následuje na cestě k Bohu svatého otce Dominika. Bohu svůj život odevzdáváme složením slibu čistoty, chudoby a poslušnosti. Náš života stojí na čtyřech pilířích, kterými jsou společný život, modlitba, studium a služba.

Společný život: Podstatným znakem našeho způsobu života je, že žijeme v komunitách. V současnosti jich je sedm (Střelice, Bojkovice, Praha, Brno, Jablonné v Poještědí, Olomouc a Plzeň). **Modlitba** je naše komunikace a Bohem, buduje osobní vztah k Bohu a potažmo i vztah k lidem. Společně denně slavíme mši svatou, modlíme se breviář a růženec, dále sestry denně rozjímají, čtou Písmo a adorují. **Studium** je cesta k nalezení Pravdy – *Veritas* (Veritas je heslo Řádu), kterou je pro nás Bůh. Studium živí modlitbu a zároveň je podmínkou služby. **Služba:** Od svého založení v roce 1889 se věnujeme především výchově a vyučování. V současné době máme v Praze Katolický domov studujících (domov mládeže pro děvčata ze SŠ), Církevní střední odbornou školu v Bojkovicích a Domov svaté Zdislavy v Brně (ubytování pro VŠ studentky). Podle konkrétních potřeb a možností se zapojujeme i do jiných činností (viz www.dominikanky.cz).

Pro dívky od 18 do 30 let, které hledají svou životní cestu, pořádáme v Praze už několik let cyklus setkání Abram (dříve Louka). Kontakt pro zájemkyně o setkávání je: bernadeta@dominikanka.cz

Foto: Flickr, JMJ Rio 2013, Padre Roy Bellen (CC BY-NC-SA 2.0)

„Katolická“ na vlastní kůži

Katolická znamená řecky „všeobecná“. Katolická je ta Církev, kterou založil Ježíš Kristus pro všechny časy, všechny lidi. Když čteme, že do katolické církve patří 1,214 miliardy lidí (údaj dle papežské ročenky „Anuario Pontificio 2013“, jde o poslední dostupný údaj v okamžiku vydání tohoto čísla časopisu „Milujte se!“ a platí pro rok 2011), pravděpodobně ani nemáme nějakou představu, kolik to může být. Je to něco, jako když čteme, že v mozku je sto miliard neuronů... Světová setkání mládeže se Svatým otcem, na která přijíždějí miliony mladých lidí z celého světa, jsou možností doslova na vlastní kůži prožít katolicitu – tedy všeobecnost Církve. Přinášíme svědectví jednoho z účastníků Světového setkání mládeže se svatým otcem Františkem v Rio de Janeiro v roce 2013.

Jesus é nosso rei!

Zněla slova vyznání: „Jesus é nosso rei – Ježíš je náš král!“ Oba silniční tunely, kterými jsme v sobotu 27. července procházeli na místo konání vigílie se Svatým

otcem, zesilovaly toto rytmické skandování tak, že se jejich stěny téměř chvěly.

Kvůli dlouhému čekání na balíček s jídlem se naše skupinka kamarádů dostala na pláž Copacabana jen pár minut

před plánovaným začátkem vigílie. Problém byl v tom, že několik kilometrů dlouhá pláž, po které už nějakou dobu projížděl papamobil s papežem Františkem, byla i s přilehlou ulicí Avenida Atlântica obsazená třemi miliony lidí a my se nějak potřebovali dostat mezi ně.

Beznadějně obsazeno?

Při prvním pokusu o vstup na pláž jsme uvázli v davu zcela mimo dosah přenášeného obrazu. Rozhodli jsme se proto k ústupu. Teprve v místě, kde končí

Zněla slova vyznání: „Jesus é nosso rei – Ježíš je náš král!“

Foto: Flickr, Felipe Pilotto ART Photography (CC BY 2.0)

pláž uzavíraly mořské vlny dorážející až k silnici, se dalo poměrně snadno vstoupit na písek. Před námi se rozevřelo ozářené prostranství poseté lidmi. Podél břehu jsme postupovali zpět vstříc poslední velkoplošné obrazovce. Když jsme od ní byli asi 100 metrů, narazili jsme na těžko překonatelnou překážku: „písečné domečky“. Byly to na sebe těsně navazující plochy ohraničené valy z písku, hustě zaplněné karimatkami a lidmi (viz foto na str. 47). Odvážil jsem se tedy oslovit ty, kteří byli v nejbližším z ohraničených polí. Byli to Brazilci. Jakmile pochopili naši prosbu o přijetí a že nás k ní vede touha smysluplně prožít vigilií, poradili se mezi sebou a opatrně, ale přece jen ochotně souhlasili. Tak se stalo, že jsme mohli po celodenní štrapáci konečně složit na zem své

batohy, a hlavně se zaposlouchat do svědectví na pódiu i do burčujícího kázání Svatého otce. Překlad jsme si v naší skupině navzájem tlumočili z anglické verze chytané do sluchátek na mobilu.

Neznáme se všichni jménem, ale patříme k sobě

Bylo dost chladno, ale hrálo nás vědomí sounáležitosti, lásky a vstřícnosti, kterou nám prokázali brazilští poutníci, kteří seděli vedle nás. To vše umocnilo naši radost z toho, že jsme součástí Církve. I když se všichni nemůžeme znát jménem, patříme pevně k sobě jako celosvětová duchovní rodina. Pochopil jsem, že skrze činy dokazující vzájemnou lásku voláme do světa nejzřetelněji, že Ježíš je skutečně náš král.

Pochopil jsem, že skrze činy dokazující vzájemnou lásku voláme do světa nejzřetelněji, že Ježíš je skutečně náš král.

Milióny mladých na pláži Copacabana, v dále papežský oltář

Umět se nechat vyrušit

Pak jsme poklekli do písku k tiché adoraci živého Ježíše v Nejsvětější svátosti. Vtom kde se vzal, tu se vzal, prodíral se mezi našimi sektory nějaký pouliční prodáváč nápojů a začal bez váhání vyvolávat své zboží. Byla to v té posvátné chvíli velmi rušivá, ale rozhodně ne bezvýznamná připomínka složitých poměrů okolního světa, v němž jsme povoláni žít s Kristem, doufat a milovat.

Podle slov Svatého otce – pronesl je v jedné z chudinských čtvrtí Ria – může k vymýcení sociální nespravedlnosti přispět jedině vědomě pěstovaná „... kultura solidarity. Utváříme ji tehdy, když vidíme v druhém nikoliv konkurenta nebo pouhé číslo, nýbrž bratra.“ Ochota nechat se vyrušit z vlastního klidu nepohodlnou přítomností bratra nebo sestry v nouzi bude vždy předcházet jakékoli účinné evangelizaci. A právě k ní nás při své brazilské cestě neúnavně povzbuzoval Kristův služebník František: „Bylo krásné účastnit se Světového dne mládeže, žít víru společně s dalšími mladými ze čtyř světových stran, ale nyní musíš jít a předat tuto zkušenost druhým. Ježíš tě dnes volá, aby ses stal učedníkem na misiích!“

P. Tomáš Klíč (redakčně upraveno) ■

Foto: Flickr, JMU Ho 2013, Renan Olivetti (CC BY-NC-SA 2.0)

Foto: Flickr, Joovens Conectados, Felipe Rodrigues (CC BY-NC-SA 2.0)

Písečné domečky

Foto: Flickr, www.webchronique.com (CC BY-NC 2.0)

Katolická církev nejsou jen římskokatolíci

Když se řekne katolická církev, vybaví se většině lidí římskokatolická církev. To je ta část katolické církve, která je tzv. latinského neboli západního obřadu a ke které patří největší počet katolíků – asi 1,2 miliardy věřících. Ale v plném společenství jedné, svaté, všeobecné (řecky „katholika“) a apoštolské církve je i celá řada dalších východních katolických církví. Sdílí s námi tutéž víru a jejich nejvyšší hlavou je rovněž papež – římský biskup. Jsou to katolické církve východního obřadu. Nabízíme vám jejich přehled. Celkem k nim patří asi 17 milionů katolíků (přibližné počty, stav dle dostupných údajů z roku 2010).

Alexandrijská skupina ritů

Etiopská katolická církev 0,2 mil.
Koptská katolická církev 0,2 mil.

Antiošská skupina ritů

Maronitská katolická církev 3,1 mil.
Syro-malankarská katolická církev 0,4 mil.
Syrská katolická církev 0,1 mil.

Arménská skupina ritů

Arménská katolická církev 0,4 mil.

Chaldejská skupina ritů

Syrsko-malabarská katolická církev 3,8 mil.
Chaldejská katolická církev 0,4 mil.

Konstantinopolská skupina (byzantský ritus)

Ukrajinská řeckokatolická církev 4,3 mil.
Melchitská řeckokatolická církev 1,3 mil.
Rumunská katolická církev 0,7 mil.
Ruténská katolická církev 0,5 mil.
Maďarská řeckokatolická církev 0,3 mil.
Slovenská řeckokatolická církev 0,2 mil.
Italo-albánská katolická církev 0,1 mil.
Albánská byzantská katolická církev ... 0,1 mil.
Bulharská řeckokatolická církev 0,01 mil.
Chorvatská katolická církev 0,01 mil.
Řecká byzantská katolická církev ... 0,01 mil.
Makedonská řeckokatolická církev ... 0,01 mil.
Ruská řeckokatolická církev 0,01 mil.

Prameny:

en.wikipedia.org, gcatholic.org,

acizek.nfo.sk/teolog/teolclanky/rites.htm

(Za vyhledání pramenů děkujeme

řeckokatolickému knězi P. Josefu Staňkovi.)

Definice lásky

Foto: Flickr, pedrosimoes7 (CC BY 2.0)

Je vůbec možné lásku nějak definovat? Může to znít překvapivě, ale jde to! A velmi výstižně.

Láska má mnoho forem

Láska má tolik velmi odlišných forem: jiná je láska mezi přáteli, láska mezi chlapcem a dívkou, kteří spolu chodí, jiná je láska manželská, rodičovská, láska k potřebným, trpícím, a Pán Ježíš dokonce přikazuje lásku k nepřátelům... A existuje také

láska Boha k nám. Přesto je možné lásku definovat – vyjádřit, co je základem lásky v každé z jejích tak rozmanitých forem. Vystihnout to, co je její jádro, které když je přítomné, je to láska. A když chybí, tak to láska není, i kdyby tam byly některé vnější projevy, které si s láskou spojujeme: třeba polibky, pěkná slova nebo dárky.

Definice svatého Tomáše

Velký učitel Církve svatý Tomáš Akvinský (žil ve 13. století) dokázal definovat lásku pomocí tří slov. Říká, že milovat druhého

znamená *chtít dobro druhého*. Je to jednoduché a přitom zcela výstižné. Zkusme si udělat takovou malou zkoušku správnosti: aplikovat tuto definici na jednotlivé formy lásky, které známe. Zjistíme, že pokud toto jádro „*chtít dobro druhého*“ je ve vztahu přítomné, jde o lásku. Pokud toto jádro chybí, láska to není. Nanejvýš může jít o sebelásku, protože ve skutečnosti v určitém vztahu hledáme jen svoje vlastní dobro.

Velmi užitečná definice – pomáhá rozlišit...

Definice lásky od svatého Tomáše Akvinského není jen nějaká akademická záležitost. Je to velmi praktická pomůcka, která nám může pomoci dobře rozlišovat.

Například dívka se ptá: Má mě opravdu rád? Pak je dobré si odpovědět na otázku: Chce opravdu moje dobro? Nebo mu jde především o jeho vlastní uspokojení a mě potřebuje jako nástroj k dosažení cíle...? Stejně tak se ale mohu ptát, když chci vědět, zda já sám mám někoho opravdu rád.

Nebo hned vidíme, kdy jde o správnou rodičovskou lásku a kdy je to láska pokřivená. Pokřivené rodičovské lásce říkáme někdy „opičí láska“: rodič skrze „opičí lásku“ nehledá v první řadě dobro dítěte, ale vlastní uspokojení; chce si dítě prokazováním dobra přivlastnit – a nehledí na to, že to škodí třeba rozvoji samostatnosti dítěte.

... a má důležité důsledky – jde totiž o vůli

Tato definice má také velmi závažné důsledky. Ukazuje, že to nejpodstatnější v lásce není pocit, jak si většina lidí myslí, ale vůle – chtění. Jde přece o to, „chtít dobro“.

City a pocity – i ty hřejivé – k lásce také mohou patřit – jsou jakýmsi pomocným motorem, ale nejsou tím nejvládnějším jádrem. Pomocný motor má pomocnou funkci: když je zapnutý, jde to snáze, lehčeji... Když lásku „cítíme“, jde vše dobré ve vztahu k druhému snáze a lehčeji. Jen musíme dát pozor, zda nám nejde jen a výhradně o tyto *vlastní hřejivé pocity*! To by pak paradoxně nebyla žádná láska – i kdyby se nám zrovna dařilo příjemné pocity díky něčí přítomnosti prožívat.

Foto: Flickr, www.webchronique.com (CC BY-NC 2.0)

Láska k nepřátelům

Definice svatého Tomáše také vysvětluje, jak je možné milovat nepřátele. Pokud by láska byla především pocit, pak by láska k nepřátelům byla nesmysl a Pán Ježíš by nikdy nemohl něco takového od nás žádat. Přece si nemohu poručit, abych cítil hřejivý pocit u srdce, když potkám někoho, kdo mně nebo někomu z mých blízkých vážně ublížil nebo kdo se na to chystá.

Postarám se, abys na tom stromě jednou visel!

Znal jsem jednu ženu, ve které se všechno doslova sevřelo, když potkala svého souseda – vždy si vzpomněla, jak po celá padesátá léta minulého století, po celé její dětství, jejímu otci při každém setkání vyhrožoval, že ho jednou pověsí. Strom na návsi, na kterém hrozil jejího tatku pověsit, už pokáceli, ale ona si na to stejně vždycky vzpomene, když jde kolem toho místa a udělá se jí nevolno od žaludku... Nemůže si poručit, aby cítila hřejivý pocit u srdce, když souseda potká. Ale může si poručit v tom, jak se k němu chová. Chtít jeho dobro a tak usilovat o to, co je jádrem lásky. A tak se za něj modlí, a když je třeba prokázat nějakou drobnou sousedskou službu, tak ji prokáže: když byl jeho majetek kdysi v ohrožení, zavolala hasiče...

*Milovat druhého
= chtít dobro
druhého.*

Pro lásku je tedy možné se rozhodnout!

Když byla kdysi jedno funkční období starostkou, vyřizovala záležitosti toho člověka se stejnou pečlivostí jako záležitosti ostatních lidí z vesnice.

Snáží se mít toho člověka ráda, i když se za ta léta změnil jen velmi málo. A s Boží pomocí se jí to daří – i když hřejivý pocit u srdce při setkání s ním necítí.

Už k němu, k ní nic necítím...

Pro lásku je tedy možné se rozhodnout! Rozhodl se pro ni Bůh ve vztahu k nám (jak říká svatý Pavel: Bůh si nás zamiloval, když jsme ještě byli hříšníci – Řím 5,8 a Ef 2,4n). A pokud chceme, můžeme se pro ni rozhodnout i my. A to i tehdy, když se nám zdá, že k druhému – třeba v manželství a třeba i vinou toho druhého – už nic necítíme. Mít druhého rád totiž znamená chtít jeho dobro. A to je možné vždy. A když se o to snažíme, není vyloučeno, že se časem přidá i ten „pomocný motor“ citu...

P. Pavel Zahradníček OM ■

Foto: Flickr, BozDoz (CC BY-SA 2.0)

Foto: Flickr, Jeheme (CC BY-NC-ND 2.0)

Smysl Vánoc

Kdysi za jednoho mrazivého Štědrého večera seděl zamyšleně muž u krbu, ve kterém plápolal oheň, a přemítal o významu Vánoc. „Pro Boha nemá cenu, aby se stal člověkem,“ uvažoval. „Proč by všemohoucí Bůh měl trávit svůj drahocenný čas s někým, jako jsme my? A i kdyby, proč by se chtěl narodit zrovna ve stáji? Ani nápad! Celá ta věc je nesmysl. Kdyby Bůh opravdu chtěl sestoupit na zem, určitě by si našel jiný způsob.“

Náhle muže vyrušil z úvah divný zvuk přicházející zvenku. Přiskočil k oknu a opřel se o rám. Venku uviděl houf sněžných hus, které divoce mávaly křídly

a zoufale se plácaly v hlubokém sněhu. Byly jako omámené a pomatené. Zřejmě z vyčerpání odpadly od většího hejna směřujícího do teplejších krajin.

Muži jich bylo líto, a tak se zachumlal do teplého oblečení a vyšel ven. Pokusil se zahnat roztřesené husy do teplé garáže, ale čím víc se snažil, tím víc ptáci zmatkovali. „Kdyby tak věděli, že je chci zachránit,“ pomyslel si muž. „Jak je mám přesvědčit, že to myslím pro jejich dobro?“

Tu ho napadlo: „Kdybych se aspoň na chvíli stal taky sněžnou husou a mohl s nimi mluvit jejich řečí, pak by mě pochopily.“

V náhlém osvětlení si vzpomněl, že je Štědrý večer, a široce se usmál. Vánoční příběh se mu už nezdál nesmyslný. V duchu si představil prostě vyhlížející dítě ležící v jeslích ve stáji v Betlémě. Už rozuměl vánoční záhadě: Bůh se stal jedním z nás, aby nám naší řečí mohl sdělit, že nás miluje, že nás miluje právě teď a že mu jde o naše dobro.

Brian Cavanaugh ■

(„Kolik váží sněhová vločka a jiné příběhy,“
Karmelitánské nakladatelství, 2003)

Foto: Flickr, quinnanya (CC BY-SA 2.0)

**„... tvůj Syn
se stal jedním
z nás a má účast
na našem lidském
životě; dej, ať
my máme účast
na jeho Božství.“**

(ze vstupní modlitby
o Slavnosti narození Páně)

Noc a den

Jednou pozdě v noci seděl mistr se skupinou žáků u ohně. Jejich rozhovor přerušovaly chvíle ticha, kdy hleděli na hvězdy nebo do rozžhavených uhlíků. Náhle Mistr položil otázku: „Jak poznáme, že skončila noc a nastal den?“

Jeden mladík se horlivě chopil slova: „Že skončila noc, poznáme, když se zadíváme do dálky a rozeznáme psa od ovce. Je to správně, Místře?“

„To je dobrá odpověď,“ pravil Mistr rozvážně, „ale já bych to řekl trochu jinak.“

Pak se pokusila hádat žákyně: „Že skončila noc, poznáme, když na listí začne padat světlo a rozeznáme olivu od fíkovníku.“

Mistr znovu potřásl hlavou: „To byla chytrá odpověď, ale já hledám jinou,“ řekl mírně.

V tom okamžiku se žáci začali přít. Nakonec jeden z nich požádal Mistra: „Odpověz sám na svou otázku, Místře, protože my jinou odpověď nemáme.“

Než Mistr odpověděl, pozorně se zahleděl do dychtivých tváří. „Když se

podíváte člověku do očí a poznáte v něm bratra nebo sestru, pak víte, že je ráno. Nevidíte-li ani bratra, ani sestru, je pro vás vždycky noc a tma, ať je to v kteroukoliv denní dobu.“

Brian Cavanaugh ■

(„Kolik váží sněhová vločka a jiné příběhy,“ Karmelitánské nakladatelství, 2003)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Některé základní formulace katolické nauky

Dvojí přikázání lásky (Mt 22,37–39)

1. Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.
2. Miluj svého bližního jako sám sebe.

Zlaté pravidlo (Mt 7,12)

Co chcete, aby lidé dělali vám, to všechno dělejte i vy jim.

Sedm skutků tělesného milosrdenství

1. Sytit hladovějící.
2. Poskytovat přístřeší lidem bez domova.
3. Oblékat ty, kdo nemají nic na sebe.
4. Ujímat se těch, kdo jsou na cestách.
5. Navštěvovat nemocné.
6. Navštěvovat uvězněné.
7. Pohřbívat zesnulé.

Sedm skutků duchovního milosrdenství

1. Dávat radu pochybujícím.
2. Poučovat neznalé.
3. Napomínat ty, kdo hřeší.
4. Těšit zarmoucené
5. Odpouštět urážky.
6. Trpělivě snášet obtíže.
7. Prosit Boha za živé i mrtvé.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve*.
Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2006.

*Nevidíte-li
ani bratra,
ani sestru, je
pro vás vždycky
noc a tma, ať je
to v kteroukoliv
denní dobu.*

Foto: Flickr, Oregon Museum of Science and Industry – OMSI (CC BY-NC-SA 2.0)

Foto: Flickr, Nir Nussbaum (CC BY-NC-ND 2.0)

Svátost manželství

O svátosti manželství říká katechismus pro mladé YOUCAT, že je společně se svátostí kněžství „jakýmsi kanálem, jímž může proudit Boží láska do světa“. Obě svátosti mají budovat Boží lid a mají jedno společné: „... jsou určeny druhým. Nikdo není vysvěcen na jáhna, kněze nebo biskupa jenom sám pro sebe, stejně tak jako nikdo nevstupuje do manželského stavu jenom sám pro sebe. Svátost manželství je podobně jako svátost kněžství určená ke službě společenství. Pokřtěný a bířmovaný křesťan těmito svátostmi přijímá osobní poslání a je v nich Bohem povolán ke službě“ (srov. YOUCAT, čl. 248).

Co dál říká katechismus o manželství?

Jaký je Boží plán pro muže a ženu?

Bůh povolal muže a ženu, aby byli navzájem jeden pro druhého a nebyli už „dva, ale jeden“ (srov. Mt 19,6): takto mají prožívat lásku, být plodní a sami se stávat znamením Boha, který je přetékající láskou.

Jak se uskutečňuje svátost manželství?

Svátost manželství vychází ze slibu muže a ženy před Bohem a před Církví, který

*Muži, každý z vás
ať miluje svou
ženu, jako Kristus
miloval Církev
a vydal sám
sebe za ni, aby ji
posvětil a očistil
koupelí ve vodě
a slovem ...*

*Tak také muž má
mít svou ženu rád
jako vlastní tělo.*

*List sv. apoštola Pavla
Efezanům 5,25–26.28*

přijímá a stvrzuje Bůh, a naplňuje se fyzickým sjednocením obou partnerů. Protože Bůh sám zpečetuje pouto svátostného manželství, zavazuje tento svazek až do smrti jednoho z partnerů.

Svátost manželství si tedy udělují muž a žena navzájem. Kněz nebo jáhen pouze svolává požehnání pro novomanžele, jinak je pouhým svědkem, že manželství bylo uzavřeno za splnění náležitých podmínek a že manželský slib byl složen úplně a veřejně.

Manželství může být uzavřeno pouze za předpokladu manželského konsenzu, tj. když muž a žena chtějí vstoupit do manželství svobodně, beze strachu nebo nátlaku a když jim v tom nebrání žádné další přirozené nebo církevní závazky (např. již existující manželství nebo slib celibátu).

Co nezbytně patří ke křesťanskému svátostnému manželství?

Ke svátostnému manželství nutně patří tři prvky:

- svobodné ano (takže sňatek uzavřený z donucení by byl od počátku neplatný – pozn. redakce),
- dobrovolné přijetí celoživotního výlučného vztahu (to znamená, že by byl od počátku neplatný sňatek,

Foto: Flickr, Christopher Swerin (CC BY-NC-SA, 20)

Foto: Flickr, Ed Youdon (CC BY-NC-SA, 20)

*Křesťané nemilují jinak než ostatní lidé,
zato se jim dostává větší pomoci.*

neznámý autor

do kterého by jeden z manželů vstoupil s rozhodnutím „zkusím to, a když to nepůjde, tak se rozvedu“ – pozn. redakce),

- otevřenost k přijetí potomstva (neplatný by tedy byl od samého počátku sňatek, do kterého by jeden z manželů vstoupil s rozhodnu- ▶

Foto: Flickr, MJ Photography and Design (CC BY-NC-ND 2.0)

Milovat člověka znamená vidět ho tak, jak jej zamýšlel Bůh.

Fjodor M. Dostojevskij

tím, že děti v žádném případě nechce; něco jiného však je, když někdo přijme jinými okolnostmi danou skutečnost: např. když manželé již před sňatkem vědí, že pro věk už děti mít nemohou, vědí o neplodnosti... – pozn. redakce)

Manželství, v němž by se předem vylučoval jeden z těchto tří prvků platného uzavření, vůbec nevzniká.

Avšak tím nejhlubším v křesťanském manželství je vědomí obou partnerů: jsme živým obrazem lásky Krista a Církve.

Požadavek jednoty a nerozlučitelnosti manželství je v původním významu zaměřen proti polygamii (mnohoženství), kterou křesťanství vnímá jako zásadní prohřešek proti lásce a lidským právům; dále se obrací proti tomu, co by se dalo nazvat „sukcesivní polygamií“: proti následku nevázaných milostných vztahů, které nevedou k onomu velkému nevratnému „ano“.

Proč je manželství nerozlučitelné?

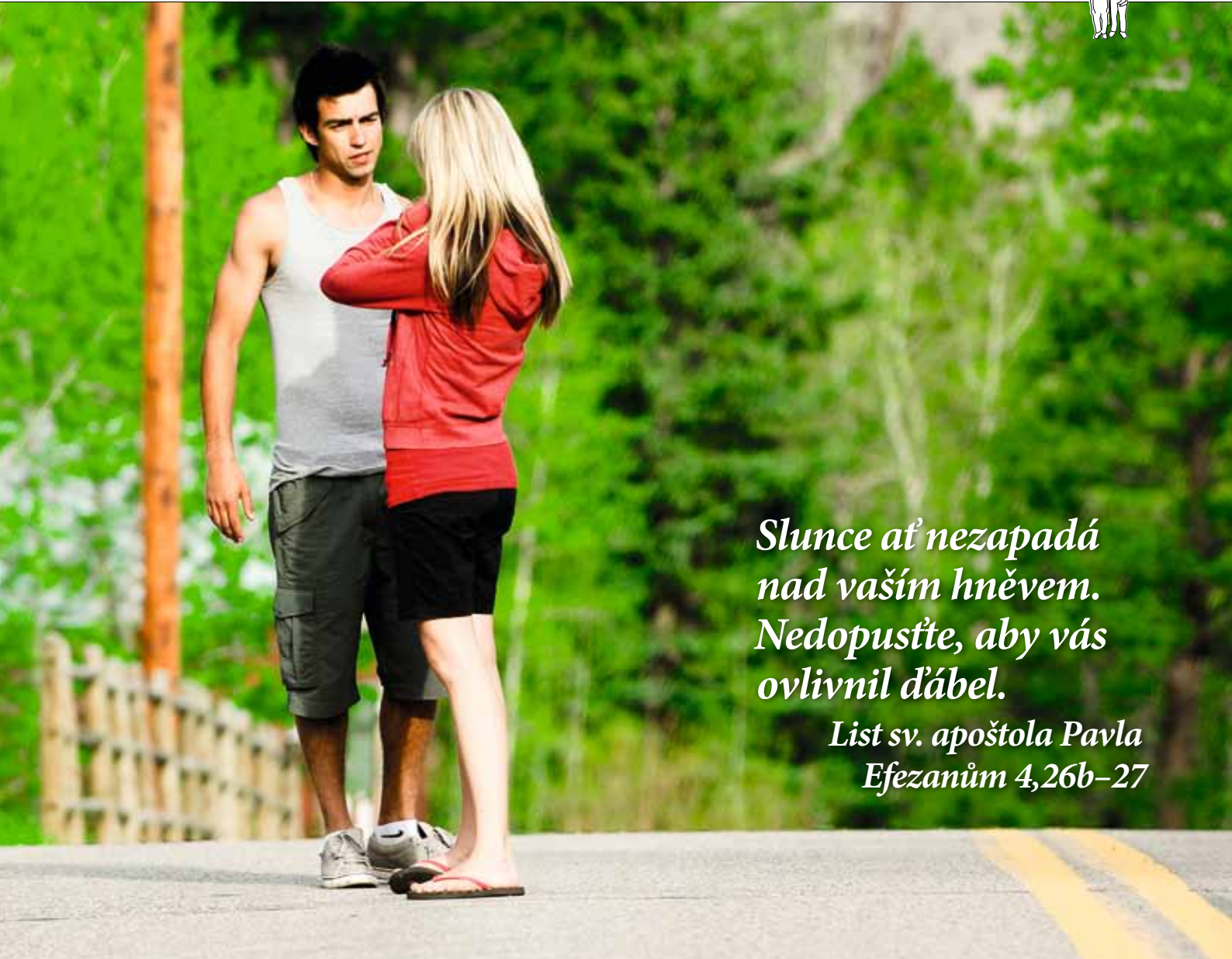
Manželství je nerozlučitelné z trojího důvodu:

- 1) proto, že vzájemné a bezvýhradné odevzdání odpovídá samé podstatě lásky;
- 2) proto, že je obrazem bezpodmínečné Boží věrnosti vůči stvoření;
- 3) proto, že představuje Kristovo odevzdání se Církvi, které sahá až po smrt na kříži.

V době, kdy na mnoha místech dosahuje rozvodovost více než padesát procent

*Jak bych jen mohl dokázat vylicít štěstí manželství
sjednoceného Církví ... Jaké dvojspřeží: Dva věřící lidé
s jedinou nadějí, s jedinou tužbou, s jediným způsobem
života, v jediné službě...*

*Tertulián (cca 160–220 po Kristu,
latinsky píšící církevní autor)*

*Slunce ať nezapadá
nad vaším hněvem.
Nedopustíte, aby vás
ovlivnil ďábel.*

*List sv. apoštola Pavla
Efezanům 4,26b–27*

Foto: Flickr, Sergio Vassio (CC BY 2.0)

ze všech uzavřených manželství, je každé věrně trvající manželství velkým znamením – v konečném důsledku znamením Boha. Na této zemi, kde je mnohé tak relativní, by lidé měli věřit v Boha, který jediný je absolutní. Proto je tak nesmírně důležité všechno, co není relativní: někdo, kdo říká absolutně jen pravdu nebo kdo

zachovává absolutní věrnost. Absolutní věrnost v manželství nesvědčí v první řadě o lidském výkonu, nýbrž o Boží věrnosti, a to i tehdy, když na Boha v každém ohledu zapomínáme a zrazujeme ho. Uzávřít církevní manželství znamená důvěřovat více v Boží pomoc než ve vlastní zásobu lásky.

Rozvedení, kteří uzavřeli další sňatek

Rozvedení, kteří uzavřeli další sňatek (již pouze civilní, a tedy před Bohem neplatný – pozn. red.) patří navzdory své situaci nadále do Církve, která se jim věnuje se zvláštní péčí a s přáním, aby se snažili žít křesťanským způsobem co možná nejlépe a aby navštěvovali mši svatou, i když nemohou přistupovat k eucharistii, aby naslouchali Božímu slovu, aby adorovali Nejsvětější svátost, aby se modlili, aby se účastnili života farního společenství, aby vedli důvěrný dialog s knězem nebo s duchovním doprovázejícím, aby se oddaně věnovali službě bližním, aby činili pokání a aby se snažili zodpovědně vychovávat děti.

Benedikt XVI., Sacramentum Caritatis

Čím bývá manželství ohrožováno?

Skutečnou hrozbou pro manželství je hřích; naopak odpuštění ho obnovuje, modlitba a důvěra v Boží přítomnost ho posiluje.

Mnohá manželství se ocitají v ohrožení vinou nedostatečné kultury dialogu a nedostatku pozornosti (viz příběh na str. 58). Rozhodující roli ovšem hraje hřích: žárlivost, touha ovládat či vlastnit druhého, rozhádanost, vášeň, nevěra ▷

*Nenávist
podněcuje sváry,
ale láska přikrývá
všechny chyby.*

kniha Přísloví 10,12

Milovat někoho znamená vidět zázrak, který zůstává ostatním skryt.

Francois Mauriac

to Boží vůle, aby se staral o ty, o které si nikdo jiný starosti nedělá...

Ježíš mnohým lidem ukazuje i zvláštní cestu; volá je k životu bez manželství „pro nebeské království“ (nejde jen o povolání ke kněžství, které je v západní Církvi spojeno s povoláním k celibátu, ale i k řeholnímu životu nebo jiným formám zasvěceného života – pozn. redakce). Neznamená to pohrdání manželstvím či sexualitou. Dobrovolný život bez manželství může být přijat pouze v lásce a z lásky, jako mocné znamení skutečnosti, že Bůh je důležitější než všechno ostatní. Člověk žijící dobrovolně bez manželství se sice zříká sexuálního vztahu, nikdy však lásky; plný touhy kráčí vstříc přicházejícímu Ženichovi Ježíši (srov. Mt 25,6).

Foto: Flickr, flavioleone (CC BY-NC-SA, 2.0)

Láska se osvědčuje věrností, ale dokonává se teprve odpuštěním.

**Werner Bergengruen
(1892–1964, německý spisovatel)**

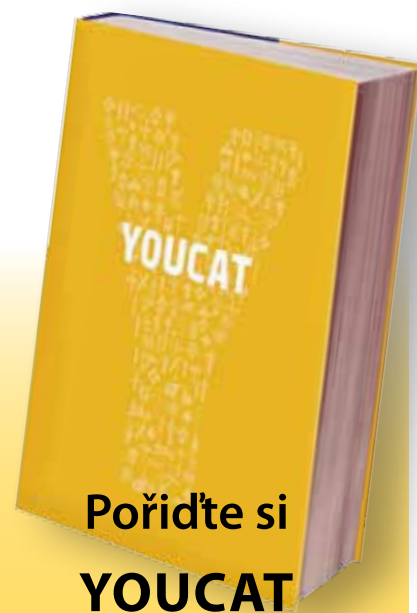
a další ničivé síly. Proto také ke každému manželství podstatným způsobem patří odpuštění a smíření ve svátosti pokání.

Jsou všichni lidé povoláni k manželství?

Každý člověk není povolán k manželství. Ovšem i lidé žijící o samotě mohou žít

plným životem. Mnozí samotně žijící lidé trpí osamělostí a chápou ji výlučně jako nedostatek a nevýhodu. Ale člověk, který se nestará o svého partnera nebo o rodinu, může užívat svobody a nezávislosti a naplňovat svůj život smysluplnými a důležitými věcmi, k nimž by se jako manžel nebo manželka nikdy nedostal. Možná je

Podle katechismu pro mladé YOUCAT připravil P. Pavel Zahradníček OMI. ■

**Pořídte si
YOUCAT**

katechismus katolické církve pro mladé.

**Možnost objednávek
na www.ikarmel.cz
Cena 295 Kč (brož. 200 Kč)**

Foto: KNA

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Všechny svátosti Nového zákona byly ustanoveny Ježíšem Kristem. ^[De fide]

Svátostí je sedm. ^[De fide]

Kristus pevně určil podstatu svátostí, Církve nemá právo je měnit. ^[Sent. cert.]

Manželství není ustanoveno lidmi, ale Bohem. ^[Sent. cert.]

Manželství je pravá a vlastní svátost ustanovená Kristem. ^[De fide]

Každá platná manželská smlouva mezi křesťany je sama sebou svátostí. ^[Sent. cert.]

Svátost manželství dává manželům posvěcující milost. ^[De fide]

Kdo uzavírají manželství, udělují si tuto svátost sobě navzájem. ^[Sent. cert.]

Církve má právo v manželských záležitostech pokřtěných, pokud jde o svátosti, stanovit zákony a právní předpisy. ^[Sent. cert.]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

¹⁾Tak Církve na Tridentském koncilu (16. stol.) ustanovila, že manželství katolíků je za běžných podmínek platné jen tehdy, pokud je uzavřeno před pověřeným služebníkem Církve (do té doby byla pro katolíky platná, a tedy i svátostná manželství, která byla uzavírána i jiným způsobem – např. před světskými úřady...). Podobně Církve stanoví i výjimky: např. pokud se dá předpokládat, že více než měsíc nebudou mít katolíci snoubenci možnost uzavřít manželství předepsaným způsobem před pověřeným služebníkem Církve (třeba v misijních zemích, kde kněz přijíždí jen jednou za několik měsíců), stačí k platnosti manželství, když ho uzavřou před dvěma svědky. Také takto uzavřené manželství je současně svátostné, protože platí: každá platná manželská smlouva mezi křesťany je sama sebou svátostí.

Foto: Flickr, garryknight (CC BY-SA 2.0)

Smíšená manželství

Smíšená manželství, kde jeden z manželů je katolík a druhý je nekatolický křesťan, nebo dokonce vůbec není pokřtěný, sice mohou být určitou šancí pro nekatolickou stranu, ale představují i nemalé nebezpečí.

Jak je na tom tvůj budoucí manžel, manželka s vírou?

Je dobré na to pamatovat již při výběru svého budoucího manžela nebo manželky. I když jen to, že ten druhý je praktikující katolík, také ještě není samo o sobě dostatečnou kvalifikací pro manželství!

Rozpory týkající se víry, samo pojetí manželství a rozdílná náboženská mentalita mohou být zdrojem napětí v manželství, především ve výchově dětí. A tu se může vynořit jedno pokušení: náboženská lhostejnost. Ta může problémy zdánlivě řešit: mezi katolíkem, který přestal žít důsledně podle své víry, a nekatolickým nebo nevěřícím manželem pravděpodobně problémy kvůli prožívání víry a křesťanské výchově dětí vznikají nebu-

„Říkává: ‚Nech je, ať se rozhodnou, jestli se budou dívat v neděli ráno na pohádky, nebo půjdou do kostela, a vlastně tím svádí naše děti ke hříchu.‘“

dou... Ve skutečnosti je však postupná ztráta života podle víry velkou ztrátou pro celou rodinu.

I tam, kde se katolický manžel nebo manželka snaží podle své víry důsledně žít, cítí často v oblasti prožívání víry určitou tísnivou osamělost. Jako kněz se často setkávám s lidmi žijícími ve smíšených manželstvích, kteří jsou smutní, protože se v jedné z nejdůležitějších oblastí manželského života – ve společném prožívání víry – cítí být svým partnerem opuštěni. Na základě své kněžské zkušenosti, na základě řady setkání s lidmi, kteří ve smíšených manželstvích žijí, bych doporučoval opravdu velkou opatrnost při volbě nekatolického partnera. Podobně postupuje i Církev...

Manželství s nekatolickým křesťanem

V případech, kdy se chce katolík oženit s nekatolickým křesťanem, je zapotřebí získat pro uzavření takového sňatku církevní souhlas. Takzvaně konfesně smíšené manželství totiž vyžaduje na obou stranách mimořádnou věrnost Kristu, aby nepřekonané drama rozdělení křesťanů nepokračovalo dále v malém a nevedlo až k náboženské lhostejnosti.

Manželství s nepokřtěným

Pro katolického věřícího může být z hlediska vlastní víry i z hlediska výchovy dětí velice obtížné uzavřít manželství a žít je

„Je velmi těžké vysvětlovat dětem otázku, proč tatínek nechodí ke zpovědi. Nebo proč nemusí chodit k přijímání, když Pán Ježíš říkal, že kdo nebude jíst jeho tělo, nebude mít život věčný?“

s partnerem, který je nepokřtěný – ať již vyznává jiné náboženství, nebo je bezvěrec. Ve své zodpovědnosti za věřící proto katolická církev ustanovila překážku rozdílnosti náboženství. Proto může být takové manželství s nepokřtěným platně uzavřeno pouze s tím, že jeho uzavření předchází osvobození od této překážky (dispens, který uděluje diecézní biskup).

Manželství mezi křesťanem a nepokřtěným není svátostné.

Podle YOUCAT a KKC

připravil P. Pavel Zahradníček OMI ■

Je dobré na to pamatovat již při výběru svého budoucího manžela nebo manželky.

Příkládání

Foto: Flickr, Brenda Anderson (CC BY-NC-SA 2.0)

Jak nemrznout...

Jednou jsem se zeptala své matky, jak to dělá, že má tak hezké manželství. Bylo to při oslavě jejich osmdesátých narozenin.

Opravdu, matčino manželství bylo skvělé, mezi všemi katastrofami, jakými byla manželství rodičů mých spolužáků a známých, vztah mých rodičů svítil. Podivuhodná výjimka...

Seděly jsme s matkou u okna, za kterým tichla jasná noc. Viděla jsem hvězdy na obloze, ten pohled mě povzbuzoval, a možná proto jsem na tohle zavedla řeč. Byla to chvíle, kdy člověk touží nahlédnout do tajemství zvaného „štěstí“.

„Jak to, že máš tak krásný vztah s tátou i po tolika letech?“

„Příkládám,“ usmála se matka.

Nepochopila jsem.

„Když chceš mít s někým hezký vztah, nesmíš zapomenout příkládat,“ vysvětlila mi matka.

„Příkládat?“

„Je to jako s kamny, když do nich nebudeš příkládat, vyhasnou. Chápeš? U kamen tohle chápe kdekdo... a u vztahů to lidem nedochází...“

Je tolik lidí, kteří když se kolem nich ochladí, nezapomenou příkládat do kamen. Ale když začnou křehnout duše kolem nich, ne, to je nenapadne, aby přiložili, aby své blízké ohřáli. Chápeš?

Když to v nějakém vztahu nedělá dobrotu, není dobré začít tomu druhému vyčítat, kdepak, to by se jenom ztrácel čas,

Když chceš mít s někým hezký vztah, nesmíš zapomenout příkládat.

všechno by se mohlo ještě zhoršit. Lepší je zamyslet se, čím by se dalo přiložit. A udělat to.

Co nejrychleji to udělat...

Tolik lidí si na někoho stěžuje, jsou smutní, že vztah skončil, a ani je nenapadne, aby si připustili: Skončil kvůli tomu, že se zapomnělo přiložit...

Jsi v potížích? Je ti zima? Křehneš?

A ten, kterého máš ráda, křehne s tebou?

Zatop... Někdy stačí přiložit do zkřehlého ticha pár slov, hřejivých slov...

Neříká se to nadarmo: hřejivá slova.

Často by stačilo tak málo... jen o trochu víc příkládat, a vztah by se nerozplynul.“

Zapsal Eduard Martin ■

Autor do svých knih sbírá zážitky a zkušenosti lidí, se kterými se setkal; tento text byl publikován v knize Eduard Martin „Andělská škola lásky“, Karmelitánské nakladatelství, 2012.

Foto: Flickr, (Mick Baker)rooster (CC BY-NC 2.0)

Neříká se to nadarmo: hřejivá slova.

Krok od rozvodu

Foto: Flickr, Ed Yourdon (CC BY-NC-SA 2.0)

Chtěla bych s veškerou zodpovědností říci jedno: rozvod je bránou do pekla. Jsem typický příklad člověka, který má vyšší vzdělání, zaujímá dost odpovědné postavení, ale neumí moudře žít. Vzdělání a pravá moudrost jsou dvě různé věci. Teď vím, že moudrý život je život s Bohem v nitru. Nebylo tomu tak vždy...

Od průměrného k horšímu

Začátek svého manželství jsem označovala jako „osudovou zamilovanost“. Několik let jsme měli s mužem průměrné manželství: ani dobré, ani špatné. Pamatuji si, že jsem velmi prožívala první svaté přijímání našeho syna. Později, bohužel, jsme se začali dostávat na nakloněnou rovinu. Stále víc jsme se sobě odcizovali... Na mnoho let jsem rezignovala na život v Církvi, muž stále častěji pil a přestal se starat o rodinu.

Život nesnese prázdnotu...

Pak zemřel při nehodě můj švagr a ten moment pro mě byl v určitém smyslu zlomový. Začala jsem si tehdy klást otázku o významu lidského života. V té době mi nikdo a nic nedávalo na tuto otázku odpověď, a protože život nesnese prázdnotu, začala jsem hledat odpověď ve východních náboženstvích, zabývat se pozitivistickou filozofií, prostě řídit skutečnost podle svého. Byla jsem v indických chrámech, účastnila jsem se slavností narození duchovního mistra guru Krišny Kše-try Prabhu ve Wroclavi, a dokonce jsem u sebe doma hostila bhakty čili ctitele Krišny. Byla jsem fascinovaná jinakostí tohoto náboženství a kultury.

Hodně jsem četla. Pamatuji si, že jsem se chtěla změnit, stát se pokojným člověkem, který se ovládá, je dobrý, mírný. A nic... Zůstávalo mi moje „chtění“, ale já jsem se neměnila. Reagovala jsem velmi emocionálně. Sebezdokonalování je důležité v každém náboženství, ale bez odpovědi zůstávala otázka, jak toho dosáhnout. Věřila jsem v Boha, ale tehdy se mi zdál být velmi vzdálený – daleký, nedosažitelný.

Manžel nadělal mnoho dluhů, jeho firma zkrachovala, pil víc a víc...

Dluhy, alkohol a žádost o rozvod

V naší rodině bylo stále hůř. Manžel nadělal mnoho dluhů, jeho firma zkrachovala, pil víc a víc... Prožila jsem peklo manželky alkoholika: pijácká kamarádství, policejní zásahy, strach, finanční problémy a to vše provázelo vědomí, že trpí naše dítě... Všichni mi říkali, ať s tím manželstvím skončuji. Podala jsem tedy žádost o rozvod, protože jsem v tom viděla možnost normálního života pro sebe i pro syna.

Do kostela z trucu

V jistém smyslu vše začalo od Pěti, mého syna. V listopadu roku 2005 byl požádán, aby šel za kmotra, a potřeboval k tomu potvrzení o křtu. Vydala jsem se ▷

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) © Mazur/catholicnews.org.uk (CC BY-NC-SA 2.0)

za farářem naší farnosti a tam jsem slyšela mnoho nepříjemných slov: že nechodím do kostela, a chodím přece okolo, že nás nikdy neviděl s manželem společně v kostele... Na těch slovech bylo hodně pravdy. Bolelo to... Je to hloupé, ale rozhodla jsem se udělat to farářovi k vzteku a být pravidelně v kostele, aby se nevytáhal. A tak to začalo...

Balzám pro duši

Účast na mši svaté pro mě byla něco mimořádného, jakési nadpozemské mystikum, dotykem nebe se zemí. Víra je ze slyšení – a já jsem naslouchala, naslouchala, naslouchala... Dostalo se mi zraku i sluchu. Slovo, které jsem slyšela v kostele, přinášelo radost, naději, lásku... Bylo jako balzám na moji zraněnou duši. Slyšela jsem, že mě Bůh miluje, že mě miloval celou dobu, že si přeje mé dobro, mé štěstí, že mi odpouští – jen už nemám hřešit. Rozhodla jsem se, že se budu denně celý rok účastnit mše svaté, abych si všechno „připamatovala“, uspořádala.

Každé manželství je v Božích očích posvátné, nerozlučitelné a stojí za to nasadit vše pro jeho záchranu.

Jedno vím jistě: byla ve mně upřímná touha žít křesťansky. Narazila jsem na cyklus neokatechumenátních katechezí v naší farnosti – zaujal mě text z pozvánky: „Jestliže se tvoje manželství rozpadá, jestli chceš poznat Krista, přijď.“ Chtěla jsem.

Našla jsem zdroj síly ke všemu

V kontaktu s živým Božím slovem jsem si uvědomila, co je doopravdy víra, a tento kontakt mi umožnil s větším klidem unést matčinu smrt.

To, že jsem byla s lidmi ve společenství, mi dalo sílu rozhodnout se, že stáhnou žádost o rozvod a že manželovi odpustím. Bylo to velké překvapení pro všechny v mém okolí. A vlastně i pro mě.

Zpočátku, když jsem od našeho katechety Marka slyšela, že musím odpustit

a požádat svého muže za odpuštění, myslila jsem si, že se zbláznil. Říkala jsem si: „Co on může vědět o mně a mých problémech?“ Byla jsem přesvědčena, že naopak manžel musí prosit za odpuštění mě, a to na kolenou. Ale něco mě nutilo „pustit se“, svěřit se, důvěřovat. Bezmezně a do krajnosti.

Uvědomila jsem si, že ani já nejsem bez viny. Nejednou jsem svého muže ranila slovem, necitlivostí a nedostatkem empatie. Pochopila jsem, co to znamená, že mám dovolit, aby se v mém srdci „narodil Kristus“, a co znamenají tak často opakovaná slova „o umírání pro druhého člověka“ čili co znamená rezignovat na sebe, na své já, na své důvody, své egoistické tužby, aby akorát mně bylo příjemně.

Nosit v sobě neodpuštění člověka deptá

Pamatuji si, kolik bylo ve mně nenávisti, nechuti a zlosti vůči manželovi i celému světu. Vzpomínám si, jak strašně mě deptalo vědomí „prohraného života“. A také vzpomínám, že když jsem do svého života pozvala Ježíše, všechny tyto negativní city, které jsem měla v srdci, zmizely. „Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ (Mt 11,28) Téměř fyzicky jsem cítila hlubokou pravdu těchto slov. Pochopila jsem, že každé slovo, které vyřkl Ježíš, je Pravda, Život a Cesta. Jestliže chceme, aby Jeho slovo měnilo náš život, musíme je brát jako instrukci, kterou je třeba přesně vykonat, aplikovat. Tak jako apoštolové, kteří lovili celou noc, ale nic neulovili, a když hodili síť přesně na to místo a tak, jak jim doporučil Ježíš, síť byla přeplněná rybami.

Klíčem k srdci je láska

Druhého člověka, ať by byl nevím jak podlý, zlý, zkažený, můžeme získat a změnit jedině láskou. Právě toto mě Ježíš učil a to ode mě očekával. Udělala jsem něco, čeho bych nebyla schopna, nebýt Jeho moci. Čím víc jsem poznávala Ježíše, tím víc jsem Jím byla okouzlená, uchvácená. Tolik jsem chtěla jít v Jeho stopách a být Mu aspoň malinko podobná. V obdivu je vždy chuť následovat.

Poprosila jsem manžela za odpuštění a začala jsem na něj pohlížet jinak, jako na bratra ve víře. Překvapení bylo totální... Všiml si, že jsem se změnila: začal se mnou chodit na mši svatou, po mnoha letech přistoupil ke svátosti pokání. Teď chodíme společně na eucharistii ve společenství. Změnil se jeho vztah se synem,

Foto: dimgate (CC BY-NC 2.0)

je zodpovědnější, víc se ovládá, je klidnější. Již několik let nepije. S úctou hovoří o kněžské službě. Mnoho věcí děláme společně, hodně si povídáme.

To vše se může podařit jen s Bohem

Přejeme si, aby náš syn v nás viděl lidi proměněné Bohem, upřímné a přející sobě

Bůh nikdy člověka neponechá jemu samotnému. Nikdy.

i druhým, lidi žijící evangeliem. Myslím, že naše svědectví je pro něj nejvěrohodnějším znamením a důkazem Boží existence a činnosti.

Dostat se nahoru z takové situace, v jaké jsme byli jako rodina, bylo možné jedině s Bohem. „Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží,“ říká Ježíš (Mt 11,30). Přesně tak. Zažili jsme to. Chápeme, co je v životě opravdu důležité a cenné: Bůh, rodina, upřímné a laskavé vztahy s druhým člověkem.

Všem, kteří se setkávají ve svých manželstvích s problémy, bych chtěla s veškerou odpovědností říci jedno: rozvod je brána do pekla. To je třeba mít na paměti. Každé manželství je v Božích očích posvátné, nerozlučitelné a stojí za to nasadit vše pro jeho záchranu. Vše. Bůh nikdy člověka neponechá jemu samotnému. Nikdy.

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Mohou se manželé žijící v trvalé rozepři rozvést?

Církev si vysoce váží schopnosti člověka dodržet slib a zavázat se k celoživotní věrnosti. Bere člověka za slovo. **Každé manželství může být ohrožováno krizemi.** Společný rozhovor, (společná) modlitba, někdy i odborná terapeutická pomoc mohou otvírat cesty z krize ven. Především připomenutí skutečnosti, že ve svátostném manželství je ve společném svazku ještě třetí – Ježíš, dokáže znovu a znovu rozdmýchat naději.

Ten, pro koho se manželství stalo skutečně nesnesitelným břemenem, nebo kdo je

dokonce vystaven psychickému a fyzickému násilí, může žít odloučeně. Přestože se tím ničí životní společenství, manželství nadále zůstává platné.

V životě manželů mohou nastat takové krize vzájemného vztahu, které zpětně odhalí, že jeden nebo oba partneři nebyli v okamžiku uzavření sňatku schopni manželství (mohly existovat různé překážky vzniku platného manželství – pozn. red.) nebo neprojeví plnou vůli k manželství. Pak je manželství v právním smyslu neplatné.

Srov. Youcat. *Katechismus katolické církve pro mladé. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2011.*

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Zpytování svědomí metodou tří otázek

„Nedělejme nic a nebude nic!“ říkává jáhen František Řezníček. A má pravdu, samo nic dobrého většinou nevzniká.

Platí to v běžném životě, ale i v duchovním životě.

Ti, kdo vstoupili do Společenství čistých srdcí, se veřejně rozhodli, že se budou snažit růst k ideálu čistého srdce. Důležité

je zde to slovíčko „snažit“. Snaha má být každodenní a vytrvalá. Nestací jen jakési neurčité vyjádření, tak jak to někteří říkávají: „Samozřejmě, já chci také přijít do nebe...“, ale nic pro to nedělají.

A tak chci povzbudit všechny – jak členy SČS, tak i ty ostatní –, aby na růstu k ideálu čistého srdce opravdu systematicky pracovali. Mohu nabídnout jednu pomůcku, která je už staletími osvědčená a účinná: zpytování svědomí každý večer. Dokonce někteří učitelé duchovního života říkají, že bez zpytování svědomí každý večer není možné dosáhnout skutečného pokroku.

Je celá řada způsobů, jak konat večerní zpytování svědomí. Pro začátek doporučuji velmi jednoduchou, časově nenáročnou, a přitom spolehlivou metodu tří otázek:

1. Čím mi dnes Pán Bůh udělal radost?

Kratičce vzpomenu na všechny pěkné okamžiky, díky kterým stálo za to žít – které byly Božím darem. Při tomto bodu zpytování je dobré vzpomenout i na problematické chvíle, které se mi podařilo díky Boží pomoci ustát. Tento první krok završím poděkováním Pánu Bohu.

2. Čím jsem dnes udělal já Pánu Bohu radost?

Vzpomenu na chvíle, kdy jsem udělal něco z lásky pro druhé a pro Pána. Opět poděkuji, vždyť Bůh mě k tomu povzbuzoval svými vnuknutími a dal mi k tomu sílu.

***Nedělejme nic
a nebude nic!***

Foto: Flickr, nicolaalbertini (CC BY-NC-ND 2.0)

3. Čím jsem dnes Pána Boha zarmoutil?

Vzpomenu na okamžiky, kdy jsem svolil ke hříchu a nebo nevyužil šanci vykonat dobro, které jsem vykonat mohl a měl. Vzbudím lítost – pokud možno dokonale a nadpřirozenou lítost (tedy z lásky k Pánu Bohu – druhy lítosti viz *Milujte se!* č. 22, str. 15n; on-line v archivu všech dosud vydaných čísel na www.milujte.se). Bůh mě má tolik rád, a já jsem dnes měl pro něj tak málo lásky. Pane, smiluj se!

Celé zpytování svědomí zakončím prosbou, ať jsem zítra vnímavější k možnostem spolupracovat s Bohem, který mě má rád.

Při večerním zpytování svědomí nejde jen o „evidenci hříchů“, jak by si

Celé zpytování metodou tří otázek nemusí zabrat víc než dvě až tři minuty.

někdo mohl myslet. Jde především o zvýšení osobní vnímavosti k Boží blízkosti a k šancím, které nám Bůh dává. Proto první dvě otázky...

Celé zpytování nemusí zabrat víc než dvě až tři minuty.

Pokud budeš takové zpytování svědomí konat pravidelně, staneš se vděčnějším, protože si budeš víc všímat Boží dobroty a milostí, kterými jsi zahrnutý. Staneš se vnímavějším pro šance, které ti Bůh denně nabízí, a také pro Boží blízkost. Postupně překonáš chyby a hříchy, které

by se jinak zbytečně opakovaly a zažiraly se do tvého života jako rez do kovu.

Občas je dobře dát si na zpytování svědomí i větší časový prostor a probrat si několik dnů – a to třeba před svatostánkem. Nemusí to být večer.

Zaručuji, že pokud budeš pravidelně zpytovat své svědomí, už za několik týdnů zjistíš, že se ve tvém životě něco pohnulo. A zase budeš mít blíž k ideálu čistého srdce. A o to nám jde.

P. Marek Dunda ■

Foto: Flickr, Symbic (CC BY-SA 2.0)

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu číst, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svátému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosim Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu.

Amen

Život v Boží blízkosti, to je důvod k radosti! z „hesel k zapamatování“ na www.fatym.com

ABC Kruciáty lásky

1.

Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.

O každém smýšlej dobře – o nikom nesmyšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.

O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.

S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapříčiňuj pláč. Uklidňuj a projevuji dobrotu.

5.

Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.

Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.

Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.

8.

Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.

Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.

Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když jsi to
vyslechl, promyslel a promodlil,
běž, žij a šíř to dál!

TémaBox

přehrávač duchovních přednášek,
seminářů, audioknih, kázání...

<http://temabox.tv-mis.cz>

TémaBox <http://temabox.tv-mis.cz> nabízí stovky hodin různých přednášek, seminářů, duchovních obnov a kázání (kardinál Tomáš Špidlík, biskupové Karel Herbst, Josef Kajnek a Pavel Posád, P. Vojtěch Kodet, P. Joseph Bill, P. Angelo Scarano, P. Alois Pekárek, P. Pavel Dokládal, P. Pavel Havlát, P. Tomáš Halík, Kateřina Lachmanová, Věra Luxová...)

TémaBox je součástí internetové křesťanské televize TV-MIS.cz. Společně s hudebním přehrávačem JukeBox (<http://jukebox.tv-mis.cz>) nabízí výběr toho nejzajímavějšího z audiosekce TV-MIS.cz. Obsah je možno i uložit a dále šířit.

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se